

Pouke
iz Biblije

SRPANJ
KOLOVOZ
RUJAN
2019.

*“Jednomu od ovih
najmanjih”*

“JEDNOMU OD OVIH NAJMANJIH”

Jonathan Duffy

“Jednomu od ovih najmanjih”

Pouke iz Biblije

Srpanj, kolovoz i rujan 2019.

Sadržaj

1. I stvori Bog...
2. Plan za bolji svijet
3. Subota: dan slobode
4. Milost i pravda u Psalmima i Izrekama
5. Plač proroka
6. Klanjanje Stvoritelju
7. Isus i potrebiti
8. “Jednomu od ove moje najmanje braće”
9. Služba u novozavjetnoj Crkvi
10. Živjeti u skladu s Evanđeljem
11. Živjeti prema adventnoj nadi
12. Ljubiti milost
13. Zajednica slugu

POUKE IZ BIBLIJE — izdanje za odrasle — 3/2019.

Pouke iz Biblije — izdanje za odrasle priprema Odjel za crkvene službe Generalne konferencije adventista sedmog dana. Pouke se pripremaju pod nadzorom proširenog odbora za subotnjoškolske pouke, čiji su članovi konzultativni urednici. Tiskana biblijska pouka pridonos je odbora.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10 000 Zagreb, Hrvatska • *Odgovorni urednik:* Neven Kláčmer • *Urednik:* Mario Šijan • *Prijevod:* Dragana Todoran • *Lektura:* Marijan Malašić • *Korektura:* Ljiljana Didara • *Prijelom:* Brankica Vukmanić • *Tisak:* Tiskara Velika Gorica

znaci-vremena.com • adventisti.hr

CROATIAN ADULT SSQ — 3/2019
Jonathan Duffy, The Last of These

Uvod

Služimo potrebama ljudi

Adventistički kršćani pozvani su da objavljuju “neprolaznu radosnu vijest” (“vječno evanđelje”, Otkrivenje 14,6) cijelom svijetu. Na taj način izvršavamo Isusove riječi o stvaranju učenika, krsteći ih i učeći “da vrše sve što sam vam zapovjedio” (Matej 28,20). Između ostaloga, On je zapovjedio da služimo nevoljnima, potlačenima, siromašnima, gladnima i onima koji su u zatvoru.

Uostalom, upravo je Isus, nakon ispričane usporedbe o milosrdnom Samarijancu (Luka 10,30-36), zapovjedio svojim slušateljima: “Idi pa i ti čini tako.” (Luka 10,37) Opisujući trenutak kada će podijeliti one koji će se sabrati pred Njim kao što “pastir luči ovce od jaraca” (Matej 25,32), naglasio je važnost pomaganja gladnima, bolesnima, neodjevenima i onima koji su u tamnici. “Zaista, kažem vam, meni ste učinili koliko ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće.” (Matej 25,40)

Drugim riječima, osim objavljivanja uzvišenih istina o spasenju, Svetišću, stanju mrtvih, trajnosti Zakona, mi trebamo služiti potrebama drugih ljudi. Ima li boljeg načina da se približimo ljudima nego raditi za njihovo dobro? Ellen G. White u svojem je poznatom tekstu izjavila: “Jedino će Kristov način rada donijeti pravi uspjeh u dosezanju ljudi. Spasitelj je stupao u dodir s ljudima kao Onaj kome je na srcu bilo njihovo dobro. On im je pokazao svoju naklonost, služio im u njihovim potrebama i zadobivao njihovo povjerenje. Zatim ih je pozvao: ‘Hajdete za mnom.’” (*Služba liječenja*, 79; u izvorniku 143)

Sveto pismo sadrži 2.103 retka koji govore o Božjoj brizi o siromašnima i potlačenima. Velik je broj tekstova o služenju potrebitima u odnosu na ostala područja vjere, doktrine i kršćanskog života uopće. Moramo ozbiljno prionuti na rad kako bismo olakšali bol i patnje ljudi oko nas. Takav rad ne ugrožava širenje Evanđelja; naprotiv, može ga samo još više osnažiti.

Naravno, dobro je pomagati drugima samo radi pomaganja. Trebamo “samo činiti pravicu” (vidi Mihej 6,8) jednostavno zato što je i ispravno i dobro da “samo činimo pravicu”. Pa ipak, dok činimo pravicu, dok pomažemo drugima u njihovim trenutačnim i prolaznim potrebama, zar

Bog je zapovjedio da služimo nevoljnima, potlačenima, siromašnima, gladnima i onima koji su u zatvoru.

nije još bolje da ih uputimo i na “razlog nade koja je u vama” (1. Petrova 3,15), na obećanje o vječnom životu u Kristu?

Isus je liječio bolesne, vraćao vid slijepima, čistio oboljele od gube, čak je i mrtve podizao. Međutim, svi oni kojima je pomagao prije ili poslije svakako su umrli, zar ne? Prema tome, gledano na duže staze, kakvo god dobro da je učinio za njih i njihove trenutačne potrebe, činio je i nešto više. Da, služio je nevoljnima, a onda im uputio poziv: “Podite za mnom.” I upravo je to razlog zašto i mi trebamo služiti nevoljnima i upućivati im poziv: “Podite za Njim.”

Težeći pravdi i dobroti u svijetu, mi nesumnjivo prikazujemo Božje kraljevstvo (vidi Luka 4,18.19) na način koji je u najmanju ruku isto toliko istinit, vjerodostojan i uspješan kao i propovijedanje o njemu. Kada se brinemo o siromašnima i potlačenima, mi Bogu odajemo slavu i čast (vidi Izaija 58,6-10). Međutim, ako ne služimo nevoljnima, napaćenima i slomljenima, mi Ga pogrešno predstavljamo (vidi Izreke 14,31).

Prema tome, ovog ćemo tromjesečja vidjeti što Božja riječ kaže (a kaže mnogo) o našoj dužnosti da služimo potrebama ljudi oko nas. “Zabadava ste dobili, zabadava i dajite.” (Matej 10,8) Ove riječi sve govore.

Jonathan Duffy radi kao direktor ADRA-e International od 2012. godine. Prije nego što je počeo raditi u ADRA-i u Australiji 2008., Duffy je radio kao tajnik Zdravstvenog odjela pri Južnopacifičkoj diviziji, gdje je stekao veliko iskustvo u promicanju i unapređenju zdravlja u društvenoj zajednici.

I stvori Bog...

“Tko tlači siromaha, huli na stvoritelja, a časti ga tko je milostiv ubogomu.” (Izreke 14,31)

Biblijski tekstovi: Postanak 1—3; Djela 17,28; Psalam 148; Psalam 24,1; Postanak 4,1-9; Matej 22,37-39; Otkrivenje 14,7.

Jeste li ikada nešto stvarali ili pravili — umjetničko djelo, neki predmet, jelo, ili se bavili nekim drugim kreativnim radom — da bi na kraju to djelo bilo uništeno ili odbačeno od strane osobe kojoj je to djelo bilo poklonjeno? Ako jeste, možda imate samo malu predodžbu o tome što je Bog doživio kada je stvorio ovaj svijet i podario život ljudskim bićima, da bi na kraju to što je stvorio bilo uništeno grijehom.

Biblija kaže da je svijet stvoren pažljivo i da je sve bilo “veoma dobro”. Kako se Bog osjećao zbog djela stvaranja, vidi se u izvještajima o stvaranju u 1. i 2. poglavlju Postanka. U tom okviru trebamo čitati izvještaj o padu u 3. poglavlju i Božjem slomljenom srcu kada se suočio s ljudima koje je stvorio.

Izuzetna je činjenica da je naš svijet i dalje predmet Božje ljubavi, čak i usprkos tisućama godina grijeha, nasilja, nepravde i otvorene pobune. Što je još izuzetnije, iako je Bog pokrenuo svoj plan otkupljenja i ponovnog stvaranja svijeta, nama kao vjericima povjerio je određenu ulogu u ispunjenju svojih većih planova. Da, mi smo primatelji Njegove milosti; ali osim milosti koja nam je dana, povjerena nam je suradnja s našim Gospodinom. Kakva uzvišena, sveta odgovornost!

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlja 39 i 40

BOG: LETIMIČAN POGLED NA STVARANJE

Ovaj svijet i sav život na njemu, naš život i sve što činimo s njim, životi ljudi oko nas i naši odnosi s njima — sveukupnost života počinje s Bogom: “Po njemu, naime, živimo, mičemo se i jesmo.” (Djela 17,28) Ovako počinje biblijski izvještaj: “U početku stvori Bog nebo i zemlju.” (Postanak 1,1) Činjenica da je Bog stvarao riječju ukazuje na silu i proces koji ne možemo ni zamisliti.

Pa ipak, Bog nije stvarao s određene udaljenosti; bio je osobno uključen, pogotovo kada je nastupio trenutak da stvori prvo ljudsko biće (vidi Postanak 2,7).

Pročitajte izvještaj o stvaranju prvih ljudskih bića u Postanku 1,26-31. Koje važne pojedinosti ovaj izvještaj iznosi o Bogu? Koje važne pojedinosti iznosi o ljudima?

.....

.....

.....

Često kažemo da možemo puno naučiti o Bogu dok boravimo u prirodi, promatramo Njegova djela stvaranja i iz njih dobivamo uvid u Stvoriteljev karakter. Međutim, uvid u način na koji je Bog stvorio svijet možemo steći i na osnovi naše spoznaje Boga. Na primjer, ako je Bog Bog reda, trebamo očekivati red u Njegovim djelima stvaranja. Ili ako vjerujemo da je Bog Bog stvaralačkog rada, ne trebamo biti iznenađeni ako uočimo nevjerojatne primjere stvaralaštva u svijetu koji je stvorio. Slično tome, vjerujemo da je Bog Bog odnosa, pa prema tome uvidamo da su odnosi bitan čimbenik u funkcioniranju svijeta. Bog je stvorio svaki element svijeta u odnosu na ostala djela stvaranja. On je stvorio životinje u skladnom odnosu. Stvorio je ljudska bića koja stupaju u zajednicu s Njim, jedni s drugima i s ostalim djelima stvaranja. Iako je naše razumijevanje Boga ograničeno na mnogo načina, ono što možemo zapaziti u vezi s Njegovim karakterom treba nas potaknuti da ponovno razmislimo o tome kakav bi svijet trebao biti.

Koliko je korisno za vaše razumijevanje svijeta da ga vidite kao odraz Božjeg karaktera, čak i uz posljedice razaranja zbog prisutnosti grijeha?

.....

SVIJET KAO CJELINA

Lako je osjetiti čežnju za Edenskim vrtom. Ima nečega u kratkom opisu vrta, doma koji je Bog stvorio Adamu i Evi, što budi čežnju u našem srcu. Možda ne shvaćamo kako je život u takvom svijetu tekao, ali osjećamo da bismo to rado iskusili.

Čini se da je i Bog bio potpuno zadovoljan: "I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro." (Postanak 1,31) Bog je stvorio svijet koji je bio i lijep i svrsishodan. Bio je izuzetno osmišljen po izgledu i po praktičnosti. Bio je pun života i boja, i ispunjen svime što je nužno za bujanje života. Ne čudi zato što je Bog stalno zastajao zaključujući da je svijet koji stvara dobar.

Pročitajte Postanak 1. Što mislite, što znače izjave da je sve bilo "veoma dobro"? Vidi Postanak 1,4.10.12.18.25.31.

.....

.....

.....

Iako je Biblija u cijelosti napisana nakon pada u grijeh, u njoj se na mnogo mjesta proslavlja prirodni svijet, kao u Jobu 38—41 i Psalmu 148. Ne smijemo zaboraviti da ovi tekstovi nisu napisani kao osvrt na to kako je svijet izgledao kada je bio stvoren, prije grijeha, već u sadašnjem vremenu slaveći dobre osobine koje su još uvijek uočljive u našem svijetu.

I Isus je iz prirode uzimao primjere o Božjoj dobroti i brizi (na primjer Matej 6,26.28-30), pohvaljujući naše oslanjanje na Boga i što s divljenjem cijenimo jednostavne darove koji nas okružuju. Ako otvorimo oči i pogledamo čudesa stvaranja, vidjet ćemo da smo uistinu primatelji čudesnih darova našeg Stvoritelja. Čak i usred kušnji, naš odgovor treba biti prožet zahvalnošću, zahvaljivanjem i poniznim pokoravanjem Davatelju darova.

Kao adventistički kršćani — oni koji veličaju stvaranje i očekuju dolazak Božjega kraljevstva — trebamo znati da nam ljepota, radost i dobra koja vidimo i doživljavamo u svijetu, u određenoj mjeri pokazuju kakav je naš svijet nekada bio i kakav će ponovno biti.

Što u prirodi posebno cijenite kao čudo stvaranja? Kako u svojem svakidašnjem životu možete bolje upoznati Gospodina preko čuda u prirodi?

UPRAVITELJI NA ZEMLJI

Prema biblijskom izvještaju, Edenski vrt i novostvorena Zemlja bili su mjesta izobilja, stvorena da u njima život buja i u kojima će ljudska bića uživati.

Međutim, Bog je prvom muškarcu i ženi — i svim njihovim potomcima — dao i određenu ulogu u stvaranju. Brzo postaje jasno — i ne samo na osnovi Božjeg načina stvaranja — da Adam i Eva zauzimaju poseban položaj u ovom novom svijetu. Adamu je prvo bio povjeren zadatak da nadjene imena svim životinjama i pticama (vidi Postanak 2,19). Zatim mu je dana još jedna uloga, koju je Bog prikazao kao blagoslov: “I blagoslovi ih Bog i reče im: ‘Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!’” (Postanak 1,28)

Pročitajte i usporedite sljedeće tekstove: Postanak 1,28 i Postanak 2,15. Kako biste u jednoj ili dvije rečenice opisali čovjekov posao?

.....

.....

.....

Prečesto su pojedinci u kršćanskoj povijesti koristili tekst u Postanku 1,28 kao odobrenje da bjesomučno iskorištavaju prirodni svijet, čak do točke njegovog uništenja. Da, svijet je bio stvoren radi čovjekovog života, dobra i uživanja. Međutim, prema riječima u Postanku 2,15, odgovornost je ljudi “da ga obrađuju i čuvaju”.

Kada govorimo o upraviteljskoj službi, naša prva misao je često novac, ali prva zapovijed u vezi s upraviteljskom službom u Bibliji odnosi se na Zemlju koju je Bog stvorio i povjerio nama. Nalog upućen Adamu i Evi podrazumijeva da će oni Zemlju dijeliti sa svojom djecom i budućim naraštajima. Prema iskonskom planu, stvoreni svijet trebao je biti izvor života, dobrote i ljepote za sva ljudska bića, a Adam i Eva imali su veliku ulogu u brizi o njemu.

Zemlja je i dalje Gospodnja (vidi Psalam 24,1), a mi smo i dalje pozvani da budemo upravitelji svega što nam je Bog podario. Možda bismo mogli zaključiti da je u palom svijetu naša odgovornost kao upravitelja još veća.

Što za vas danas znači biti upravitelj Zemlje u palom svijetu? Kako razumijevanje ove odgovornosti utječe na vaš svakidašnji život?

UNIŠTENI SVIJET

Jedino što je Bog dao samo Adamu i Evi i nikome drugom na Zemlji bila je *moralna sloboda*. Za razliku od biljaka i životinja, oni su bili moralna bića. Bog je toliko cijenio ovu moralnu slobodu da je dopustio mogućnost da ljudi donesu odluku da Mu budu neposlušni. Tako je On riskirao sve što je stvorio radi višeg cilja, odnosa s ljudskim bićima utemeljenog na ljubavi i slobodnoj volji.

Međutim, postojao je neprijatelj (ova moralna sloboda postojala je i među anđelima) koji je želio poremetiti dobar i cjelovit svijet koji je Bog stvorio i koji je preko Božjeg posebnog djela stvaranja na Zemlji — ljudskih bića — to nastojao ostvariti. Progovorivši preko zmije, davao je doveo u pitanje savršenost i dovoljnost onoga što je Bog podario (Postanak 3,1-5). Prva kušnja bila je što su poželjeli više nego što im je Bog dao, što su posumnjali u Božju dobrotu i oslonili se na sebe.

Takvim odlukama i postupcima uništeni su odnosi koji su prema Božjoj zamisli bili cjeloviti prigodom stvaranja. Adam i Eva više nisu uživali u odnosu sa svojim Stvoriteljem za kakav su stvoreni (vidi Postanak 3,8-10). Ova dva ljudska bića iznenada su shvatila da su naga i da ih je sramota, a njihov međusobni odnos bio je skoro nepopravljivo izmijenjen. Njihov odnos prema ostalim djelima stvaranja na Zemlji postao je zategnut i narušen.

Pročitajte Postanak 3,16-19. Što ovi redci govore o promijenjenim odnosima između ljudi i prirode?

.....
.....

Zbog stvarnosti grijeha, život je iznenada postao mnogo teži za Adama, Evu i ostala djela stvaranja. Posljedice grijeha su stvarne, osobito njegov utjecaj na ljudski rod i naše odnose. Na određeni smo se način udaljili i od Boga, našeg Stvoritelja. Obitelj je također na mnogo načina pogodena, a naši odnosi s drugima često donose brojne izazove. Sukobljavamo se čak i s prirodnim okruženjem i svijetom u kojem živimo. Svi aspekti našeg života i svijeta pokazuju poremećaje koje je prouzročio grijeh.

Međutim, Bog nije stvorio takav svijet. “Kletve” iz 3. poglavlja Postanka dane su s obećanjem da će Bog pronaći način da ponovno stvori naš svijet i popravi odnose narušene grijehom. Dok se i dalje borimo s grijehom i njegovim utjecajem na naš život, pozvani smo da obnovimo ono što je prvobitno bilo dobro u svijetu i da u svojem životu prikazemo plan kakav Bog ima za ovaj svijet.

OBITELJSKO TKIVO ČOVJEČANSTVA

Nakon pojave grijeha nije bilo potrebno mnogo vremena da se svijet još više pokvari. Potaknuto ljubomorom, nerazumijevanjem i gnjevom, među prvom braćom dogodilo se prvo ubojstvo. Kada je Bog upitao Kajina o njegovom grijehu, on je dao ironičan i retorički odgovor: “Zar sam ja čuvar brata svoga?” (Postanak 4,9) — a odgovor nagoviješten Božjim početnim pitanjem glasio je: “Da, ti si bez sumnje čuvar svojega brata.”

Pročitajte Izreke 22,2. Što nagovještava ova naizgled jednostavna izjava? Što govori o našem odnosu prema drugim ljudima?

.....

.....

.....

Svatko koga sretnemo Božje je stvorenje, stvoreno na Božju sliku, i djelić mreže odnosa koja nas sve povezuje kao Božja djela stvaranja, mada slomljena i slaba. “Mi smo svi zajedno utkani u tkivo čovječanstva. Zlo što snađe bilo koji dio velikog ljudskog bratstva donosi propast svima.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, 213; u izvorniku 345) Svidjelo se to nama ili ne, mi imamo Bogom danu odgovornost prema Bogu i jedni prema drugima (vidi Matej 22,37-39).

U cijeloj Bibliji ponavlja se tvrdnja da je Bog naš Stvoritelj. Na primjer, ta tvrdnja jedan je od razloga zašto se trebamo sjećati subote (vidi Izlazak 20,11) i klanjati se Bogu na svršetku vremena (vidi Otkrivenje 14,7). Ona je također glavni poticaj da se brinemo jedni o drugima i da se zanimamo za one koji imaju manje sreće od nas.

Svi smo povezani zajedničkim podrijetlom u Bogu. “Tko tlači siromaha, huli na stvoritelja, a časti ga tko je milostiv ubogomu.” (Izreke 14,31) Može li ova veza biti jasnija?

Bog kao naš Stvoritelj polaže pravo na nas i zahtijeva cijeli naš život, uključujući i naše bogoštovlje i brigu za druge. Koliko god katkada bilo teško, razočaravajuće i neugodno, mi smo doista “čuvari svoje braće”.

Što mislite, zašto se u Bibliji stalno ponavlja Božja tvrdnja da je On Stvoritelj? Zašto je to toliko važno i kako ova činjenica treba utjecati na naše ophođenje prema drugima?

.....

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte u knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci* poglavlje “Stvaranje”, 25—31.

“Bog je ljubav.’ ... Njegova narav, Njegov Zakon je ljubav. On je to uvijek bio i uvijek će biti. ... Višnji i Uzvišeni, koji vječno stoluje, čije su ‘staze od vječnosti’, ne mijenja se. U Njega nema ‘promjene, ni zasjenjenja zbog mijene’. ... Svaki je prikaz stvaralačke sile izraz beskonačne ljubavi. Božja vladavina obuhvaća puninu blagoslova za sva stvorena bića.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, 15; u izvorniku 33)

“Kada bi ljudi izvršavali svoju dužnost kao vjerni upravitelji Gospodnjih dobara, ne bi bilo plača za kruhom, nikoga tko bi patio u oskudici, nikoga bez odjeće ili u nevolji. Upravo je nevjernost ljudi dovela svijet u ovo stanje patnji u kojem se nalazi čovječanstvo. ... Bog je ljude učinio upraviteljima i Njega ne treba kriviti zbog patnji, jada, siromaštva i potrebe za čovječnošću. Gospodin je na sve izlio obilje dobara.” (Ellen G. White, *Welfare Ministry*, 16)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Pozorno pročitajte posljednju izjavu Ellen G. White u prethodnom tekstu. O čemu ona govori? Tko je krajnje odgovoran za toliko siromaštvo? Što nam to govori o važnosti vjerne upraviteljske službe?

2. Nakon nekoliko tisuća godina narušenih odnosa izazvanih grijehom, kako je moguće da još uvijek zapažamo da je sve stvoreno dobro? Kao ljudi koji vjeruju u Boga Stvoritelja, kako možemo pomoći drugima da uvide da je Bog sve dobro stvorio?

3. Kako shvaćate izraz *upraviteljska služba*? Je li nešto u pouci za ovaj tjedan proširilo vaše razmišljanje o tome što znači biti upravitelj, pogotovo zato što smo pozvani od Boga?

4. Kako bi se način na koji se odnosimo i ophodimo prema drugima promijenio da na svakoj osobi koju sretnemo vidimo znak koji nas podsjeća da je ta osoba “stvorena na Božju sliku i da je On voli”?

Sažetak: Bog je stvorio dobar i cjelovit svijet i povjerio ljudskim bićima, stvorenima na Njegovu sliku, da se brinu o Njegovim djelima stvaranja. Iako je grijeh narušio odnose kakve nam je Bog namijenio u početku, mi i dalje imamo ulogu upravitelja svega dobrog što je Bog stvorio i čuvara svojih bližnjih. Ispunjavanje ove uloge jedan je od načina na koji možemo proslaviti Boga kao Stvoritelja.

Djevojčica je molila za pomoć anđela

U nedjelju ujutro ponestalo je hrane u kući devetogodišnje Joanne. Otac je napustio obitelj nakon što je majka počela pohađati Adventističku crkvu u američkoj saveznoj državi Oregon. Otac, koji se doselio s obitelji u Sjedinjene Američke Države iz Južne Koreje, jasno je stavio do znanja da im nikada neće pomoći.

“Ako odaberete Boga, neka vas vaš Bog hrani”, rekao je. “Neka vas Bog oblači.”

Majka, koja nije imala posao, molila se Bogu i plakala u svojoj spavaćoj sobi te nedjelje. Kad je došlo vrijeme za ručak, Joanneina mlađa sestra se žalila: “Gladna sam.”

Njezin stariji brat sjedio je skamenjen, pokušavajući biti hrabar, iako je bio bespomoćan. Tada se Joanne sjetila da je u knjizi Arthura Maxwella *Priče za laku noć* (*The Bedtime Stories*) čitala o djeci koja su molila i dobivala pomoć od anđela.

“Moramo se samo moliti!” — uzvignula je. “Stric Arthur je u svojoj knjizi rekao da, ako se molimo, anđeli će nam donijeti hranu. Pomolimo se!”

Brat je zakoloutao očima. Mala sestra se ponovno žalila na svoju glad.

Joanne se nije znala moliti. Onda je započela ovako: “Zdravo, Bože!” rekla je. “Mi smo stvarno gladni. Stric Arthur nam u svojoj knjizi *Priče za laku noć* kaže da Ti možeš poslati hranu. Zato pošalji nam nešto za jelo, molim Te?”

Djeca su čekala. Ali hrane nije bilo. Prošlo je vrijeme doručka i došlo je vrijeme za ručak. Joanne je pomislila: *Što nije u redu? Bog kasni!*

Djeca su postala još gladnija. Majka se nastavila moliti i plakati u spavaćoj sobi. Tada je Joanne rekla: “Oh, znam što smo učinili krivo! Bog misli da Mu ne vjerujemo jer nismo postavili stol.”

Rekla je svojoj maloj sestri da donese metalne štapiće iz kuhinje. Djeca su postavila stol i sjela. “Žao mi je zbog toga, Bože”, molila se Joanne. “Vjerojatno je to bilo pogrešno. Možeš li nam sada poslati nešto hrane? Mi smo spremni!”

Ali ništa nije došlo. Djeca su se razočarana i gladna popela u krevet.

Rano ujutro probudili su se za školu. Nisu imali hrane za doručak, i bili su bez novca za ručak. “Nemojte gnjaviti majku”, šapnula je Joanne.

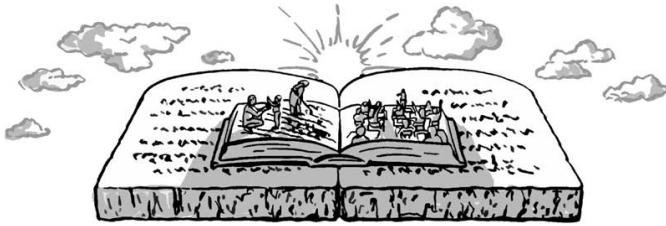
Djeca su otvorila ulazna vrata da bi napustila kuću, ali put im je bio zapriječen golemom kutijom punom hrane. Sva uzbuđena, djeca su nazvala majku s ulaznih vrata. Ona nije mogla povjerovati svojim očima. Joanne je bila presretna.

“Ovi anđeli su malo zakasnili!” — rekla je.

U tom trenutku Joanne je znala da Bog živi i da čuje i odgovara na molitve. Joanne Kim (rođena Park) je danas majka četvero djece. Ona i njezin suprug Jon, zubar, misionari su u Mongoliji.

Nakon čuda s hranom, Joanne je uvjeren da su anđeli Korejci. “I danas ću vam reći da su anđeli bili Korejci,” kaže ona. “Hrana koju su dostavili bila je korejska — sve ono što treba za pripremiti rižu, kimchi i juhu od morskih algi.”

Andrew Mc Chesney, Adventist Mission

Plan za bolji svijet

“Ne osvećuj se! Ne gaji srdžbe prema sinovima svoga naroda. Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. Ja sam Jahve!” (Levitski zakonik 19,18)

Biblijski tekstovi: Izlazak 3,7; Matej 22,37-40; Izlazak 22,21-23; Ponovljeni zakon 14,22-29; Ponovljeni zakon 26,1-11; Levitski zakonik 25,9-23.

U svojoj milosti Bog je uvijek imao ljude s kojima je održavao poseban odnos. U izvještajima o Henoku, Noi, Abrahamu, Izaku i Jakovu — između ostalih — vidimo da Bog želi ponovno izgraditi narušen odnos s čovjekom. Međutim, to nije bilo samo radi dobra ovih nekoliko pojedinaca i njihovih obitelji. Kada su bili u zajednici s Bogom i kada ih je Bog blagoslivljao, bio je to dio većeg plana da se taj odnos obnovi i podijele blagoslovi s drugima. Kao što je Bog rekao Abrahamu: “Velik ću narod od tebe učiniti, blagoslovit ću te, ime ću ti uzveličat, i sam ćeš biti blagoslov. ... Sva plemena na zemlji tobom će se blagoslivljati.” (Postanak 12,2,3) Kada je on bio blagoslovljen, mogao je postati blagoslov drugima. Ovaj blagoslov trebao je doći preko izraelskog naroda i na kraju Mesije, koji je potekao iz tog naroda. Stvaranjem Izraela, Bog je sada djelovao preko čitavog naroda. Prema tome, dao im je zakone, propise, blagdane i običaje prema kojima su trebali živjeti kako bi oni koje je Bog blagoslovio mogli blagosloviti druge.

Nema sumnje da ovo načelo i danas postoji.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlja 41 i 42

BOG KOJI ČUJE

“Vidio sam jade svoga naroda u Egiptu — nastavi Jahve — i čuo mu tužbu na tlačitelje Njegove. Znane su mi muke njegovе.” (Izlazak 3,7) Dugo je čekati četiri stotine godina, pogotovo kada se čeka u uvjetima sve okrutnijeg ropstva. Bog je obećao da će se vratiti svojem narodu i izvesti ga iz Egipta, ali iz naraštaja u naraštaj bili su ostavljeni u toj zemlji da stječu bogatstvo i grade ugled svojim idolopokloničkim tlačiteljima dok se činilo da Bog šuti.

Tada se Bog pokazao na jedinstven način. Pojavio se u grmu koji ne sagorijeva u dalekoj pustinji neočekivanom vodi, prestolonasljedniku, izgnaniku i poniznom pastiru po imenu Mojsije. On je nevoljnom Mojsiju povjerio zadatak, a prvi dio tog zadatka sastojao se u tome da se vrati izraelskom narodu u Egipat s porukom da je Bog čuo i vidio tlačenje koje doživljavaju — i da ih nije zaboravio. On je namjeravao učiniti nešto što će korjenito promijeniti njihove prilike.

Pročitajte Izlazak 3,16.17. Zašto je bilo važno da Bog ovom posebnom porukom započne otkrivanje plana svojem narodu? Što privlači vašu pozornost u ovoj Božjoj izjavi?

.....

.....

Međutim, Bog se tu ne zaustavlja. Ne samo da ih je namjeravao povesti u bolju zemlju, već nije želio da Njegov narod napusti Egipat siromašan. Stotinama godina doprinosili su bogatstvu egipatskog kraljevstva. Bog je predvidio da će faraon u početku pružati otpor, ali je uvjerio Mojsija da će Izraelcima biti nadoknađeno za sve godine mukotrpnog rada: “Dobro ću raspoložiti Egipćane prema ovome narodu, pa kad dođete, nećete poći praznih ruku.” (Izlazak 3,21)

Nakon mnogo godina tlačenja, Bog je iskoristio priliku da s ovim nekadašnjim robovima uspostavi novi oblik društva. Želio je da žive drugačije i osnuju društvo koje će biti održivo i ostvarivo. Njegov je plan bio da ovaj novi oblik društva postane uzor okolnim narodima i da blagoslovi koje oni prime od Boga, kao i u Abrahamovom slučaju, budu blagoslov čitavom svijetu.

Koliko je vama važno da Bog vidi patnju svojega naroda u svijetu i čuje njihov vapaj za pomoć? Što vam to govori o Bogu? Pročitajte Izlazak 4,31.

.....

DESET ZAPOVIJEDI

Pročitajte sljedeće tekstove: Matej 22,37-40; Izlazak 20,1-17. Kako vam Isusov sažetak Deset zapovijedi pomaže u njihovom razumijevanju?

.....

.....

.....

Deset zapovijesti nalikuju na ustav. Nakon kratke preambule koja postavlja temelj zapovijedi koje slijede — u ovom slučaju naglašavanja činjenice da je Bog izbavio svoj narod — u dokumentu se navode bitna načela na kojima je osnovan narod. U ovom slučaju dane su zapovijedi o tome kako ljudi u svojem životu na najbolji način mogu pokazati ljubav prema Bogu i jedni prema drugima. Ne čudi zato što su mnogi narodi s kršćanskim naslijeđem svoje zakone utemeljili na ovim vodećim načelima.

Iako su neke zapovijedi kratke, ne treba podcijeniti širinu njihovog utjecaja i sveobuhvatnost Deset zapovijedi kao zakona života. Na primjer, šesta zapovijed — “Ne ubij!” (Izlazak 20,13) — sažima i obuhvaća “sva djela nepravde koja skraćuju život” kao i “sebično zanemarivanje brige prema napaćenima”. (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, 250; u izvorniku 308) Slično tome, zabrana krađe (vidi Izlazak 20,15) osuđuje “trgovanje robovima, a zabranjuje i osvajačke ratove”. Ona “zahtijeva poštenu isplatu dugova i plaća”, kao i zabranu “svakog pokušaja da se netko okoristi tuđim neznanjem, slabošću ili nesrećom”. (Isto)

Lako možemo reći sebi da nismo loši ljudi. Na primjer, ako nismo neposredno uključeni u ubojstvo ili krađu, može se činiti da je sve što činimo u redu. Međutim, kada je Isus govorio o zapovijedima, jasno je stavio do znanja da se zapovijedi ne ispunjavaju jednostavno time što ćemo činiti određena pravedna djela. Svojim mislima, pobudama, čak i nečinjenjem onoga što znamo da trebamo činiti, kršimo Božji zakon (vidi Matej 5,21-30).

Zamislite društvo u kojem se svaka od Deset zapovijedi ozbiljno shvaća i potpuno primjenjuje u životu. Bilo bi to aktivno, živo društvo u kojem bi svatko s oduševljenjem postupao u skladu s ljubavlju prema Bogu, voleći i brinući se jedni za druge.

Zašto smo skloni “uskoj primjeni” Deset zapovijedi, često zanemarujući širu primjenu ovih važnih načela u svojem životu? Zašto je u praksi lakše slijediti užu primjenu?

ROBOVI, UDOVICE, SIROČAD I STRANCI

Pročitajte Izlazak 23,9. Kakvu poruku Bog upućuje Izraelu u ovom tekstu?

.....

.....

Kao tek oslobođeni robovi, Izraelci su znali što znači biti potlačen, izrabljivan i ponižen. Dok su slavili svoju slobodu, Bog se pobrinuo da ne zaborave odakle su došli, što znači biti odbačen i što je On učinio da ih oslobodi. Uspostavio je Pashu u znak sjećanja i pružio im priliku da prepričavaju taj događaj: “Rukom jakom izvede nas Jahve iz Egipta, iz kuće ropstva.” (Izlazak 13,14)

Pročitajte Izlazak 22,21-23. Koliko je sjećanje na njihovo ropstvo bilo važno u vezi s uputama kako se trebaju ophoditi prema onima koji u njihovoj novoj zajednici imaju najmanje sreće?

.....

.....

Dobivši Deset zapovijedi, uzvici jedva da su utihnuli kada je Mojsije pozvan da provede više vremena s Bogom koji mu daje detaljne naredbe o tome kako ove uzvišene zapovijedi treba primijeniti u životu izraelske zajednice. Čak i prije uputa za gradnju Šatora sastanka, Bog daje tri poglavlja zakona o prikladnom ophođenju prema robovima, koji su bili u oštroj suprotnosti s ophođenjem kakvo su doživjeli mnogi Izraelci. Dobili su zakone koji se bave nasilnim zločinima, imovinom, svakidašnjim životom i načelima za osnivanje sudova koji će provoditi ove zakone i izvršavati pravdu (vidi Izlazak 21-23).

Među ovim zakonima bila je istaknuta briga prema sunarodnjacima u novoj zajednici, kao i briga prema tuđincima i najranjivijima. Ovi ljudi nisu smjeli biti izrabljivani; čak su im dana prava da dođu do hrane na način na koji će biti sačuvano njihovo dostojanstvo, kao što je pabirčene ostataka usjeva s požnjevenih polja. Takvo ophođenje prema “tuđincima” i strancima nije bilo uobičajeno u starom svijetu. Čini se da čak i danas pojedinci zaboravljaju važna moralna načela koja ovdje nazivamo u vezi s ophođenjem prema drugima.

Kako vas vaša iskustva čine suosjećajnijima i brižnijima prema nepravdi ili patnji drugih?

DRUGI KRISTOV DOLAZAK

Mnogi kršćani prepoznaju i slijede biblijske upute o davanju — ili vraćanju — desetine. Obično se navodi tekst u Malahiji 3,10 kao jednostavno pravilo prema kojem vjernici daju deset posto od svojeg prihoda za crkveni rad širenja Evanđelja. Crkve obično imaju stroge smjernice u vezi s upotrebom povjerenih desetina, koje su namijenjene prvenstveno za potporu neposredne službe i evangelizma.

Pročitajte Ponovljeni zakon 14,22-29. Koja je prema ovim uputama glavna svrha desetine?

.....

.....

Katkad se nađemo u kušnji da pomislimo kako smo ispunili svoju obvezu davanja kada damo tih deset posto. Međutim, upute dane Izraelcima pokazuju da je deset posto polazna točka. Istraživanja upućuju na zaključak da je tadašnji Izraelac koji je davao prema uputama iz Levitskog zakonika za Gospodnje djelo redovno davao između četvrtine i trećine godišnjih prihoda podupirući svećenike i Svetište, i pomažući siromašnima.

Pojedini proučavatelji Biblije opisuju ovo davanje — pogotovo kada se pomažu stranci, siročad i udovice — kao drugu desetinu. Jasno je da je narod trebao uživati u rezultatima svojega rada i proslavama obilježavati žetvu. Bog je obećao da će ih blagosloviti, pogotovo u novoj zemlji, ali taj blagoslov nisu smjeli uzeti olako ili zaboraviti na one koji nisu bili toliko blagoslovljeni.

Tijekom redovnih godina ovaj dio žetve trebalo je donijeti u Svetište i odatle ga dijeliti. Međutim, svake treće godine Izraelci su posebno bili usredotočeni na dijeljenje blagoslova u svojoj zajednici. U vrijeme tih žetvenih svetkovina posebnu pozornost poklanjali su onima koji su lako mogli biti zanemareni ili zaboravljeni: "... i dadeš levitu, došljaku, siroti i udovici da jedu u mjestima tvojim i nasite se." (Ponovljeni zakon 26,12)

Prema Božjim uputama, makar dio izraelskih darova trebalo je usmjeriti na pružanje novčane i praktične pomoći onima kojima je pomoć bila najpotrebnija. Ponovimo, ta praksa zasnivala se na sjećanju naroda kako je Bog bio milostiv i pravedan prema njima.

Pročitajte Ponovljeni zakon 26,1-11. Što im Bog govori? Kako ove riječi trebamo primijeniti na svoj stav prema davanju onima kojima je pomoć potrebna?

JUBILEJSKA GODINA

Okupivši Izraelce kao narod koji nije imao svoj dom i koji je putovao u Obećanu Zemlju, Bog je znao koliku će važnost zemlja poprimiti kada osnuju svoju novu zajednicu u Kanaanu. Pod vodstvom Jošue, Bog je nadgledao podjelu zemlje po plemenima i obiteljima.

Međutim, On je također znao da će se s vremenom bogatstvo, prilike, sredstva i posjedovanje zemlje sleći u ruke nekolicine. Obiteljske teškoće, loše zdravlje, pogrešne odluke i druge nesreće mogu navesti vlasnike zemlje da prodaju svoju zemlju radi kratkoročnog dobitka ili jednostavno da bi preživjeli, ali to je značilo da će obitelj biti lišena imovine u budućim naraštajima.

Bog je dao rješenje proglašivši da zemlja nikada ne može biti u potpunosti otuđena. Umjesto toga, zemlja je mogla biti prodana samo do sljedeće "jubilejske godine", kada bi bila vraćena obitelji kojoj je bila dodijeljena. Svaka prodana zemlja mogla je biti otkupljena od strane prodavatelja ili drugog člana prodavateljeve obitelji u bilo kojem trenutku. Ponovimo, Bog podsjeća ljude na njihov odnos s Njim i kako ta zajednica utječe na odnose s drugim ljudima: "Zemlja se ne smije prodati potpuno, jer zemlja pripada meni, dok ste vi samo stranci i gosti kod mene." (Levitski zakonik 25,23)

Pročitajte Levitski zakonik 25,8-23. Što mislite, koliko bi društvo bilo drugačije da su se ova načela primjenjivala, pogotovo riječi "nemojte nanositi štete svome bratu"?

.....

.....

.....

"Svrha propisa što ih je Bog uspostavio bila je da se promiče društvenu jednakost. Mjere subotnje i jubilejske godine u velikoj su mjeri ispravile ono što se u međuvremenu izopačilo u društvenom i političkom ustroju nacije." (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, 448; u izvorniku 534)

Biblijski povjesničari nisu sigurni jesu li se ovi gospodarski i društveni ciklusi ikada u potpunosti poštovali (vidi 2. Ljetopisa 36,21). Čak i ako nisu, ova pravila pokazuju kako bi svijet izgledao kad bi se Božji zakoni u cijelosti poštovali. Štoviše, oni ističu Božju brigu prema siromašnima i odbačenima, kao i nastojanje da se u našem svijetu na praktičan način pokaže poštenje.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci* pročitajte poglavlja “Izrael prima Zakon”, 245—255, i “Božja briga za siromašne”, 444—449.

“Ništa, osim njihova priznanja Božjih zahtjeva, ne izdvaja zakone dane Mojsiju tako kao njihov širokogrudni, nježni i gostoljubiv duh prema siromašnima. Premda je Bog obećao dati velike blagoslove svom narodu, Njegova namjera nije bila da im siromaštvo bude potpuno nepoznato. On je izjavio da zemlja nikada neće biti bez siromašnih. Među Njegovim je narodom uvijek trebalo biti onih koji su zahtijevali njihovu naklonost, nježnost i dobrotivost. Onda, kao i sada, ljudi su bili podložni nesrećama, bolestima, gubitku imetka, a ipak sve dok su slijedili upute što ih je Bog dao, među njima nije bilo prosjaka ni gladnih.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, 444,445; u izvorniku 530,531)

“Svrha ovih pravila bila je da jednako blagoslovi bogate kao i siromašne. Ona su trebala spriječiti pohlepu i sklonost k samouzdizanju te odgajati plemenit duh dobrotivosti, a njegovanjem dobre volje i povjerenja među svim klasama poticao bi se društveni red i stabilnost vladavine. Svi smo mi upleteni zajedno u veliku mrežu čovječanstva, i sve što možemo učiniti da pridošemo i uzdignemo druge, kroz blagoslove se vraća nama samima.” (Isto, 448; u izvorniku 534)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Koja odlika, zakon ili propis najviše privlači vašu pozornost u uputama koje je Bog dao Mojsiju i Izraelcima u vezi s društvom kakvo su trebali uspostaviti (bilo da je posebno spomenuto u pouci za ovaj tjedan ili na temelju vašeg opširnijeg proučavanja)?

2. Što mislite, zašto je Bog u zakonima koje je dao svojem narodu toliko usmjeren na najranjivije?

3. Kako trebamo shvatiti ove zakone danas i kako se trebamo odnositi prema njima? Na osnovi čega zaključujemo koji su od njih primjenjivi i važeći za nas danas? Što je najvažnije u ovim opširnim uputama o tome kako su Izraelci trebali urediti svoje društvo i život?

Sažetak: Bog je čuo vapaj napaćenog izraelskog naroda u Egiptu, umiješao se i izbavio ga. Nastojao je izgraditi poseban zavjetni odnos s njime i uspostaviti novo društvo koje će biti blagoslov svima, čak i onima koji su zaboravljeni, odbačeni i ranjivi.

Čovjek sa "zakrivljenim štapom koji kašlje"

Indijski mještani su se suočavali sa stalnim nevoljama zbog opasnog tigra. Divlja životinja bi se u noći ušuljala u Gudem Madhavaram, udaljeno selo bez struje na planini na indijskoj državi Andhra Pradesh. Seljani, koji su ovisili o kozama, kravama i bikovima za proizvodnju mlijeka, obrađivali su usjeve za bogate zemljoposjednike, i u očaju gledali kako im tigar kolje i jede životinje jednu po jednu. Molili su se svojim bogovima za zaštitu, ali nije pomagalo.

Jednog dana stigao je na konju visoki bijeli čovjek s iskrivljenim štapom. Govorio je jezikom mještana — telugu — a oni su u čudu gledali njegov iskrivljeni štap.

Kad je taj štap "zakašljao", životinje su zaspale. Trajno.

Seljani su doznali da je taj čovjek Amerikanac po imenu dr. Theodore R. Flaiz. Otvorio je malu bolnicu u Nuzvidu, pedeset kilometara od sela, i školu za obuku radnika u Narsapurmu, 180 kilometara od tog sela. Kad se htio odmoriti od posla, lovio je na njihovoj planini. Lovinu je poklonio mještanima.

Subotom bi sjedio u sjeni velikog stabla, skinuo kaput i pjevao pjesme. Kad su mještani pitali što pjeva, objasnio je da tako obožava Boga Stvoritelja. "Želimo vidjeti Boga Stvoritelja." rekli su seljani.

Bijeli čovjek je otvorio crnu Knjigu i naglas pročitao nekoliko rečenica o Bogu Stvoritelju.

Kako se nevolja zbog tigra povećavala, starješine sela su dobili obećanje od bijelog čovjeka da će pomoći. Vezali su kozu za deblo u središtu sela. Na debljim granama načinili su ležaj na kojem je bijeli čovjek mogao spavati. Te su noći vezali konopac za nogu bijelca, a jednog domoroca su zadužili da čuva stražu i povuče konopac te probudi bijelog čovjeka kad naiđe tigar.

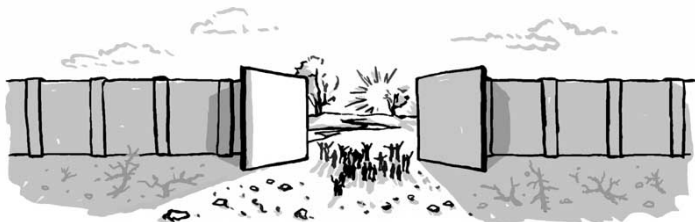
U noćnoj tami prišao je veliki tigar. Stanovnik sela trznuo je konopac, probudivši bijelca. On je izvadio svoj iskrivljeni "štap koji kašlje". Tigar je bio samo ranjen i pobjegao je. Kasnije se vratio, opet je bio ranjen i ponovno je pobjegao. Nakon nekoliko pokušaja tigar je uspavan za stalno.

Nakon toga je prijateljstvo između liječnika Flaiza i seljana postalo jako, i osnovana je mala adventistička zajednica. Jedan od prvih obraćenika — mladić koji je pomogao vezati kozu za drvo i stražario noću — bio je Sundar Rao, moj otac. Bio je kršten 1955. godine.

Danas je Gudem Madhavaram adventističko selo. Obrazovalo se četrdeset pastora i biblijskih radnika i mnogi profesionalni zdravstveni odgajatelji. Subotom cijelo selo dolazi na skup štovati Boga Stvoritelja.

Wilson Measapogu izvršni je tajnik Južnoazijske divizije Adventističke crkve, čije područje uključuje Indiju. Dr. Theodore R. Flaiz bio je zdravstveni misionar Adventističke crkve od 1947. sve do umirovljenja. Umro je 1977. u dobi od osamdeset godina.

Wilson Measapogu

Subota: dan slobode

“Tada nastavi: ‘subota je stvorena radi čovjeka, a ne čovjek radi subote.’” (Marko 2,27)

Biblijski tekstovi: Izlazak 16,16-18; Izlazak 20,8-11; Ponovljeni zakon 5,12-15; Matej 12,9-13; Levitski zakonik 25,1-7.

Bog je stvorio subotu kao posljednji čin tjedna stvaranja. U izvještaju stoji da se Bog sedmog dana nije samo odmarao, već da je stvorio odmor kao sastavni dio svijeta kakav je osmislio. Subota je bila pokazatelj da smo stvoreni za zajednicu s Bogom i jedni s drugima.

Prema tome, ne iznenađuje nas što se subota, kao jedna od zapovijedi u Božjem planu za Njegov narod, spominje na samom početku osnivanja izraelskog naroda. Trebala je imati središnju ulogu u životu Hebreja.

U razgovorima o suboti često brzo prijedemo na pitanje o tome kako je trebamo svetkovati, što ne bismo smjeli raditi i slično. Koliko god ova pitanja bila važna, važno je shvatiti cjelovitu ulogu kakvu je subota trebala imati u svijetu i u životu Božjeg naroda kao simbol Božje milosti i skrbi.

Isus je rekao da je sedmi dan subota stvorena za cijelo čovječanstvo. Kada se istinski sjećamo “dana subotnog”, on će nas mijenjati svakoga dana u tjednu i — kao što je Isus pokazao — taj dan može postati izvor blagoslova za druge.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlja 43 i 44

DOVOLJNA KOLIČINA MANE

Nakon brojnih naraštaja koji su živjeli u ropstvu i društvenoj degradaciji do koje su takvi uvjeti doveli Njegov potlačen narod, Bog je nastojao podići novooslobođeni Izrael upućujući ih na bolji način života davši im zakone kako bi na najbolji mogući način uredili svoje novo društvo. Jedan od prvih koraka ovog procesa sastojao se od praktične i zorne pouke.

Nakon punih četrdeset godina lutanja kroz pustinju, ovakav ritam života, vidljivi dokaz Božje skrbi i nesebičnosti, trebao je postati dio kulture izraelskog društva. Javio se u obliku mane, hrane koja se svakog jutra nalazila na tlu oko izraelskog tabora.

Pročitajte Izlazak 16,16-18. Što mislite, što prikazuje posebna mjera koja je određena za jednu osobu?

.....
 .....

U 2. Korinćanima 8,10-15 Pavao navodi ovaj izvještaj kao primjer kako kršćani trebaju davati: "U sadašnjoj prigodi neka vaš (zemaljski) suvišak priteče u pomoć njihovoj oskudici, da bi i njihov (duhovni) suvišak pritekao u pomoć vašoj oskudici, kako bi zavladała jednakost." (14. redak)

Pouka upućena Izraelcima, i nama, bila je da je Bog osigurao dovoljno za svoj narod i djela stvaranja. Ako uzmemo samo ono što nam je potrebno i spremni smo dijeliti svoj suvišak s drugima, svi će biti zbrinuti i osigurani. Prikupljanje samo onoliko koliko je bilo dovoljno za određeni dan iziskivalo je od naroda vjeru da će sljedećeg dana biti još hrane. Potlačeni narod, kao što su bili izraelski robovi, borio se za vlastiti opstanak, ali Bog je želio da pokažu život povjerenja, velikodušnosti i dijeljenja.

Međutim, postojala je još jedna, još izuzetnija, dimenzija ove prakse. Svakog petka na zemlju se izlivala dvostruka mjera mane, i tog dana — i samo tog dana — narod je trebao skupljati dodatnu manu u okviru pripreme za subotu. Dvostruka količina za subotu pomogla im je da se na još jedan način nauče oslanjati na Boga za sve svoje potrebe. Ova dodatna količina mane, čin Božje milosti, omogućila im je da se još potpunije raduju odmoru koji im je Bog obećao u subotu sedmog dana.

Što možemo činiti u petak kako bismo još više uživali u onome što nam Bog nudi u subotu?

DVA RAZLOGA ZA SVETKOVANJE SUBOTE

Pročitajte sljedeće tekstove: Izlazak 20,8-11; Ponovljeni zakon 5,12-15. Kako se ove dvije inačice četvrte zapovijedi dopunjuju?

.....

.....

.....

Sjećanje je važan dio odnosa koji Bog želi ponovno uspostaviti sa svojim narodom, odnosa koji se temelji na činjenici da je Bog naš Stvoritelj i Otkupitelj. Obje uloge javljaju se u ove dvije inačice četvrte zapovijedi i usko su povezane sa subotom i njezinim svetkovanjem.

Izišavši iz zemlje u kojoj je prevladavalo toliko mnogo lažnih bogova, Izraelci su se trebali sjećati prave Božje uloge kao Stvoritelja. Subota je u tome bila ključna. Učinjena je još značajnijom u okviru tjednog ciklusa izlivanja dodatne mane u petak, što je bio snažan primjer Njegove stvaralačke sile. U četvrtoj zapovijedi u Izlasku 20, Bog je najjasnije otkriven kao naš Stvoritelj.

Za razliku od toga, njihovo izbavljenje, otkupljenje i spasenje središte su četvrte zapovijedi u Ponovljenom zakonu 5. To je bio izvještaj koji su Izraelci trebali redovno prepričavati; to su posebno mogli činiti u subotu. U početku se izvještaj odnosio na stvarno, fizičko izbavljenje iz egipatskog ropstva, ali kako je njihovo razumijevanje Boga i Njegovog spasenja raslo, subota je postala i tjedni simbol proslavljanja njihovog duhovnog spasenja.

Oba ova razloga za svetkovanje subote odnosila su se na obnavljanje odnosa između Boga i Njegovog naroda: "Dadoh im i svoje subote, kao znak između sebe i njih, neka znaju da sam ja Jahve koji ih posvećujem." (Ezekiel 20,12) Kao što smo vidjeli, to se nije odnosilo samo na ovaj narod. Na temelju ovog odnosa, trebali su osnovati novi oblik društva koje će biti obazrivo prema odbačenima i koje će donositi blagoslov široj zajednici.

"Zato ti je zapovjedio Jahve, Bog tvoj, da držiš dan subotni." (Ponovljeni zakon 5,15) Ako svetkujemo subotu tako da se sjećamo i proslavljamo svoje stvaranje i svoje otkupljenje, nastavit ćemo razvijati odnos ne samo s Bogom, već i s ljudima oko nas. Bog je milostiv prema nama; prema tome, i mi trebamo biti milostivi prema drugima.

Na koje nas načine svetkovanje subote treba učiniti boljim, ljubaznijim, brižnijim i suosjećajnijim ljudima?

DAN JEDNAKOSTI

Letimičnim čitanjem Deset zapovijedi u Izlasku 20 i Ponovljenom zakonu 5 zapažamo da je četvrta zapovijed najopširnija. Dok neke zapovijedi sadrže samo nekoliko riječi (u hebrejskom neke sadrže samo dvije riječi), četvrta zapovijed daje prostora pitanjima zašto, kako i tko se treba sjećati subotnjeg dana.

Pročitajte Izlazak 20,8-11. Što ova zapovijed govori o slugama i strancima, čak i o životinjama, i na što ukazuje?

.....

.....

.....

Među ovim pojedinostima o suboti upadljiva je usredotočenost na druge. Sigve K. Tonstad tvrdi da je ovakva vrsta zapovijedi jedinstvena među svim kulturama svijeta. Zapovijed o suboti, objašnjava on, "postavlja prioritete od dna prema vrhu, a ne od vrha prema dnu, brinući se prvo za najslabije i najranjivije članove društva. Oni kojima je odmor najviše potreban — robovima, strancima koji tu borave i teretnim životinjama — izdvojeni su i posebno spomenuti. U odmoru sedmog dana nepovlašteni, čak i nijeme životinje, pronalaze saveznika." (*The Lost Meaning of the Seventh Day* [Michigan: Andrews University Press, 2009.], 126,127)

Zapovijed posebno naglašava da je subota dan kojem se svi trebaju radovati. U svjetlu subote svi smo jednaki. Ako ste poslodavac, nemate pravo prisiljavati svoje radnike da rade subotom. To je zbog toga što je Bog i njima dao dan odmora. Ako ste radnik — ili čak rob — subota vas podsjeća da je Bog i vas stvorio i otkupio. Bog vas poziva da to proslavite na način koji se razlikuje od vaših uobičajenih dužnosti. Čak i oni koji ne pripadaju narodu koji svetkuje subotu, "došljak koji se nađe unutar tvojih vrata" (Izlazak 20,10), trebaju imati koristi od subote.

Ovakva misao donijela je izuzetnu promjenu gledišta izraelskog naroda. Bila je nova u odnosu na njihovo iskustvo ropstva i odbačenosti. Sada kada su se trebali utvrditi u novoj zemlji, Bog nije želio da usvoje navike svojih nekadašnjih tlačitelja. Osim što im je dao detaljne zakone za uređenje njihovog društva, na snažan im je način dao (i svima nama) tjedni podsjetnik o tome koliko smo svi jednaki pred Bogom.

Kako možete širiti istinu o suboti u svojoj društvenoj zajednici, odnosno kako drugi u vašoj društvenoj zajednici mogu doživjeti prednosti vašeg svetkovanja subote?

DAN ISCJELJIVANJA

Iako je iskonsko viđenje subote i njezinog svetkovanja bilo široko i sveobuhvatno, ona se za mnoge vjerske vođe pretvorila u nešto sasvim drugo do trenutka kada je Isus došao na Zemlju. Umjesto da bude dan slobode i jednakosti, postala je dan ljudskih tradicionalnih pravila i ograničenja. Isus je upravo toga dana ustao protiv takvih stavova, pogotovo kada su bili nametani drugima.

Zanimljivo je što je On brojna izlječenja učinio u najvećoj mjeri baš u subotu. Čini se da je Isus namjerno činio ova čuda u subotu, a ne u neke druge dane, kako bi pokazao što bi ona trebala značiti. Isus je u ovim izvještajima često govorio zašto je prikladno liječiti subotom, a farizeji su koristili Njegove izjave kao izgovor da nastave svoje urotničke planove da Ga ubiju.

Pročitajte izvještaje o Isusovim izlječenjima u subotu: Matej 12,9-13; Marko 1,21-26; 3,1-6; Ivan 9,1-16. Koje ste najznačajnije pojedinosti zapazili u ovim izvještajima?

.....

.....

.....

Isus je potvrdio važnost subote. Mi trebamo postaviti granice subotnjeg vremena da bismo ga sačuvali posebnim i kako bismo u taj dan izgrađivali svoj odnos s Bogom, svojom obitelji, Crkvom i zajednicom. Međutim, svetkovanje subote ne treba biti sebično i vezano samo za nas. Kao što je Isus rekao: "Tako, dopušteno je subotom činiti dobro." (Matej 12,12 — Varaždinska Biblija)

Mnogi vjernici čine dobro brinući se o drugima. Međutim, mnogi od nas smatraju da trebamo više pomagati. Znamo da se Bog brine o nevoljnima, potlačenima i zaboravljenima, i da se i mi trebamo brinuti o njima. Budući da nam je naloženo da se ne bavimo svojim uobičajenim poslovima i budući da smo oslobođeni pritiska koji osjećamo u tjednu, u subotu se možemo usredotočiti na brigu o drugima, što je jedan od načina pravog i aktivnog svetkovanja subote: "Prema četvrtoj zapovijedi, subota je posvećena odmoru i bogoslužju. Svi svjetovni poslovi se prekidaju, a djela milosrđa i velikodušnosti u skladu su s Gospodnjom namjerom. ... Olakšati patnje ranjenima i utješiti ožalošćene djela su ljubavi koja čine čast Gospodnjem svetom danu." (Ellen G. White, *Welfare Ministry*, 77)

Što činite subotom za dobro drugih?

SUBOTNJI ODMOR ZA ZEMLJU

Kao što smo vidjeli, subota je bila utkana u životni ciklus izrael-skog naroda. Međutim, načelo o suboti nije se ticalo samo jednog dana u tjednu. Obuhvaćalo je i poseban odmor svake sedme godine, dostižući vrhunac u jubilejskoj godini nakon sedam puta po sedam godina, što znači svake pedesete godine.

Pročitajte Levitski zakonik 25,1-7. Što je posebno u ovoj uputi? Na koje načine možete utkati ovo načelo u svoj život i rad?

.....

.....

.....

Subotnja godina pružala je mogućnost da njive jedne godine ostanu neobrađene. To je izvanredan čin upravljanja zemljom, a mudrost ove ratarske prakse široko je priznata.

Sedma godina bila je značajna i za robove (vidi Izlazak 21,1-11). Ako bi se bilo koji Izraelac toliko zadužio da je morao prodati sebe u ropstvo, bivao je oslobođen sedme godine. Slično tome, na kraju sedme godine bili su otpisivani i neotplaćeni dugovi (vidi Ponovljeni zakon 15,1-11).

Poput mane koju je Bog davao Izraelcima u pustinji, izostavljanje sjetve jedne godine bilo je djelo povjerenja da će im Bog dati dovoljno u godini koja prethodi i od onoga što će zemlja sama roditi u subotnjoj godini. Slično tome, oslobađanje robova ili opraštanje dugova bilo je čin milosti, ali i povjerenja u Božju silu da će zadovoljiti njihove potrebe. U određenom smislu Izraelci su trebali naučiti da ne moraju tlačiti druge da bi imali dovoljno za svoj život.

Subotnja načela trebala su biti usko povezana sa strukturom izraelskog društva kao cjeline. Slično tome, svetkovanje subote u naše vri-jeme treba biti duhovna disciplina koja će vršiti utjecaj na sve ostale naše dane. U praktičnom smislu subota je jedan od načina da u svojem životu primijenimo Isusove upute da prvo tražimo Božje kraljevstvo: “Jer zna Otac vaš nebeski da vam je to sve potrebno. ... A to će vam se sve nadodati.” (Matej 6,32.33)

Kako svetkovanje subote treba utjecati na ostalih šest dana u tjednu? Jer ako ste pohlepni, sebični i nemarni od nedjelje do petka, je li važno ako niste takvi subotom? (Niste li takvi subotom ako se ponašate na taj način čitav tjedan?)

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte: Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, “Od Crvenog mora do Sinaja”, 237—239; *Isusov život*, “Subota”, 220—227.

“Isus im je objasnio da je djelo izlječenja bolesnih u skladu sa zakonom o suboti. Ono je bilo u skladu s radom Božjih anđela koji neprekidno silaze i penju se između Neba i Zemlje služeći čovječanstvu koje pati. ... Tog dana i čovjek mora raditi. Životnim se potrebama mora odgovoriti, bolesni se moraju njegovati, oskudica se siromašnih mora ublažiti. Neće ostati bez krivice onaj tko u subotu zanemari pomoći u nevolji. Božji sveti odmor načinjen je za čovjeka i djela milosrda su u savršenom skladu s njezinim ciljem. Bog ne želi da Njegova stvorenja ijedan čas podnose bol koju se može otkloniti subotom ili u bilo koji drugi dan.” (Ellen G. White, *Isusov život*, 155,156; u izvorniku 206,207)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Na koje ste načine subotu doživjeli kao izraz vašeg povjerenja u Boga? Jeste li u svojem životu doživjeli iskustvo koje vas je podsjetilo na iskustvo s manom, kada se Bog pobrinuo za vaše potrebe kao odgovor na vaše povjerenje u Njega? Ako jeste, ispričajte ga u razredu i recite što ste naučili.

2. Kao što smo vidjeli u četvrtoj zapovijedi zabilježenoj u Izlasku 20,8-11 i Ponovljenom zakonu 5,12-15, Bog je naglasio različite aspekte subote. Koji aspekt subote najviše cijenite?

3. U razredu ili pojedinačno, razmislite kako možete podijeliti blagoslove i koristi subote u svojoj zajednici.

4. Na koje je načine subota promijenila vaš život? Postoje li područja u vašem životu u kojima subotnja načela trebaju imati snažniji utjecaj?

Sažetak: Bog je dao subotu da se sjećamo stvaranja i otkupljenja, ali ona donosi i mnoge praktične koristi. Uči nas da se oslanjamo na Božju brigu o nama; uči nas da njegujemo jednakost; daje nam duhovnu disciplinu koja može promijeniti sve naše odnose. Isus je pokazao ideal za subotu liječeći bolesne i ističući subotu kao dan koji treba biti na korist onima kojima je potrebna pomoć.

Ugriz zmije je promijenio selo

Sundar Rao, 27-godišnji radnik na seoskom imanju, bio je zainteresiran za bijelog čovjeka koji se pojavio u njegovom indijskom selu i čitao o Bogu Stvoritelju iz crne Knjige subotom. Sundara je privukao misionar Theodor R. Flaiz iz Sjedinjenih Američkih Država, koji je čitao biblijske događaje i odlučio slijediti tog Boga.

Sundarov je poslodavac bio bijesan na njega, jer nije otišao na polje raditi prve subote. Njegov je gnjev porastao kad je shvatio da Sundar odbija raditi subotom.

Kod kuće je Sundar naljutio svoje rođake time što više nije sudjelovao u obiteljskim vjerskim svečanostima, uključujući i obožavanje Nage, božice zmija.

Nakon nekog vremena Sundar je tražio mir gradeći kuću odmah iza potoka koji je označavao granicu sela. Uskoro se oženio i rodila im se kći. Jednog dana, kad je Sundar imao dvadeset i devet godina, njegov poslodavac ga je zamolio da radi u subotu.

“Nakon što se tvoje bogoslužje završi u subotu, dođi i pomozmi prevoziti bale sijena”, zahtijevao je.

Sundar je nevoljko poslušao. Stigao je na polje nakon zalaska sunca, ali prije tame. Uz pomoć drugih radnika prevezao je bale. Primijetio je zmiju kraj jedne male bale i šutnuo je prema većoj bali. U djeliću sekunde mlada kobra se podigla, ugrizla ga za nogu i pobjegla.

Nije bilo zdravstvene pomoći, a Sundar je znao da će uskoro umrijeti.

Seljani su smatrali da ga to božica Naga kažnjava.

“Naga je jako ljuta na tebe”, rekao je jedan od seljana.

“To je zato što nisi slušao sve bogove sela”, rekao je drugi.

Sundar se počeo znojiti. Okupili su se nekada otuđeni članovi obitelji oko njega i plakali. Selo je čekalo da sklopi oči i umre.

Ali ništa se nije dogodilo. Za provjeru su pozvali stručnjaka za zmije. Bio je zapanjen onim što je pronašao. On je izjavio da je kobra, koju je Sundar udario, zahvatila svojim ustima njegovu nogu, ali ne i s otrovnim očnjacima, i pobjegla u strahu ne pokušavajući ugristi drugi put.

Sutradan su seljani bili zaprepašteni kad su vidjeli da je Sundar zdrav i sretan.

“Zaštita Boga bijelog čovjeka spasila ga je od ugriza kobre”, rekli su seljani.

Od tog trenutka, 1957. godine, mnogi seljani su se pridružili Sundaru u svetkovanju subote. Pet godina nakon ugriza zmije rođen sam ja u Sundaru. Danas je Gudem Madhavaram adventističko selo. To je rezultat djelovanja četrdeset pastora i biblijskih radnika i mnogih nastavnika i zdravstvenih djelatnika. Subotom cijelo selo obožava Boga Stvoritelja. To je moć Boga koji je ugriz zmije pretvorio u blagoslov.

Wilson Measapogu je izvršni tajnik Južnoazijske divizije Adventističke crkve, čije područje uključuje Indiju; otac mu je umro 2017., u dobi od 77 godina.

Milost i pravda u Psalmima i Izrekama

“Štitite slaba i sirotu, vratite pravicu jadniku i siromahu! Izbavite potlačenog i ubogog: istrgnite ga iz ruku bezbožnih!” (Psalam 82,3.4)

Biblijski tekstovi: Psalam 9,8-10.14-21; Psalam 82; Psalam 101; Psalam 146; Izreke 10,4; Izreke 13,23.25; Izreke 30,7-9.

Psalmi i Izreke opisuju život s Bogom u običnim životnim prilikama, ne samo u trenucima bogoslužja ili vjerskih aktivnosti. Dok Izreke pružaju čitavu lepezu praktične mudrosti — od odnosa i obitelji do posla i vlasti — Psalmi su zbirka pjesama koje obuhvaćaju raznolike osjećaje i duhovna iskustva, od jadikovanja do oduševljenog veličanja. Lako je zapaziti da naša vjera treba utjecati na svako životno iskustvo jer se Bog brine o svakom području našeg života.

Međutim, bilo kakvo razmišljanje o životu u ovom palom svijetu teško može prijeći preko nepravde koja toliko prožima čovjekovu svakodnevicu. Nepravda se stalno prikazuje kao nešto o čemu se Bog brine i što nastoji ublažiti. Upravo je On nada onima koji su bez nade. Iako se samo letimično možemo osvrnuti na ono što ove knjige govore o ovoj temi, možda nas ova pouka može nadahnuti da budemo aktivniji u služenju siromašnima, potlačenima i zaboravljenima koji žive oko nas i kojima smo dužni pomoći.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlja 45 i 46

PSALMI: PJESME NADE ZA POTLAČENE

Kao što smo već spomenuli, Bog vidi i čuje ljude koji doživljavaju muku i nevolju. U Psalmima najčešće čujemo vapaje onih ljudi koji se oslanjaju na Boga, ali još uvijek nisu doživjeli da pravda bude izvršena. Može se činiti da Božju dobrotu, pravednost i silu nadvladava nepravda i tlačenje koje osobe u ovim pjesmama doživljavaju ili promatraju.

Ipak, to su pjesme onih koji još uvijek pjevaju. Ni njihov život ni vjera nisu ugušeni. Nada još uvijek postoji; i potrebno je da Bog djeluje dok nije prekasno, prije nego što zlo pobijedi, prije nego što su nevoljni uništeni težinom zla koje se obrušava na njih. Pisci Psalama na ovaj način pokušavaju premostiti jaz između potvrda njihove vjere i kušnji i tragedija života.

**Pročitajte Psalm 9,8-10.14-21. Možete li zamisliti prilike u kojima se David, pisac Psalama, nalazio? Možete li osjetiti nape-
tost između njegove vjere u Božju dobrotu i njegovog trenutačnog
iskustva? Kako se vi borite s vjerom u Boga u trenucima velikih
poteškoća?**

.....
 .....

Odgovor koji se u Psalmima ponavlja u vezi s ovom napetošću odnosi se na nadu i obećanje o Božjem dobrom i pravednom sudu. Može se činiti da zlo i nepravda zasad pobjeđuju, ali će Bog suditi zločincima i nepravednima. Oni će biti kažnjeni, dok će ljudi koje su povrijedili i tlačili biti obnovljeni i ponovno podignuti.

U knjizi *Reflections on the Psalms* (Razmišljanja o Psalmima), C. S. Lewis opisuje svoje iznenađenje kada je zapazio uzbuđenje i čežnju za Božjim sudom koja je više puta izražena u Psalmima. S obzirom na to da mnogi biblijski čitatelji danas smatraju sud nečim čega se treba plašiti, on komentira hebrejsko gledište i piše: "Tisuće ljudi kojima je bilo oduzeto sve što su posjedovali i na čijoj je strani bila pravda, napokon će biti saslušani. Naravno, oni se ne plaše suda. Znaju da je njihov slučaj neosporan kad bi ih netko mogao saslušati. Kada Bog dođe da sudi, to će se napokon ostvariti."

U Psalmima zapažamo nadu za potlačene, čak i sada, čak i usred njihovih trenutačnih patnji i razočaranja.

Zašto na sud možemo gledati kao na nešto pozitivno, a ne nešto čega bismo se trebali plašiti?

“USTANI, BOŽE, I SUDI”**Pročitajte Psalam 82. Koju poruku pronalazimo u njemu?**

.....

.....

.....

Usprkos naredbama i društvenim propisima koje je Bog dao Izraelcima, oni u pojedinim razdobljima svoje povijesti nisu ispunili ovaj plan. Previše su lako postajali slični narodima iz svojeg okruženja njejujući nepravdu i tlačenje. Vođe i suci vodili su brigu samo o sebi, a njihova naklonost mogla je biti kupljena mitom. Bez sudova koji bi ih štitali, obični ljudi, pogotovo siromašni, bili su predmet iskorištavanja.

Psalam 82 daje odgovor na takve prilike. On prikazuje Božju ulogu kao Vrhovnog suca i opisuje prizor u kojem Bog sudi vođama i narodnim sucima. Ovaj psalam naglašava da su oni koji ispunjavaju takve uloge u društvu “postavljeni da djeluju kao suci pod Njegovom upravom”. (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, 125; u izvorniku 198) Oni zauzimaju položaj i obavljaju posao kao Božji predstavnici koji su podređeni Bogu. Prema gledištu psalmista, Božja pravda je primjer kako zemaljska pravda treba djelovati. To je također mjerilo prema kojem će pravdi ili nepravdi — i onima koji je dijele — biti suđeno.

Psalam završava pozivom Bogu da djeluje (Psalam 82,8), da se umiješa i zaustavi nepravdu koja je toliko rasprostranjena u narodu. Poput mnogih psalama, ovaj daje glas onima koji su nijemi i potlačeni, onima čiji su glasovi ušutkani nepravednim sustavom u kojem žive i rade.

Psalam 82 upućuje poziv Bogu kao Vrhovnom sucu i Vladaru svemira i svih naroda. Ne postoji viši sud ili vlast kojoj bi takav poziv bio upućen. Imamo sigurnost da još uvijek možemo uputiti poziv za pomoć kada zemaljski sudovi ne čuju ili ne podupiru vapaj siromašnih i potlačenih, što se često događa.

U različitim trenucima u životu i mi možemo postati žrtve nepravde, a s druge strane možemo činiti nepravdu ili imati koristi od nje. U tekstovima kao što je Psalam 82, pronalazimo razumne i mudre riječi, bilo da smo tlačeni ili tlačitelji. Bog se brine i o nepravednim sucima, opisujući ih kao svoju djecu i izražavajući želju da izaberu bolji život (vidi Psalam 82,6). Prema tome, nada postoji čak i za one koji su na pogrešnoj strani kad je u pitanju tlačenje, ako dopuste da budu promijenjeni.

KRALJEVA OBEĆANJA

Pročitajte Psalam 101. Iako je napisan za vođe, koji važan savjet možemo usvojiti bez obzira na položaj u kojem se nalazimo?

.....

.....

Psalam 101 namijenjen je vodama. Smatra se da je ove stihove napisao David kao izraelski kralj u ranim danima svoje vladavine. Možda su prilagođeni iz zavjeta koji je dao u trenutku kada je stupao na prijestolje. U svojim iskustvima kao Šaulov ratnik, a zatim i kao bjegunac koji se skrivao od Šaula, bio je svjedok kako kralj koji gubi smjer može nanijeti štetu narodu i svojoj obitelji. David je odlučio biti drugačiji vođa.

Malo nas može biti politički ili narodni vođa, ali svi mi imamo određene uloge u životu zahvaljujući kojima možemo utjecati na druge i ohrabriti ih. Taj utjecaj možemo vršiti na svojem radnom mjestu, u susjedstvu, obitelji ili crkvi. Ellen G. White objašnjava jednu od tih strana vodstva na sljedeći način: "Davidov zavjet zapisan u Psalmu 101 treba biti zavjet svih onih na kojima počivaju odgovornosti utjecaja u domu." (*Counsels to Parents, Teachers, and Students*, 119)

Kada imamo priliku, trebamo poduprijeti ova načela i ukazati na njih onima koji zauzimaju položaje vođa. Kada smo u ulozi vođe ili obnašamo neku drugu odgovornu dužnost, i mi možemo primijeniti Davidova načela vodstva da bismo postali blagoslov drugima.

Davidova je polazna točka ukazivanje časti Bogu zbog Njegove milosti i pravednosti (Psalam 101,1), što je postalo temelj svekolikog Davidovog vodstva. Nastojao je primijeniti ove iste osobine u svojem životu i radu. Da bi to ostvario, morao se oduprijeti kušnji da postupa nepravedno, da podlegne podmićivanju i nepoštenju, posebnim zamkama za one koji su na vlasti i vodećim položajima.

Imajući na umu koliko su važnu ulogu imali dobri savjetnici koji su mu pomogli da učini ono što je ispravno, David traži povjerljive savjetnike i imenuje poštene službenike. Pravednost i milost trebale su obilježiti njegovo vodstvo, čak i među onima koji su radili s njim i za njega.

Mi možda nemamo savjetnike i službenike, ali kako u svojem životu i vodstvu možemo pokazati pravednost i milost prema onima kojima je to potrebno?

.....

HOD S GOSPODINOM

Kako se bližimo kraju Psalama, uskllici hvale bivaju sve glasniji. Posljednjih pet psalama počinju jednostavnim i neposrednim pozivom: "Hvalite Jahvu!", ali prvi od tih psalama — Psalm 146 — posebno naglašava Božju brigu prema siromašnima i potlačenima kao glavni razlog takve hvale.

Pročitajte Psalm 146. Koju nam poruku upućuje? Što Bog govori, pogotovo u Psalmu 146,5-9?

.....

Budući da je Bog Stvoritelj ovoga svijeta (vidi Psalm 146,6), ovaj psalam opisuje Božji neprestani rad u svijetu kao Suca, Darovatelja, Osloboditelja, Iscjelitelja, Pomoćnika i Branitelja — i sav taj rad usredotočen je na ljude kojima je potrebna ova vrsta pomoći. To je nadahnjujuće viđenje o tome što Bog ostvaruje i što želi ostvariti u našem životu, društvu i svijetu.

Katkad o brizi o nevoljnima razmišljamo kao o nečemu što moramo činiti zato što je to Bog naredio. Međutim, u Psalmu 146 rečeno je da Bog to već čini — a mi smo pozvani da Mu se pridružimo. Kada se borimo protiv siromaštva, tlačenja i bolesti, mi surađujemo s Bogom u skladu s Njegovim namjerama. Kakvu veću prednost možemo imati nego da surađujemo s Bogom u ispunjavanju onoga što je isto tako nadahnjujuće kao i Psalm 146?

Međutim, u tome se kriju prednosti i za nas. Kršćani često govore o svojoj potrazi za Bogom i željom da uspostave blisku zajednicu s Njim. Ipak, tekstovi poput Psalm 146,7-9, i mnogi drugi u Bibliji, ukazuju nam da Boga možemo pronaći i tako što ćemo Mu se pridružiti u onome što On čini. Dakle, ako On podiže siromašne, bolesne i potlačene, kao što je zabilježeno u Psalmu 146, mi trebamo surađivati s Njim. "Krist je došao na Zemlju, hodio je i radio među siromašnima i patnicima. Njima je posvećivao najveći dio svojeg vremena. I danas, u licu svoje djece, Krist posjećuje siromahe i bijednike ublažavajući jad i otklanjajući patnje.

Kad bi nestalo patnje i bijede, mi ne bismo mogli shvatiti Božju milost i ljubav, ne bismo mogli upoznati sažaljivog, milosrdnog nebeskog Oca. Evanđeoski rad nikad ne otkriva toliku ljubav kao kad se vrši među najsiromašnjima i najjadnijima." (Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, sv. 7, 226)

Kako ste se vi približili Bogu služeći drugima?

MUDRE IZREKE: MILOST NEVOLJNIMA

Kao zbirka mudrih izreka, ova knjiga iznosi široku lepezu tema i životnih iskustava. Među njima su razmišljanja o siromaštvu, bogatstvu, zadovoljstvu, pravdi i nepravdi — katkad iz različitih kutova. Život nije uvijek jednostavan i lak, a Izreke nas upućuju na različite okolnosti i izbore koji utječu na način života, čak i među onima koji su vjerni Bogu.

Pročitajte i usporedite sljedeće tekstove: Izreke 10,4; 13,23.25; 14,31; 15,15.16; 19,15.17; 30,7-9. Što ovi tekstovi govore o bogatstvu, siromaštvu i pomaganju nevoljnima?

.....

.....

.....

Izreke naglašavaju Božju brigu i pažnju prema siromašnima i ranjivima. Katkad su ljudi siromašni zbog okolnosti, loših odluka i iskorištavanja, ali koji god bio uzrok njihovih neprilika, Bog se i dalje opisuje kao njihov Stvoritelj (vidi Izreke 22,2) i Branitelj (vidi Izreke 22,22.23). Ove ljude ne treba tlačiti ili iskorištavati bez obzira na pogreške koje su počinili.

Iako se u Izrekama nudi bolji život ako izaberemo mudrost i poslušnost Bogu, bogatstvo nije uvijek rezultat Božjih blagoslova. Vjernost Bogu uvijek se smatra važnijom i u krajnjem smislu vrednijom od materijalne dobiti: “Bolje je malo s pravdom nego veliki dohoci s nepravdom.” (Izreke 16,8)

U Izrekama se govori i o čestitosti, poštenom upravljanju, vođenju poslova i primjenjivanje pravde (Izreke 14,5.25; 16,11-13; 17,15; 20,23; 21,28; 28,14-16). Izreke se ne bave samo životom pojedinaca, već govore i o tome kako se društvo kao cjelina treba brinuti za sve ljude, pogotovo one kojima je potrebna zaštita. Ponovno se podsjećamo da oni koji vladaju i koji se nalaze u ulozi vođa uz Božju pomoć trebaju upravo tako postupati (vidi Izreke 8,15.16), kao oruđa Njegove milosti i suosjećanja prema onima kojima je potrebna pomoć.

Svakom je lako osjetiti sažaljenje prema onima koji se nalaze u teškom stanju. Međutim, kako možemo iskoristiti taj osjećaj tuge i nešto poduzeti?

.....

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci* pročitajte poglavlje “Davidove posljednje godine”, 631—639.

“U Davidovim psalmima ogleda se čitav niz iskustava, od najdublje svijesti o krivnji i osuđivanja samog sebe do najplemenitije vjere i najuzvišenijeg odnosa s Bogom. Zapis o njegovom životu govori da grijeh može donijeti samo sramotu i jad, da Božja ljubav i milost može dosegnuti do najvećih dubina, da vjera može podignuti pokajanu dušu da bude usvojena među Božje sinove. Od svih obećanja koja Njegova Riječ sadrži, to je jedno od najsnažnijih svjedočanstava o Božjoj vjernosti, pravednosti i zavjetnoj milosti.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, 638; u izvorniku 754)

“Na tim načelima [mudrosti u Izrekama] počiva blagostanje društva, bilo da je riječ o svjetovnim ili vjerskim zajednicama, jer daju sigurnost imovini i životu. Na svemu što omogućuje međusobno povjerenje i suradnju, svijet može zahvaliti Božjem zakonu koji je zapisan u Njegovoj Riječi, i još postoji u ljudskom srcu, upisan često nejasnim i gotovo izbrisanim slovima.” (Ellen G. White, *Odgoj*, 116; u izvorniku 137)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. U kojem smislu sebe možete smatrati vođom ili osobom na utjecajnom položaju? Kako možete biti oruđe pravednosti u tom području svojeg života?

2. Razmišljajte o kulturi i društvenoj strukturi mjesta u kojem živite. Na koji način unutar postojećeg sustava možete poboljšati život nevoljnih?

3. Zašto su načela pravde i pravednosti toliko važna za izgradnju snažnog društva?

4. Knjiga Izreke sadrži mudre savjete kako da živimo boljim životom. Što nam to govori o Božjem karakteru?

Sažetak: Psalmi i Izreke posebno se bave izazovima vjernog života usred uobičajenih životnih iskustava i kušnji. Obje knjige pružaju uvid u Božje viđenje društva i Njegovu posebnu brigu o siromašnima i potlačenicima. Vapaj u Psalmima i mudrost u Izrekama snažno svjedoče da Bog sve vidi i da će se umiješati i zaštititi one koji se često zanemaruju i iskorištavaju. Ako se Bog time bavi, trebamo i mi.

Misijski automobil

Na parkiralištu ispred kuće u američkoj saveznoj državi Maryland, Joe Marcellino je uočio trag nafte koja je curjela ulicom iz njegovog automobila *isuzu trooper SUV*.

“Uh-oh”, rekao je svojoj supruzi, Susan: “Nešto nije dobro.”

Joe, 33-godišnji IT menadžer u svjetskom središtu Crkve adventista sedmog dana u Silver Springu, Maryland, pozvao je prijatelja u pomoć. Prijatelj Eric Armer pronašao je kvar: motor je izbacivao naftu iz filtera za ulje, i upozorio ga da taj popravak vjerojatno stoji više od 3.000 dolara.

Nedavno oženjeni Joe i Susan imali su točno 3.000 dolara u banci. Ali Joe nije htio potrošiti novac na SUV, jer je par želio sa zakašnjenjem darovati Bogu desetinu od svojih prihoda. U posljednja tri mjeseca dugovali su 1.500 dolara.

Susan nije vidjela razloga za raspravu. “Moramo dati prve plodove!” rekla je.

Joe i Susan su se molili i odlučili vratiti desetinu umjesto popraviti SUV. Nakon te odluke, Eric je savjetovao Joeu da nazove benzinsku postaju koja je izmijenila ulje neposredno prije izlijevanja. Benzinska postaja je poslala mehaničara Joeovoj kući i, nakon pregleda, ponudio im je popravak motora besplatno.

Ali Joe nije bio siguran da ima povjerenja u benzinsku crpku, pa je prihvatio 3.000 dolara umjesto popravka. Joe je pitao drugog prijatelja, Billa Brodyja, automehaničara za cijenu popravka motora. Kad su popravci završili, Joe je primio račun na 1.500 dolara. Na njegovo iznenađenje, 3000 dolara s benzinske postaje bilo je dovoljno pokriti popravak i desetinu.

Bill je upozorio Joea kao prijatelja da proda SUV, rekavši da bi se u bilo koje vrijeme moglo dogoditi opet nešto nepredviđeno. Nekoliko dana kasnije Wayne Calbi, direktor nabave u Adventističkoj crkvi, upitao je Joea je li spreman prodati SUV.

“Misionar u Africi zatražio je posebno kupiti *isuzu 'policajca'*”, rekao je.

Joe je odmah ispričao povijest SUV-a, ali Wayne je rekao da je voljan riskirati. Dao je Joeu poštnu cijenu i poslao vozilo u Afriku. SUV je imao oko 40.000 prijeđenih kilometara.

Nakon osamnaest mjeseci Wayne je rekao Joeu: “Sjećaš se onog SUV-a? Sada ima više od 160.000 kilometara.”

“Hvala Gospodinu!” rekao je Joe. “Nisam mislio da će trajati tako dugo.”

Nekoliko godina kasnije Wayne je objavio da je prošao 320.000 kilometara. A onda 480.000 kilometara. Joe je bio zapanjen!

“Sâm Gospodin ga drži u voznom stanju za tog misionara!” zaključuje on. Joe, koji danas ima šezdeset i jednu godinu, kaže kako ga je iskustvo naučilo pouku o misiji i desetini.

“Gospodin je zadovoljio naše potrebe kad smo mi kao muž i žena sjeli i odlučili dati naše prvine Njemu”, kaže on. “Bog nije zadovoljio samo naše potrebe, nego je odgovorio i na potrebe misionara u Africi. SUV je postao izvor blagoslova koji su se redali iz godine u godinu.”

Plač proroka

“Objavljeno ti je, čovječe, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi.” (Mihej 6,8)

Biblijski tekstovi: 1. Samuelova 8,10-18; Amos 5,10-15; Mihej 6,8; Postanak 19,1-13; Ezekiel 16,49; Izaija 1,15-23.

Starozavjetni proroci su među najzanimljivijim osobama u Bibliji. Neizbježni su njihovi gromki glasovi, odvažne poruke, bol, gnjev, ozlojeđenost i povremeno slikovito prikazivanje poruka koje su objavljivali, iako možda nije uvijek bilo ugodno biti u njihovoj blizini.

Poslani prvenstveno Izraelu i Judi, pozivali su izabrani narod da se vrati dužnosti koju im je Bog povjerio. Narod i njihovi vođe prihvaćali su idole i način života okolnih naroda. Nezahvalan zadatak proroka bio je da ih pozovu na obraćenje. Katkad su to činili podsjećajući ih na Božju ljubav prema njima i na sve što je učinio za njih u prošlosti, ili su ih upozoravali na posljedice ako se i dalje budu udaljavali od Boga.

Kao što ćemo vidjeti, među grijesima i zlim djelima na koja su upozoravali narod i vođe, jedno od najvećih bilo je tlačenje siromašnih, nevoljnih i bespomoćnih. Obožavanje idola bilo je pogrešno kao i lažni vjerski obredi; ali iskorištavanje slabih i siromašnih bilo je također vrijedno osude.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlja 47 do 49

POZIV NA PRAVEDNOST

Usprkos Božjem jasno razrađenom planu za izraelski narod, Izraelci su rijetko živjeli u skladu s tim pozivom. Nije prošlo mnogo naraštaja otkako su se nastanili u svojoj zemlji kada su od Samuela, proroka i suca, zatražili da im postavi kralja koji će ih voditi, "kao što je to kod svih naroda".

Pročitajte 1 Samuelova 8,10-18. Kako je glasila Samuelova opomena upućena narodu kao odgovor na njihov zahtjev da dobiju kralja?

.....

Samuel je prepoznao da narod time želi postati kao i drugi narodi. Iako je Samuel nastojao savjetovati prvog kralja Šaula, nije prošlo mnogo i njegovo se proročanstvo počelo ostvarivati. Čak i kada je izraelsko kraljevstvo dostiglo svoj vrhunac, David i Salomon nisu izbjegli kušnje, iskvarenost i prekomjernu upotrebu svoje moći.

U vrijeme vladavine izraelskih i Judinih kraljeva, Bog je odgovarao tako što je slao proroke da objave Njegovu volju i podsjetite izraelske vođe i narod na odgovornosti prema zaboravljenim članovima njihove zajednice.

U spisima hebrejskih proroka uočavamo poziv upućen narodu, koji se neprestano ponavlja, da žive pravedno i čine pravdu u društvu. Suočavajući se s nevjernošću Izraelaca i njihovih vođa, proroci su redovno i uporno podizali glas za one koji nemaju pravo glasa, a pogotovo one koji su bili pogođeni nepoštovanjem Božje volje.

Razmišljajući o žaru starozavjetnih proroka, Abraham Joshua Heschel uspoređuje naše samozadovoljstvo s njihovim upornim pozivima na pravedno postupanje: "Prilike koje su užasavale proroke čak su i danas svakidašnja pojava širom svijeta. ... Njihovo nestrpljenje od kojega zastaje dah kad je nepravda u pitanju, može nas snažno pogoditi. Mi smo stalno svjedoci nepravednih djela, licemjerja, laži, gnjeva i jada, ali rijetko kad se zbog toga ozlojedimo ili uzbudimo. Za proroke su čak i manje nepravde poprimala kozmičke razmjere." (*The Prophets*, 3,4)

Ovi proroci pružaju nam uvid u Božje srce i um. Govoreći u Božje ime, pomažu nam da zapazimo nepravdu i patnju u svijetu kroz Božje oči ispunjene suzama. Međutim, ovaj žar je i poziv na djelovanje, poziv da surađujemo s Bogom u pomaganju potlačenima i žalosnima koji su oko nas.

Kako mi katkad želimo da bude "kao što je to kod svih naroda" na načine koji mogu biti štetni i za nas i za druge?

AMOS

“Nisam bio prorok ni proročki sin — odgovori Amos Amasji — bio sam stočar i gajio sam divlje smokve: ali me Jahve uze od stada i Jahve mi reče: ‘Idi, prorokuj mojemu narodu Izraelu.’” (Amos 7,14,15)

Amos je bio sasvim iskren priznajući da mu nedostaju vještine proroka, ali kada je iznio poruku izraelskom narodu, pokazao je sposobnost privlačenja pozornosti svojih slušatelja na ono što im želi reći. Na početku svojeg izvještaja on navodi okolne narode — Sirce, Filistejce, Feničane, Edomce, Amonce i Moapce — i detaljno opisuje njihove zločine, nasilje i zvjerstva za koja će ih Bog kazniti (vidi Amos 1,3—2,3). Lako je zamisliti Izraelce kako pozdravljaju ove optužbe na račun njihovih neprijatelja, posebno zato što su mnogi zločini ovih naroda bili usmjereni baš protiv Izraelaca.

Amos se zatim osvrće na prilike koje vladaju bliže njegovom domu objavljujući Božje sudove protiv Jude, izraelskog susjeda na jugu, sada već odvojenog kraljevstva. Govoreći u Božje ime, Amos navodi njihovo odbacivanje Boga, njihovu neposlušnost Njegovim zapovijedima i kazne koje će ih snaći (vidi Amos 2,4.5). Ponovno možemo zamisliti zadovoljstvo naroda sjevernog kraljevstva kada Amos ukazuje na zlodjela susjeda.

Međutim, Amos se tada okreće svojim slušateljima. Ostatak knjige bavi se izraelskim zlodjelima, idolopoklonstvom, nepravdom i stalnim padovima u Božjim očima.

Pročitajte sljedeće tekstove: Amos 3,9-11; 4,1.2; 5,10-15; 8,4-6. Na koje grijeha Amos upozorava?

.....

.....

Iako Amosove riječi nisu taktične i iako njegove opomene ukazuju na propast, njegova je poruka prožeta molbama da se vrate svojem Bogu. To je obuhvaćalo obnavljanje njihovog osjećaja za pravdu i brigu o siromašnima koji su među njima: “Pravda nek’ poteče kao voda, i pravica k’o bujica silna.” (Amos 5,24) Nekoliko posljednjih redaka Amosovog proročanstva upućuje na buduću obnovu Božjeg naroda (vidi Amos 9,11-15). “U vrijeme njihova najdubljeg otpada i najveće potrebe, Bog im je poslao poruku o oprost i nadi.” (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, 180; u izvorniku 283)

Postoje li trenuci kada trebamo oštro progovoriti da bismo ispravili ono što je pogrešno? Kako znamo kada takav jezik može biti prikladan?

MIHEJ

“Objavljeno ti je, čovječe, što je dobro, što Jahve traži od tebe: samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi.” (Mihej 6,8) Na koje načine upravo sada možete primijeniti ove riječi u svojem životu?

.....

.....

Tekst u Miheju 6,8 možda je jedan od najpoznatijih u Pismu. Ipak, poput mnogih redaka koje pretvorimo u slogane ili “proglase”, vjerojatno smo manje upoznati s okvirom ovog teksta nego što mislimo.

Pročitajte Mihej 2,8-11; 3,8-12. Kakve je postupke Mihej osudio?

.....

.....

Božji narod je za vrijeme Ahazove vladavine u Judi doživio novi duhovni pad u svojoj povijesti. Idolopoklonstvo sa svojim brojnim izopačenim običajima sve više su se širili. U isto vrijeme, kao što su drugi proroci tog vremena zabilježili, siromašni su i dalje bili izrabljivani i pljačkani.

Prorok Mihej najavljivao je propast kao i drugi njegovi suvremenici. Njegova prva tri poglavlja velikim dijelom izražavaju Božji gnjev i tugu zbog zala koja je Njegov narod činio, kao i zbog uništenja koje im se bližilo. Međutim, Bog nije odbacio svoj narod. Čak i gromki glasovi i oštre poruke proroka bili su pokazatelj Božjeg neprestanog zanimanja za narod. Upućivao im je opomene iz ljubavi i brige prema njima. Želio im je oprostiti i obnoviti ih. Nije se želio zauvijek gnjeviti na njih (vidi Mihej 7,18-20).

Takav je okvir poznatog “pravila” — čini pravicu, ljubi milosrđe, budi ponizan. Ovo pravilo može zvučati jednostavno, ali pokazati takvu vjeru na praktične načine mnogo je veći izazov, pogotovo kada je takvo postupanje u raskoraku s društvom koje nas okružuje. Kada drugi imaju koristi od nepravde, ismijavaju milost i hodaju ponosito, pravedno postupanje, ljubav prema milosti i poniznost zahtijevaju hrabrost i us trajnost. Ipak, to ne činimo sami; kada tako činimo, hodamo s Bogom.

Kakva veza postoji između činjenja pravde, ljubavi prema milosrđu i poniznosti pred Bogom?

EZEKIEL

Ako bismo upitali kršćane koji su to “grijesi Sodome”, velika je vjerojatnost da bi mnogi započeli opis različitih putenih grijeha i drugih oblika nemoralna. Uostalom, u Postanku 19,1-13 doista se pokazuje da je pokvareno i izopačeno društvo bilo više nego sazrelo za uništenje. Zanimljivo je da je odgovor ipak složeniji. Pročitajte Ezekielov opis: “Evo opačina sestre tvoje Sodome: gizzdavo, u izobilju kruha i bezbrižno življaše ona i kćeri njezine, a sirotinju i bijednike ne pomagahu.” (Ezekiel 16,49) Iako je jasno da Bog nije previdio druge oblike izopačenosti u gradu, Ezekiel se u ovom tekstu usredotočuje na ekonomsku nepravdu i nebrigu o ubogima.

Je li moguće da su u Božjim očima ovi grijesi, vezani uz uskraćivanje materijalnih dobara, bili isto toliko veliki kao i spolni?

Objavljena nakon proroka Amosa, Miheja i Izaije, Ezekielova rana proročanstva sadrže sličnu opomenu o nadolazećem uništenju. Međutim, nakon što je Jeruzalem pao Babiloncima u ruke, a Božji narod odveden u sužanjstvo, Ezekielova pozornost više se usmjerava na Božja obećanja o obnovi.

Pročitajte Ezekiel 34,2-4.7-16. Usporedite Božji prikaz pokvarenih izraelskih vođa s Njegovom ulogom pastira. Kako se njihovo ophođenje prema najslabijim “ovcima” razlikuje od Njegovih metoda?

.....

.....

.....

Iako su bili toliko zli da su bili uspoređivani sa Sodomom, Bog im se i dalje približavao želeći ih vratiti sa zlog puta. Prema Božjem obnovljenom planu, narod se trebao vratiti u svoju zemlju, Jeruzalem biti obnovljen, a hram ponovno izgrađen. Blagdani koje im je Bog dao ponovno bi se slavili, a zemlja bi opet bila podjednako podijeljena među narodom kao njihova baština (vidi Ezekiel 47,13-48,29). Očito je Bog želio da se Njegov plan za narod, koji je prvi put objavljen Mojsiju i izraelskom narodu nakon oslobođenja iz Egipta, ponovno počne ostvarivati nakon povratka naroda iz sužanjstva. To je obuhvaćalo brigu o najslabijim članovima društva, kao i onima koji su smatrani tuđincima.

Koliko vam je važno da nam naš Bog daje drugu priliku — i više od toga — čak i svojem narodu koji je skrenuo s pravog puta nakon što je donio loše odluke?

IZAIJA

Pročitajte sljedeće tekstove: Izaija 1,15-23; 3,13-15; 5,7.8. Kako biste opisali prorokovu reakciju na ono što zapaža u društvu oko sebe?

.....

.....

.....

.....

Izaijina uvodna propovijed — prvih pet poglavlja — mješavina je oštre kritike društva u kakvo se Božji narod pretvorio, upozorenja na sud koji se bliži kao odgovor na njihovo odbacivanje Boga i obnove njihovog života i društva. Međutim, možda je najsnažniji osjećaj bol koja prožima njegove riječi. Shvaćajući kakav je Bog i što želi za svoj narod, prorok žali za onim što je izgubljeno, zbog mnoštva zaboravljenih i povrijeđenih ljudi i suda koji se bliži na narod. Izaija nastavlja naglašavati ove činjenice u svojoj proročkoj službi. On poziva narod da se sjeti što je Bog učinio za njih. Također im ukazuje na ono što Bog želi učiniti za njih u budućnosti. Prema tome, trebaju potražiti Gospodina sada jer će taj obnovljeni odnos s Njim uključivati pokajanje zbog trenutnih zlih djela i promjenu ponašanja prema drugima.

U 58. i 59. poglavlju, Izaija se posebno osvrće na pitanje pravde. On ponovno opisuje društvo u kojem “je potisnuto pravo, i pravda mora stajati daleko. Jer na trgu posrnu istina, i poštenju nema više pristupa” (Izaija 59,14). Međutim, on također potvrđuje da je Bog toga svjestan i da će spasiti svoj narod — “doći će Otkupitelj” (Izaija 59,20).

U knjizi je znatan dio prorokove pozornosti posvećen objavljivanju Mesijinog dolaska, koji će konačno ponovno uspostaviti Božju vladavinu na Zemlji i donijeti pravdu, milost, iscjeljenje i obnovljenje.

Pročitajte Izaija 9,6.7; 11,1-5; 42,1-7; 53,4-6. Kako se ova proročanstva slažu s vašim razumijevanjem Isusovog života, službe i smrti? Što ona govore o svrsi Njegovog dolaska na ovaj svijet?

.....

.....

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Proroci i kraljevi* pročitajte poglavlja “Izgnanstvo u Asiriju”, 178—185, i “Pozivanje Izaije”, 193—197.

“Protiv sveopćeg izrabljivanja, očitih nepravdi, nevidenih nastranosti, besramnog žderanja i pijanstva, neograničene raskalašenosti i pokvarenosti svoga vremena, proroci su podizali svoj glas; ali uzaludni su bili njihovi prosvjedi, uzaludno njihovo ukazivanje na grijeh.” (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, 180; u izvorniku 282)

“Izgledi bi [za Izaiju] bili posebno porazni ako bi se uzimali u obzir međuljudski odnosi u narodu. U želji za dobitkom, ljudi su stjecali kuću za kućom i polje za poljem. ... Pravda se izopačila, a prema siromašnima nije bilo samilosti. ... Čak su i sudovi, čija je dužnost bila da štite bespomoćne, bili gluhi za vapaje siromašnih i napaćenih, udovica i siročadi. ...

Nije nikakvo čudo što se Izaija, suočen s takvim okolnostima i pozvan posljednjih godina Uzijina kraljevanja da odnese Judi Božju poruku opomene i ukora, ustručavao prihvatiti tu odgovornost. Dobro je znao da će naići na tvrdoglavi otpor.” (Isto, 195; u izvorniku 306,307)

“Ove jasne izjave proroka ... trebamo primiti kao Božji glas koji se obraća svakoj duši. Mi ne smijemo propustiti nijednu priliku da činimo djela milosrđa, nježne skrbi i kršćanske ljubaznosti onima koji su umorni i opterećeni.” (Isto, 207; u izvorniku 327)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Obično smatramo da je uloga proroka pretkazivanje budućnosti. Kako je usredotočenost starozavjetnih proroka na svijet u kojem su živjeli promijenila vaše razumijevanje uloge proroka?

2. Život i poruke proroka pokazuju koliko je teško i opasno stajati na strani istine. Što mislite, zašto su činili to što su činili i govorili na način na koji su govorili?

3. U proročkim spisima Bog naizmjenično pokazuje gnjev i duboku brigu za svoj narod. Kako se uklapaju ova dva aspekta Božjeg karaktera?

Sažetak: Starozavjetni proroci bili su gorljivi i često gnjevni i zabrinuti branitelji Gospodnjeg puta i Gospodnje volje za njihov narod. Odražavajući Božju brigu, ova gorljivost obuhvaćala je snažno zalaganje za pravdu za siromašne i potlačene. Poziv proroka sunarodnjacima da se vrate Bogu uključivao je odbacivanje nepravednog postupanja.

Osveta i oprost

Duga oštrica mačete zasvjetlucala je kad je 21-godišnji Wilder zamahnuo njom pokraj svoje glave. Oči su mu bljesnule od bijesa. Usmjerno se prema očuhu.

U tom trenutku je njegov očuh, Alberto Rui Quaresma, podigao ruku i oštrica se urezala duboko u njegovu podlakticu.

Alberto je proveo sljedeća dvadeset i četiri dana u bolnici u São Toméu, glavnom gradu otoka São Tomé i Príncipe na zapadnoafričkoj obali. Otišao je na operaciju, a liječnici su mu ugradili metalnu pločicu u ruku. Ljutito je kovao osvetu. Uzet će mačetu i odsjeći Wilderu ruku.

Nakon što je njegov biološki otac povukao neke veze, Wilder nije uhićen. On je napao svojeg očuha zbog ruganja.

Ležeći u bolničkom krevetu, Alberto je primijetio da svakoga dana u isto vrijeme u posjet bratu ozlijeđenom u nesreći s motociklom dolazi žena, Maria Rita.

Divio se njezinoj ljubaznosti prema bratu i jednog dana izjavio:

“Zaljubljen sam u tebe.”

“Ne”, odgovorila je Maria Rita. “Ne želim imati muža. Svi muškarci bi trebali biti bačeni u vatru.”

Njezina reakcija iznenadila je Alberta, koji je shvatio da ona nosi bolnu ranu iz nekog prošlog odnosa. Mogao ju je razumjeti. U dobi od četrdeset i četiri godine promijenio je već tri supruge, a sin njegove najnovije žene pokušao ga je ubiti.

Maria Rita nije htjela raspravljati o braku. Promijenila je temu i govorila o Bogu.

“Bog je ljubav, i Bog može promijeniti vaš život i učiniti vas novim stvaranjem,” rekla je. “Bog će vam pomoći da zaboravite što se dogodilo i da oprostite tom mladiću.”

Nakon što je pušten iz bolnice, Alberto je povremeno vidio Mariu Ritu na ulici. Jednoga dana pozvala ga je da prisustvuje četrdesetodnevnom sastancima duhovne obnove u Adventističkoj crkvi.

Alberto je bio oduševljen onim što je vidio i čuo, i kršten je pet mjeseci kasnije. Predložio je Mariji Riti brak i ona je to prihvatila.

Danas Alberto ima pedeset godina i radi kao nadzornik u skladištu cementa.

On je također blagajnik u crkvi, vođa subotnje škole i učitelj u svojoj mjesnoj crkvi.

Moli se za priliku da pojasni Wilderu kako je Bog promijenio njegov život. U međuvremenu su se dvaput sreli na ulici i razmijenili pozdrave.

Nasmijao se kad se podsjetio da ga je, kad su imali ozbiljan i težak razgovor, Wilder pokušao ubiti.

“Ne bojim se jer je Bog sa mnom,” kaže on.

Klanjanje Stvoritelju

“Ovo je post koji mi je po volji, riječ je Jahve Gospoda: Kidati okove nepravedne, razvezivat spona jarmene, puštati na slobodu potlačene, slomiti sve jarmove; podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onog koga vidiš gola, i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi.” (Izaija 58,6.7)

Biblijski tekstovi: Psalam 115,1-8; Ponovljeni zakon 10,17-22; Psalam 101,1; Izaija 1,10-17; Izaija 58; Marko 12,38-40.

Čak i letimičnim čitanjem knjiga starozavjetnih proroka uočavamo njihovu zabrinutost zbog lošeg postupanja prema siromašnima i potlačenima. Proroci i Bog, u čije su ime govorili, bili su ispunjeni gnjevom zbog onoga što se činilo u svim okolnim narodima (vidi Amos 1; 2). Međutim, također su osjećali posebnu ljutnju i žalost zbog nepravde koju je činio Božji narod, ljudi koji su primili toliko mnogo božanskih blagoslova. S obzirom na njihovu povijest i zakone koje im je Bog dao, trebali su bolje postupati. Nažalost, nije uvijek bilo tako pa su proroci mnogo govorili o tim turbobnim događajima.

Zanimljivo je zapaziti da su mnoge od najpoznatijih izjava o pravdi i nepravdi od strane starozavjetnih proroka zapravo vezane uz upute o bogoštovlju. Kao što ćemo vidjeti, pravo bogoslužje ne odnosi se samo na vjerski obred. Pravo bogoslužje odnosi se i na zanimanje za dobro drugih i nastojanje da uzdignemo one koji su potlačeni i zaboravljeni.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlja 50 i 51

IDOLOPOKLONSTVO I TLAČENJE

Nedugo nakon što je Bog izveo izraelski narod iz Egipta, objavio im se na gori Sinaju gdje im je dao Deset zapovijedi u pisanom obliku, uključujući i prve dvije zapovijedi koje nalažu da se ne treba klanjati drugim bogovima i praviti idole (vidi Izlazak 20,2-6). Kao odgovor, narod je obećao da će učiniti sve što im je zapovjeđeno i da će živjeti kao Njegov narod (vidi Izlazak 24,1-13).

Međutim, Mojsije tada odlazi na goru i narod se nakon skoro šest tjedana počeo pitati što mu se dogodilo. Pod pritiskom mnoštva, Aron je napravio zlatno tele i poveo narod da mu prinesu žrtve, nakon čega "sjede puk jesti i piti pa ustadoše zabavljati se" (Izlazak 32,6 — Varaždinska Biblija). I Bog i Mojsije su se razgnjevili jer je narod brzo napustio Boga i okrenuo se idolopoklonstvu — i činilo se da je jedino Mojsijevo posredovanje spasilo Izrael od zaslužene kazne (vidi Izlazak 32,30-34).

Idolopoklonstvo je bilo kušnja u kojoj je Božji narod često padao. Povijest izraelskih i Judinih kraljeva obilježena je razdobljima idolopoklonstva u kojima su se činila nečuvena djela na koja su pojedini kraljevi naveli svoj narod. Njihova nevjernost stalno je bila u središtu pozornosti proroka koje je Bog slao upućujući im pozive da Mu se vrate. Često su se među pozivima na obnovu i reformu nalazili pozivi da se bolje ophode prema siromašnima, nevoljnima i bespomoćnima koji su živjeli među njima.

Pročitajte Psalam 115,1-8. Koju ključnu pojedinost pisac ovdje naglašava?

.....

.....

.....

Čovjek je sklon da postane poput stvari ili osobe koju obožava ili koju promatra. Prema tome, moglo se očekivati da će briga o drugima i težnja za pravdom oslabjeti kada se Božji narod prestao klanjati pravednom Bogu i okrenuo se klanjanju lažnim bogovima susjednih naroda, bogovima rata i plodnosti. Kada je izabrao druge bogove, narod je promijenio stav u mnogim pitanjima, uključujući i svoje ponašanje prema bližnjima. Da su ostali vjerni Gospodinu, oni bi dijelili Njegovu brigu o nevoljnima koji su živjeli među njima.

Razmislite o činjenici da postajemo slični onome što obožavamo. Kako se ovo načelo očituje u naše vrijeme?

RAZLOG OBOŽAVANJA

Božji se narod u cijeloj Bibliji poziva da se klanja Bogu, ali nam se stalno navode razlozi za to. Rečeno nam je da Mu se klanjamo zbog onoga što je On učinio i zbog mnogih Njegovih osobina. Među njima su dobrota, pravednost i milost. Kada se podsjetimo kakav je Bog, što je učinio za nas (posebno Krist na križu) i što obećava, nitko od nas ne bi se trebao klanjati Bogu i slaviti Ga a da ne zna zašto to čini.

Pročitajte sljedeće tekstove: Ponovljeni zakon 10,17-22; Psalm 101,1; 146,5-10; Izaija 5,16; 61,11. S kojim se pobudama u ovim redcima obožava i slavi Bog?

.....

.....

.....

Božjem narodu ovakvi razlozi za obožavanje Boga nisu bili novi. Jedan od trenutaka kada su se oslobođeni Izraelci s najvećim oduševljenjem klanjali Bogu bio je odgovor na Božje djelovanje u njihovu korist. Na primjer, nakon što su izišli iz Egipata i prešli preko Crvenog mora, Mojsije i Marija povelu su narod u pjesmi hvale Bogu zbog onoga što su upravo vidjeli i od čega su bili spašeni (vidi Izlazak 15).

Božju pravednost i milost, otkrivene u takvim događajima, nije trebalo zaboraviti. Narod je ove izvještaje zadržavao u sjećanju redovno ih pripovijedajući; godinama poslije Božja djela i pravednost i dalje su bili nadahnuće sljedećim naraštajima u njihovom bogoslužju. Jedan primjer takvog pripovijedanja i bogoslužja zabilježen je u Ponovljenom zakonu 10,17-22.

Božja pravednost je, prvo, dio Njegove Osobe, bitan element Njegovog karaktera. "Odisti, Bog zla nikada ne čini, niti Svesilni kad izvrće pravo." (Job 34,12) Bog je pravedan i postupa pravedno — to je razlog da Mu služimo i da Ga slavimo.

Drugo, Božju pravednost zapažamo u Njegovim pravednim djelima u korist naroda i u korist siromašnih i potlačenih. Njegova pravednost nikada nije samo opis Njegovog karaktera. Biblija prikazuje Boga koji je "čuo vapaj potlačenih" (Job 34,28 — Varaždinska Biblija) i koji je spreman ispraviti nepravde koje su toliko očite u svijetu. Konačno, to će biti u potpunosti shvaćeno prigodom Božjeg konačnog suda i ponovnog stvaranja svijeta.

Ako je stari Izrael imao razloga za slavljenje Gospodina, koliko ih imamo više mi nakon križa?

VJERSKI TLAČITELJI

U boljim vremenima izraelskog i Judinog kraljevstva, narod se vraćao u Hram i obožavanju Boga, mada je čak i tada njihovo bogoslužje bilo pomiješano s elementima idolopoklonstva i religija susjednih naroda. Međutim, prema riječima proroka, čak i njihovi najbolji vjerski pokušaji nisu bili dovoljni da ih odvrate od zala koja su se činila u zemlji u svakidašnjem životu. I koliko god se trudili da budu pobožni u bogoslužnim obredima, glazba njihovih hvalospjeva nije mogla ugušiti plač siromašnih i potlačenih.

Amos je za svoje suvremenike rekao da “gaze potrebnika i satiru uboge u zemlji” (Amos 8,4). Vidio je njihovu želju da okončaju obrede kako bi mogli nastaviti sa svojim nepoštenim poslovima, da “kupe siromaha za novac, potrebita za sandale” (Amos 8,6).

Pročitajte sljedeće tekstove: Izaija 1,10-17; Amos 5,21-24; Mihej 6,6-8. Što je Bog rekao ovim pobožnim ljudima o njihovim obredima?

.....

.....

.....

Bog preko svojih proroka snažnim jezikom izlaže podsmjehu vjeru i bogoslužje koji nemaju nikakvih dodirnih točaka s napaćenima i potlačenima i u suprotnosti su s njima. U Amosu 5,21-24 čitamo da Bog “mrzi”, “odbacuje” njihovo bogoslužje i zgrožen je njime. Opisujući njihove svečanosti, kaže da ih “ne voli mirisati”, a njihove žrtve i glazbu odbacuje kao bezvrijedne.

U Miheju 6 vidimo niz pretjeranih, čak i podsmješljivih prijedloga kako na najprikladniji način mogu služiti Bogu. Prorok na podsmješljiv način daje prijedloge u vezi sa žrtvama paljenicama, zatim uvećava žrtvu na “tisuće ovnova, tisuće tisuća potoka ulja” (Mihej 6,7) prije nego što prijede na zastrašujuću — ali ne i nepoznatu — krajnost žrtvovanja prvorodenog djeteta kako bi zadobili Božju naklonost i oprost.

Na kraju, jedino što je Gospodin želio od njih bilo je “samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi” (Mihej 6,8).

Jeste li ikada osjetili krivnju zbog toga što ste bili više zao kupljeni vjerskom formom i obredima nego pomaganjem nevoljnima oko sebe? Što ste naučili iz tog iskustva?

.....

NAČIN BOGOSLUŽJA

Objašnjavajući odnos između bogoslužja i pravde, proroci su poticali na još jedan korak: na aktivno zanimanje da se siromašnima i potlačenima olakšaju prilike i da se pomogne nevoljnima, što treba postati važan dio samog bogoslužja. Taj se odnos posebno naglašava u Izaiji 58.

Pročitajte Izaija 58. Što je krenulo naopako u odnosu između Boga i Njegovog naroda prema izvještaju u prvom dijelu poglavlja?

.....

.....

.....

.....

Kao što smo vidjeli, kritika je upućena ljudima koji se smatraju pobožnima. Čini se da iskreno traže Boga, ali im to očito ne uspijeva. Dakle, Bog kaže da trebaju promijeniti način bogoslužja, služiti Mu na drugačiji način. To znači “kidati okove nepravedne, razvezivat spona jarmene, puštati na slobodu potlačene, slomiti sve jarmove” (Izaija 58,6). Trebaju nahraniti gladne, pružiti utočište onima koji nemaju svoj dom i pomoći onima kojima je potrebna pomoć.

Ovakva djela nisu jedini način službe Bogu, ali ih Bog potiče kao način bogoslužja — i oblik bogoslužja koji ima prvenstvo u odnosu na pojedine tradicionalne bogoslužne obrede. Takvo bogoslužje nije samo okrenuto prema unutra, već donosi blagoslov svima koji su u blizini onih koji se klanjaju Bogu. “Prava je svrha vjere da ljude oslobodi od tereta grijeha, da ukloni nesnošljivost i tlačenje i da širi pravdu, slobodu i mir.” (*The SDA Bible Commentary*, sv. 4, 306)

U Izaiji 58,8-12 Bog obećava blagoslove kao odgovor na ovakav oblik bogoslužja. Kad bi ljudi bili manje usredotočeni na sebe, Bog bi radio s njima i preko njih bi donio ozdravljenje i obnovu.

Zanimljivo je da ovo poglavlje povezuje ovakav način bogoslužja s obnovom svetkovanja subote i nazivanjem subote milinom. Već smo razmotrili neke snažne veze između subote i službe, ali u ovim redcima obje su aktivnosti uključene u poziv da narod oživi svoje bogoslužje i doživi Božje blagoslove. Razmišljajući o ovim redcima, Ellen G. White izjavljuje: “Na one koji drže Gospodnju subotu položena je odgovornost da čine djela milosrđa i velikodušnosti.” (*Welfare Ministry*, 121)

MILOSRĐE I VJERNOST

Kada se Isus suočio s pojedinim vjerskim vodama svojeg vremena koji su Ga kritizirali što jede s “grešnicima”, naveo je riječi proroka Hošee pozvavši ih da pogledaju u svoje knjige i otkriju što je Bog stvarno mislio kada je rekao: “Milosti hoću, a ne priloga.” (Matej 9,13; Hošea 6,6)

Kao što ćemo vidjeti, Isus se u svojem životu brinuo za druge i služio im. Svojim odnosom prema drugima, čudima izlječenja i mnogim usporedbama koje je kazivao, na najbolji je način izražavao posvećenost Bogu. Vjerski vođe bili su Njegovi najveći kritičari, ali su bili i meta Njegovih najoštrijih kritika. Poput religioznih ljudi Izaijinog vremena, vjerovali su da su zahvaljujući svojim vjerskim obredima osigurali poseban odnos s Bogom, dok su u isto vrijeme izrabljivali siromašne i zanemarivali nevoljne. Njihovo bogoslužje nije bilo u skladu s njihovim djelima i Isus se nije sudržavao osuditi takvo licemjerje.

Pročitajte Marko 12,38-40. Čini li se da Isusov komentar da oni “izjedaju dobra udovička” tu ne pripada, ili je to bit koju Isus želi naglasiti? Kako biste vi objasnili zašto će oni biti “strože sudeni”?

.....

.....

.....

Možda je Isusova propovijed koja najviše straši — pogotovo religiozne ljude — ona koju nalazimo u Mateju 23. Ne samo da je Isus rekao da njihova vjera ne pomaže ubogim ljudima, već je smatrao da takva religija stvara dodatni teret. Svojim djelima, ili svojom pasivnošću i nebrigom, oni prema Isusovim riječima “pred ljudima zatvaraju vrata kraljevstva nebeskoga” (Matej 23,13).

Međutim, ponavljajući riječi proroka koji su živjeli prije više stoljeća, Isus je neposredno ukazivao na jaz između njihove svečane vjerske prakse i nepravde koju su činili i od koje su stjecali korist. “Jao vama, književnici i farizeji, licemjeri jedni, koji dajete desetinu od metvice, komorača i kima, dok zanemarujete najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrđe i vjernost.” (Matej 23,23) Isus je brzo dodao da vjerski običaji i obredi nisu loši sami po sebi, ali da ne smiju zamijeniti pošteno ophođenje prema drugima.

Kako možemo izbjeći zamku da pomislimo kako je dovoljno samo imati istinu i poznavati je?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje “Isus kori farizeje”, 502—512.

“Uzdižući vrijednost praktične pobožnosti, prorok je samo ponovio savjet koji je Izrael dobio prije mnogo stoljeća. ... Iz stoljeća u stoljeće ove su savjete Gospodnji sluge ponavljali onima koji su bili u opasnosti da prihvate izvanjske običaje i da zaborave biti milosrdni.” (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, 206,207; u izvorniku 326)

“Bila sam poučena da pozornost našeg naroda trebam usmjeriti na pedeset osmo poglavlje Izaije. Čitajte pažljivo ovo poglavlje u kojem je opisana vrsta službe koja će doprinijeti životu Crkve. Djelo Evanđelja zahtijeva našu velikodušnost kao i naš rad. Kad vidite dušu koja pati, koja očekuje pomoć, pomozite joj. Kad nađete gladne, nahranite ih. Tako ćete raditi u Kristovim redovima. Učiteljev sveti rad bio je ispunjen milosrđem. Pozivajmo ljude gdje god se nalaze da sudjeluju u tom radu.” (Ellen G. White, *Welfare Ministry*, 29)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Jeste li o djelima pravde i ljubavi ikada razmišljali kao o činu bogoslužja? Kako ovakvo razmišljanje može promijeniti vaš pristup brizi za druge? Kako može promijeniti vaš stav prema bogoslužju?

2. Kako se u kršćanskom životu, osobnom životu i životu crkvene zajednice, možemo sačuvati od zanemarivanja onoga “što je najvažnije u Zakonu” (Matej 23,23)? Možete li se prisjetiti nekih primjera kada ste možda “cijedili komarca, a devu proždirali” (Matej 23,24)?

3. Zašto se licemjerje smatra tolikim grijehom? Zar nije bolje da makar pokušamo izgledati kao da činimo dobro?

4. Kako Božje viđenje siromašnih i nevoljnih i Njegova briga za njih, izraženi preko proroka, mijenjaju vaš pogled na svijet? Biste li drugačije razumjeli dnevne vijesti i izvještaje da ih čitate i slušate očima i ušima proroka?

Sažetak: Dok su proroci bili zabrinuti zbog zla u zemlji, posebno su bili usredotočeni na zla koja je činio narod koji je tvrdio da služi Bogu. I proroci i Isus smatrali su da njihovo bogoslužje nije u skladu s pravdom i da je takva religija licemjerna. Pravo bogoslužje kakvo Bog traži uključuje borbu protiv tlačenja i brigu o siromašnima i nevoljnim.

Snovi o Isusu

Susumu Kanai je imao svoje prvo viđenje Isusa dok je ležao u krevetu u pet sati ujutro, u Osaki, u Japanu. Proveo je neko vrijeme razmišljajući o životu, kako je to bilo svakog jutra, i tako dvanaest godina, u svojem rodnom gradu koji ima dva milijuna i šesto tisuća stanovnika, a nalazi se petsto kilometara jugozapadno od Tokija. Ali ovaj se put iznenadio jakoj svjetlosti. Na svjetlu je ugledao figuru osvijetljenu sa stražnje strane, s ispruženim rukama.

Zanimljivo bi bilo znati više o tome, pomislio je Susumu, i pretražio na tu temu nešto na internetu. Pronašao je fotografiju na kojoj je bio kip Krista Otkupitelja s raširenim rukama u Rio de Janeirou, u Brazilu. Zaključio je da je možda vidio Isusa. Nemojmo zaboraviti da je u Japanu kršćanstvo nedovoljno poznata religija i da skoro ništa ne znaju o Isusu.

Nedugo zatim Susumu je imao san u kojem je sjedio nasuprot muškarca za stolom. Čovjek je imao ruke na stolu i bile su obavijene jarkim duginim bojama. Kad je posjetio brijačnicu nekoliko dana kasnije, Susumu je shvatio da je čovjek kojega je vidio u snu Isus.

Dok je pregledavao knjigu s poznatim slikama, čekajući na red za šišanje, vidio je Posljednju večeru Leonarda da Vincija i na slici prepoznao Isusa, kakvog je vidio u snu. Snovi i viđenja su se nastavili.

Susumu je imao san kako su on i sedmero drugih ljudi zarobljeni u stranoj zemlji. Gledao je kako je sedmero muškaraca ubijeno, i to jedan po jedan. Kad je došao red na njega, netko ga je zgrabio s leđa i šapnuo: "Ja sam koptske kršćanske vjere. Dođi sa mnom."

Susumu se u tom trenutku probudio. Potražio je pojam "Kopti" na internetu, i bio je zapanjen kad je pronasao Koptsku crkvu udaljenu samo pedeset pet kilometara od njegovog grada. Prvi put se pitao bi li trebao ići u crkvu.

Nekoliko dana kasnije, ujutro je Susumu imao još jedno viđenje. Vidio je riječi "Evangelje po Mateju", koje su mu prolazile kroz um, poput digitalnog oglasa. Nije znao što te riječi znače. Pogledao je na internetu online i saznao da je to knjiga Biblije. Preuzeo je s interneta Bibliju u audio obliku, potražio Evangelje po Mateju i počeo ga slušati u automobilu dok se vozio.

Istodobno, pitao je svoju stanodavku, za koju je znao da je kršćanka, gdje pohađa bogoslužja. Ona ga je odvela u Crkvu adventista sedmog dana u Adventistički centar u Osaki.

Susumu se nalazi među desetinama netraženih gostiju koji su se pojavili na jedinstvenom evangelizacijskom nizu na 161 sajtu (evangelizacija preko interneta) diljem Japana 2018. godine.

Oni nikada nisu vidjeli ništa slično u zemlji gdje kršćani čine samo 0,7 posto stanovništva. "Sveti Duh čini nešto izvanredno u Japanu, dovodeći ljude u crkvu i osvjedočava ih u istinu", kaže predsjednik Adventističke crkve u svijetu Ted N. C. Wilson, koji se sreo sa Susumom. "Moramo se moliti za kasnu kišu Svetog Duha, da zemlje poput Japana, i mnoge druge, budu potpuno preplavljene adventnom porukom."

Isus i potrebiti

“Na meni je duh Gospodnji, jer me pomazao. Poslao me da donesem Radosnu vijest siromasima, da navijestim oslobođenje zarobljenicima i vraćanje vida slijepcima, da oslobodim potlačene, da proglasim godinu milosti Gospodnje.” (Luka 4,18.19)

Biblijski tekstovi: Luka 1,46-55; Luka 4,16-21; Luka 7,18-23; Matej 12,15-21; Matej 21,12-16; Marko 11,15-19; Izaija 53,3-6.

Između ostalih razloga, Isus se utjelovio kako bi nam pokazao kakav je Bog. To je činio svojim poučavanjem, žrtvom i životom, odnosno načinom na koji se ophodio prema običnim ljudima. Mnoga Njegova djela izvršila su trenutačne, stvarne promjene u životu ljudi.

Ovu stranu Mesijine službe prorekli su starozavjetni proroci, Isusova majka Marija, čak i Isus osobno kada je u prvoj zabilježenoj propovijedi objavio svoje poslanje (Luka 4). Osim toga, govoreći o Isusovom životu, u nastojanju da objasne Njegova djela, pisci evanđelja često su upotrebljavali jezik starozavjetnih proroka. Tako se Isusov život jasno vidio u proročanstvima ovih proroka, kao i njihovo suosjećanje prema siromašnima i potlačenima.

Vjerski vode, međutim, smatrali su Isusa prijetnjom. Strašnu nepravdu i okrutnost pokazuje trenutak kada su uhitili Isusa, nepravdedno Mu sudili i razapeli Ga. Bog je preko Isusa upoznao što znači nepravda, a u Njegovoj smrti razotkrio je užas zla. U Njegovom uskrsnuću izvejavao je pobjedu za život, dobrotu i spasenje.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlja 52 i 53

MARIJINA PJESMA

Zamislite ovaj prizor: Marija je primila vijest od anđela Gabriela prije samo nekoliko dana. Rekao joj je da će postati Isusova majka, majka Sina Višnjega. Ona to još nikome nije priznala, ali se sprema u posjet Elizabeti, starijoj rodakinji, koja također očekuje posebno dijete. Duhovnim očima Elizabeta uviđa Marijinu vijest i prije nego što je Marija imala priliku bilo što reći. One zajedno slave Božja obećanja i dobrotu.

Pročitajte Luka 1,46-55. Zapazite da hvalu započinje onim što je njoj značio ovaj događaj — “jer mi velike stvari učini Silni, čije je ime sveto” (Luka 1,49) — ali da poslije poprima opće odlike. Zašto naša hvala Bogu treba imati osobni i opći naglasak?

.....

.....

.....

.....

Ovo je iznimna pjesma koja bi se mogla dobro uklopiti u psalme ili spise hebrejskih proroka. Marija je preplavljena čuđenjem i osjećajem zahvalnosti prema Bogu. Očito je primijetila da Bog djeluje u njezinom životu, ali je također svjesna šireg značenja Božjeg plana za njezin narod i ljudski rod.

Međutim, prema Marijinom razumijevanju, Bog nije samo silan i dostojan hvale, već je i milostiv i pokazuje posebnu brigu prema poniznima, potlačenima i siromašnima. Tek što je anđeo otišao objavivši “radosnu vijest” o rođenju djeteta, Marija je zapjevala: “Zbaci s prijestolja vladare, a uzvisi neznatne; gladne zasiti dobrima, a bogataše otpusti praznih ruku.” (Luka 1,52.53)

Na samom početku izvještaja o Isusovom životu na Zemlji, On je predstavljen kao vladar (vidi Luka 1,43) — ali kao vladar drugačijeg kraljevstva. Kao što su opisali mnogi tumači, Božje kraljevstvo koje je Isus došao uspostaviti i utvrditi trebalo je biti u suprotnosti s uobičajenim društvenim poretkom kraljevstava ovoga svijeta. U opisima Isusovog kraljevstva moćni i bogati ovoga svijeta su najmanji, a siromašni i potlačeni su slobodni, “ispunjeni” i uzdignuti.

Ako Crkva treba biti izraz Božjeg kraljevstva, koliko je dobra u kraljevstvu koje je Marija opisala? Kako se ovakvo kraljevstvo može osnovati a da se pritom ne bude nepošten prema bogatima i moćnima koji također primaju Kristovu ljubav?

SVRHA ISUSOVOG POSLANJA

Bilo da je taj tekst bio određen za čitanje toga dana ili je Isus namjerno pronašao odgovarajuće retke (Izaija 61,1.2) u svitku koji Mu je uručen, nije bilo slučajno što su upravo ovi redci bili dio Njegove prve javne propovijedi. Nije slučajno niti što zapisom o Isusovoj kratkoj propovijedi u Luki 4,16-21 — “danas se ovo Pismo, koje ste čuli svojim ušima, ispunilo” (Luka 4,21) — započinje Lukin izvještaj o Isusovoj javnoj službi.

Činilo se da je Isus preuzeo melodiju Marijine pjesme o drugačijem kraljevstvu i počeo ga ostvarivati u svojoj službi. Isus je upotrijebio Izaijino proročanstvo koje objašnjava što On čini i što će učiniti. Tako je na drugi način izrazio ono što je Marija opisala prije trideset godina. Siromašni, ranjeni i potlačeni poseban su predmet Božje pozornosti i primatelji radosne vijesti koju Isus donosi.

Isus je usvojio ove retke iz 61. poglavlja Knjige proroka Izaije kao svrhu svojeg poslanja. Njegova služba i poslanje trebali su biti i duhovne i praktične naravi i On je pokazao da duhovno i praktično nije toliko udaljeno jedno od drugoga kao što mi katkad mislimo. Za Isusa i Njegove učenike, briga o ljudima u tjelesnom i praktičnom smislu bila je u najmanju ruku dio duhovne skrbi.

Pročitajte i usporedite sljedeće tekstove: Luka 4,16-21; 7,18-23. Što mislite, zašto je Isus odgovorio na ovaj način? Kako biste odgovorili na slična pitanja o Isusovoj božanskoj naravi i ulozi Mesije?

.....

.....

Kada je Isus poslao svoje učenike, nalog koji im je dao bio je također u skladu s Njegovim poslanjem. Iako su trebali objaviti: “Blizu je kraljevstvo nebesko!” (Matej 10,7), Isusove daljnje upute učenicima glasile su: “Liječite bolesnike, uskrisujte mrtvace, čistite gubavce, izgonite zle duhove! Badava ste primili, badava i dajite!” (Matej 10,8) Služba koju su obavljali u Njegovu ime trebala je odražavati i provoditi u djelo vrijednosti i načela Isusove službe i kraljevstva u koje je pozivao narod. Učenici su se trebali pridružiti Isusu u Njegovom poslanju da uzdigne odbačene, najmanje i izgubljene.

Kako ovaj rad možemo uskladiti s ključnom porukom propovijedanja Trostruke anđeoske vesti izgubljenom svijetu? Zašto sve što činimo mora biti povezano, na ovaj ili onaj način, s objavljanjem “sadašnje istine”?

ISUS LIJEČI

Evandjelja su puna izvještaja o Isusovim čudima, posebno čudima izlječenja. Kao što je prorekao Izaija, On je iscjeljivao slijepe i oslobađao one koji su bili pogođeni bolešću, katkad nakon mnogo godina patnje (vidi Marko 5,24-34; Ivan 5,1-15). Međutim, činio je i više od toga: hromom je pomogao da prohoda; liječio je gubavce — ne samo riječju, već i dodirom, iako su bili “nečisti”; suočavao se sa zlodusima koji su zaposjedali čovjekov um i tijelo; podizao je čak i mrtve.

Možemo pomisliti da su ova čuda trebala privući mnoštvo i dokazati Njegovu silu mnogima koji su sumnjali u Njega i upućivali Mu kritike. Međutim, nije uvijek bilo tako. Umjesto toga, Isus je često davao upute izlječenoj osobi da nikome ne govori što se dogodilo. Iako je malo vjerojatno da su iscjeljeni ljudi slijedili ove naloge i zadržavali divne vijesti za sebe, Isus je želio pokazati da Njegova čuda ukazuju na nešto značajnije od samih čudesnih prizora. Konačni cilj, naravno, bio je da narod primi spasenje u Njemu.

Ipak, Isusova čuda iscjeljenja bila su izraz Njegovog suosjećanja. Na primjer, prije nego što je nahranio pet tisuća ljudi, Matej bilježi: “A Isus, izašavši, ugleda veliko mnoštvo te se sažali nad njima i ozdravi im bolesnike.” (Matej 14,14 — Varaždinska Biblija) Isus je osjećao bol ranjenih i činio je što je mogao da ljudima s kojima je dolazio u dodir pomogne i da ih uzdigne.

Pročitajte Izaijino proročanstvo u Mateju 12,15-21. Na koje načine Izaija i Matej prepoznaju da je ono što Isus čini uzvišenije od običnog izlječenja nekolicine — ili čak i nekoliko stotina — bolesnih ljudi?

.....

.....

“Svako čudo što ga je Krist učinio bilo je znak Njegova božanstva. On je vršio upravo onaj rad koji je naviješten kao Mesijin; ali za farizeje ova djela milosrđa bila su izričita sablazan. Hebrejski su vođe gledali s bezdušnom ravnodušnošću na ljudske patnje. U mnogim slučajevima njihova sebičnost i ugnjetavanje prouzročili su patnje što ih je Krist otklonio. Tako su Njegova čuda bila za njih prijekor.” (Ellen G. White, *Isusov život*, 331; u izvorniku 406)

Isusova čuda izlječenja bila su djela suosjećanja i pravde. Međutim, u svakom slučaju nisu bila cilj sama po sebi. Konačna svrha svega što je Krist činio bila je da povede ljude u vječni život (vidi Ivan 17,3).

ČIŠĆENJE HRAMA

Kada u evanđeljima čitamo izvještaje o Isusu, često smo privučeni nježnim slikama — Njegovoj brizi prema bolesnima i djeci, Njegovim usporedbama o traženju izgubljenih i Njegovim riječima o Božjem kraljevstvu. To može biti razlog zašto nas drugi izvještaji u kojima Ga vidimo kako djeluje snažno i oštro — pogotovo protiv vjerskih vođa Njegovog vremena i pojedinih njihovih običaja — mogu iznenaditi.

Pročitajte sljedeće tekstove: Matej 21,12-16; Marko 11,15-19; Luka 19,45-48; Ivan 2,13-17. Zašto je značajna činjenica da su u svim evanđeljima zabilježeni slični izvještaji?

.....

.....

.....

.....

Ne iznenađuje što je ovaj događaj spomenut u svim evanđeljima. U pitanju je izvještaj ispunjen dramom, akcijom i žarom. Isus je očito zabrinut zbog upotrebe hrama na ovakav način i zamjenom pravog bogoslužja s prodajom žrtvenih životinja. Kakvo oskrnuće svega što su te žrtve trebale prikazivati, Njegovu smrt za grijeh svijeta!

Takvo neposredno djelovanje odgovaralo je tradiciji hebrejskih proroka. Ovaj trenutak spomenut je u svim evanđeljima i o njemu govori Isus ili pisci evanđelja koji su navodili tekst iz Izaije, Jeremije ili Psalama u namjeri da objasne što se događa u izvještaju. Ljudi su prepoznali Isusa kao proroka (vidi Matej 21,11). Prišli su Mu kada je liječio i poučavao u dvorištu hrama nakon što je istjerao trgovce i mjenjače novca. Dok su slušali Njegove pouke, ljudi su u Njegovom dodiru pronalazili izlječenje, a u srcu su njegovali nadu.

Vjerski vođe također su prepoznali Isusa kao proroka koji bi mogao ugroziti njihovu moć i stabilnost društvenog poretka. Skovali su urotu da Ga ubiju, na isti način kao što su njihovi preci u prethodnim vjekovima kovali planove protiv proroka (pronađite ovaj kontrast u Luki 19,47.48).

Što kao vjernici možemo učiniti s naše strane da naše mjesne crkve nikada ne postanu mjesta kojima će biti potrebno ono što je hramu bilo potrebno u Isusovo vrijeme? Kako možemo izbjeći ove duhovne opasnosti? Što neke od njih zapravo mogu biti?

KRISTOV KRIŽ

Utješno je što Bog vidi i čuje vapaj siromašnih i nevoljnih. Zavidljujuće je što je Bog u Isusu doživio i podnio najgori oblik ovozemaljske nečovječnosti, tlačenja i nepravde. Usprkos suosjećanju i dobroti koju je Isus pokazao u svojem životu i službi, Njegova smrt došla je kao posljedica mržnje, zavisti i nepravde.

Od trenutka kada je Isus izgovorio molitve u Getsemanskom vrtu, u kojima se ogledala Njegova velika patnja, do trenutka Njegovog uhićenja, "sudenja", mučenja, ismijavanja, raspeća i smrti, podnio je tešku kušnju boli, okrutnosti, zla i tlačiteljske sile. Sve ovo bilo je još ružnije zbog nevinosti, čistoće i dobrote Onoga koji je sve to podnio: "Nego sama sebe obezvrijedi uzevši obličje sluga i postavši ljudima sličan. I našavši se u obličju poput čovjeka, ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti, smrti na križu." (Filipljanima 2,7.8 — Varaždinska Biblija) Gledajući kroz prizmu izvještaja o spasenju, zapažamo ljepotu Isusove žrtve koju je podnio radi nas, ali ne trebamo zaboraviti strahotu patnje i nepravde koje je doživio.

Pročitajte Izaija 53,3-6. Što se prema ovom tekstu dogodilo Isusu, Nevinome, koji je stradao zbog grešnika? Kako nam pomogne da shvatimo što je proživio radi nas?

.....
 .....

Bog u Isusu zna što znači biti žrtva zla i nepravde. Pogubljenje nevinog čovjeka je zločin; ubojstvo Boga još je veći zločin. Bog se toliko poistovjetio s nama u našem slabom i palom stanju da ne možemo sumnjati u Njegovo suosjećanje i vjernost: "Nemamo, naime, nekoga velikog svećenika koji ne bi mogao suosjećati s našim slabostima, nego jednoga koji je iskusan u svemu (kao i mi), samo što nije sagriješio." (Hebrejima 4,15) Kakvo je to otkrivenje Božjeg karaktera! Kako zaokupljamo svoje misli radosnom viješću o Bogu na križu?

Zašto u središtu svoje misije i u svemu što činimo za Gospodina, pogotovo u približavanju nevoljnima, moramo uvijek imati na umu smrt Isusa kao naše Zamjene — ne samo zbog sebe, već i zbog onih kojima pomažemo?

.....
 .....

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte u knjizi Ellen G. White *Služba liječenja* poglavlje “Dani službe”, 13—23; u knjizi *Isusov život* poglavlje “Ponovno očišćenje hrama”, 482—493, i poglavlje “U Pilatovoj sudnici”, 598—614.

“Bog je u svojoj Riječi jasno otkrio da će kazniti prekršitelje svog Zakona. Oni koji se tješe da je Bog i previše milosrdan da bi izvršio pravdu nad grešnikom, trebaju samo pogledati na golgotski križ. Smrt bezgrešnog Božjeg Sina svjedoči da je ‘plaća grijeha smrt’, da svako kršenje Božjeg zakona mora biti pravedno naplaćeno. Bezgrešni Krist postao je grijehom za čovjeka. On je ponio krivnju za prijestup i skrivanje Očeva lica dok se Njegovo srce nije slomilo i život ugasio. Cijela ova žrtva prinesena je da bi grešnici mogli biti otkupljeni. Nije bilo drugog načina da se čovjek oslobodi od kazne grijeha. A svaka duša koja ne želi sudjelovati u tako skupo plaćenom pomirenju mora osobno ponijeti krivnju i kaznu za prekršaj.” (Ellen G. White, *Velika borba*, 425,426; u izvorniku 540)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Pročitajte prethodnu izjavu Ellen G. White. Razgovarajte o stvarnosti nepravde: Krist, Nevini, podnio je kaznu umjesto grešnika. Zašto je važno da ovu ključnu istinu imamo na umu?

2. Isus se nikada nije zalagao za političku reformu da bi uspostavio “kraljevstvo” na koje je ukazivao. Uostalom, povijest je puna žalosnih izvještaja o ljudima koji su u ime pomaganja potlačenima pribjegavali nasilju i vršili pritisak. Sve što je bilo postignuto često je bila promjena jednog tlačitelja drugim. Iako kršćani mogu i trebaju surađivati s vlastima da bi pomogli nevoljnima, zašto uvijek moraju biti obazrivi kad je u pitanju primjena politike radi postizanja ovih ciljeva?

3. Razmislite što obuhvaća plan spasenja. Isus, Pravednik, stradao je radi nepravednih, što znači za svakoga od nas. Zašto nas ova uzvišena žrtva treba učiniti novim ljudima u Kristu?

Sažetak: Isusova je služba u evanđeljima prikazana i objašnjena u odnosu na rad starozavjetnih proroka. Radosna vijest za siromašne, sloboda za potlačene i iscjeljenje slabih objavljivani su kao obilježja Mesije — i nešto što je Isus pokazao u svojoj službi. Ipak, kada je umro, podnio je udarac nepravde, ali je na kraju pobijedio ono najgore u palom ljudskom rodu i nečovječnosti. Zahvaljujući Njegovoj nepravednoj smrti umjesto nas, grijesi nam mogu biti oprosteni, a mi imamo obećanje o vječnom životu.

Otpuštena zbog svetkovanja subote

Odrasla sam u Nampuli, trećem po veličini gradu u Mozambiku, gdje osamdeset posto stanovništva pripada muslimanskoj vjeroispovijedi. Nisam se osjećala ugodno u vjeri svoje majke, koja se razvela kad sam bila mala. Nešto u mojoj glavi mi je govorilo da trebam ispitati kršćanstvo kako bih našla mir u svojem srcu.

Jednog dana sam majci rekla za moju želju. "Mama, želim biti kršćanka."

Moja majka je rekla: "Ako želiš biti kršćanka, nemoj me više zvati 'mama'. Više nećeš biti moja kći."

Njezine su me riječi uplašile. Prestala sam ići na njezino mjesto bogoslužja. Nisam išla ni na koje bogoslužje. Htjela sam vidjeti kako će majka reagirati. Kad je majka vidjela da uopće ne pohađam bogoslužja, rekla je: "Dobro, možeš ići pogledati kako je u kršćanskoj crkvi."

Bila sam tako sretna! Ali nisam odmah počela tražiti crkvu, jer sam pila i odlazila na zabave.

Jednog dana prišao mi je mladić na ulici.

"Znaš li da te Bog voli?"

"Da", rekla sam.

"Moraš ostaviti sve svoje grijeh!" rekao je.

Te su me riječi uznemirile. Čovjek se predstavio kao Armando i pozvao me u svoju crkvu u blizini.

Međutim, nakon što smo se razišli, nisam se mogla sjetiti imena crkve koju je spomenuo. Mjesec dana kasnije potražila sam po susjedstvu i shvatila da je jedina mjesna crkva u tom okruženju adventistička. Pastor u crkvi, Eleuterio Marage, nije poznavao Armanda, ali mi je ponudio proučavanje Biblije.

Tri mjeseca kasnije bila sam krštena.

Život je odmah postao težak. U restoranu u kojem sam radila htjeli su me natjerati da radim subotom. Pomislila sam: Ako ne radim subotom, onda neću imati posao. Ako nemam posao, kako će moja majka i mlađa sestra preživjeti? Ja sam bila jedina koja se brinula o njima.

Nakon što sam provela mjesec dana pitajući se što učiniti, pročitala sam Isusovo obećanje u Matej 6,33: "Tražite najprije kraljevstvo Božje i njegovu pravednost, a ostalo će vam se dodati."

Dala sam otkaz. Moja je majka u početku bila uznemirena, ali Bog je sve providio. Jedan od moje trojice starije braće zauzeo se kako bi se brinuo za moju majku i sestru.

Ali ono što me je najviše zadivilo jest kako se moje razmišljanje promijenilo. Imam mir kakvog nikad dosad nisam imala. Zahvaljujem Gospodinu što se moj život promijenio. Sada imam dvadeset i dvije godine i još nisam uspjela pronaći posao s punim radnim vremenom. Ali, po Božjoj milosti, dovela sam četiri osobe do krštenja tijekom prošle godine.

Aurora Carlos Justino

“Jednomu od ove moje najmanje braće”

“Kralj će im odgovoriti: ‘Zaista, kažem vam, meni ste učinili koliko ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće’.” (Matej 25,40)

Biblijski tekstovi: Matej 5,2-16.38-48; Rimljanima 12,20.21; Luka 16,19-31; Luka 12,13-21; Matej 25,31-46.

Nakon što smo vidjeli da je Isusov život bio posvećen brizi za druge, pogotovo za napaćene i izgubljene, očekujemo da je Isus imao mnogo toga za reći o brizi za druge ljude. I rekao je.

Isusove pouke su praktične i odgovaraju na pitanje što znači živjeti kao Božji sljedbenik. Zapažamo da nas Isus upućuje na djela pravde, ljubaznosti i milosrđa, koja je i On činio dok je bio ovdje na Zemlji. Ako slijedimo Njegov primjer, služiti ćemo drugima kao što je i On služio.

Isus je govorio i o nebeskom kraljevstvu. Prema Isusovom opisu, nebesko kraljevstvo je stvarnost koju možemo doživjeti već sada. To je način života u kojem vladaju drugačiji prioriteti, vrijednosti i vrline u odnosu na one koje nalazimo u zemaljskim kraljevstvima. Isus je u svojem nauku objasnio uređenje ovog kraljevstva, koje je snažno usredotočeno na služenje Bogu i odnos prema drugima. Također otkrivamo da služenjem drugima — brinući se o njihovim potrebama i pružajući im pomoć — neposredno služimo Bogu.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlja 54 i 55

GOVOR NA GORI

Govor na Gori Isusova je najduža propovijed ili zbirka učenja. Njegov opis života u Božjem kraljevstvu, zabilježen u tri poglavlja, započinje nabranjem vrijednosti poznatih kao Blaženstva.

Pročitajte Matej 5,2-16. Koje su zajedničke odlike ovih devet vrijednosti ili ljudi koje je Isus opisao kao "blagoslovljene"?

.....

.....

.....

.....

Osim duboke duhovne primjene ovih riječi, ne smijemo zanemariti njihovo praktično značenje. Isus je govorio o prepoznavanju siromaštva u nama osobno i u našem svijetu. Također je govorio o pravednosti, poniznosti, milosti, mirotvorstvu i čistoći srca. Trebamo zapaziti kakvu će praktičnu razliku ove osobine unijeti u naš život i svijet kada živimo po njima. Takvo praktično značenje naglašeno je u sljedećim Isusovim izjavama u kojima potiče svoje učenike da budu sol i svjetlo svijetu (Matej 5,13-16).

Kada se upotrijebe na odgovarajući način, sol i svjetlo unose promjenu u određenim okvirima. Sol doprinosi ukusu i čuva hranu u koju je dodana; simbolički prikazuje dobro koje trebamo činiti ljudima oko sebe. Slično tome, svjetlo razgони tamu, otkriva prepreke i opasnosti, čini dom ili grad sigurnijim i točka je prema kojoj se možemo upravljati čak i ako smo udaljeni od njega. Isus je rekao: "Vaše svjetlo neka tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave vašeg Oca nebeskog." (Matej 5,16)

Oba ova simbola, sol i svjetlo, ukazuju na odgovornost učenika da pozitivno utječu na život ljudi oko sebe. Mi smo sol i svjetlo kada u svojem životu iskazujemo žalost na odgovarajući način, imamo čisto srce, pokazujemo poniznost, činimo djela milosrđa, gradimo mir i podnosimo zlo. Dakle, Isus počinje ovu propovijed pozivom da utjelovimo ove katkad podcijenjene vrijednosti Njegovog kraljevstva.

Na koji način vaša mjesna crkva djeluje kao sol i svjetlo u društvu? U kojem je smislu vaša društvena zajednica bolje mjesto zato što u njoj djeluje Crkva? S druge strane, kad nje ne bi bilo, kako bi to utjecalo na vašu društvenu zajednicu?

POBJEDA NAD ZLOM S BOGOM

Kada razmišljamo o Isusovom nauku, trebamo imati na umu ljude kojima se obraćao i okolnosti u kojima su živjeli. Isus je privlačio veliko mnoštvo ljudi u područjima u kojima je služio (vidi Matej 4,25; 5,1). Uglavnom su to bili obični ljudi koji su živjeli pod vlašću Rimskog Carstva, ali bilo je među njima i židovskih starješina i vjerskih vođa. Život običnog naroda bio je težak. Natovareni teškim nametima i opterećeni vjerskim običajima, imali su malo izbora kad je u pitanju bio njihov život.

Poučavajući ove ljude, Isus je nastojao da žive ispravno, dostojanstveno i hrabro bez obzira na okolnosti u kojima se nalaze. Jedan takav primjer nalazimo u Mateju 5,38-48. Nalozi “okreni mu i drugi” obraz, “podaj mu i ogrtač”, “pođi dvije” milje s njim, toliko su poznati da su postali poslovični. Međutim, samo poznavanje ovih naloga ne ispunjava djela i stavove o kojima Isus ovdje poučava.

Prizori koje je Isus opisao bili su uobičajeno iskustvo mnogih Njegovih slušatelja. Njihovi “nadređeni” ili gospodari često su se prema njima ophodili osorno. Često su bili u dugovima ili su gubili svoju imovinu koja bi pripala gospodarima i zajmodavcima. Često su ih okupatorski rimski vojnici prisiljavali na rad. Isus je učio narod da sačuva svoje dostojanstvo, da se ophodi prema tlačiteljima bolje nego što su zaslužili i tako se odupre gubitku čovječnosti. Iako su tlačitelji primjenjivali silu, ljudi su uvijek imali slobodu da biraju kako će odgovoriti. Odupirući se bez nasilja i velikodušno, razotkrivali su tlačiteljsku silu i nepravdu.

Usporedite sljedeće tekstove: Matej 5,38-48; Rimljanima 12,20.
21. Kako možemo primijeniti ova radikalna načela u svojem životu?

.....

.....

.....

.....

Isus je sažeo sav “Zakon i Proroke” — sve svete spise koje nazivamo Starim zavjetom — u jednostavno načelo poznato kao Zlatno pravilo: “Sve što želite da ljudi čine vama, činite i vi njima! U tome je sav Zakon i Proroci.” (Matej 7,12) Kako upravo sada možete uložiti napor da učinite ono što On nalaže u ovom tekstu, bez obzira na cijenu?

MILOSRDNI SAMARIJANAC

Pročitajte Luka 10,25-27. Učitelj Zakona koji je uputio pitanje Isusu dao je uobičajeni sažetak starozavjetnih zapovijedi o životu po Božjoj volji. Kako su ove dvije zapovijedi povezane?

.....

Kada je Isusu bilo upućeno pitanje, Njegovi odgovori često su bili potpuno drugačiji od pitanja koje Mu je neka osoba postavila. Čini se da su zbog zapovijedi "ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe" iz Levitskog zakonika 19,18 mnogi tadašnji vjerski vođe proveli mnogo vremena i utrošili dosta energije raspravljajući o opsegu i granicama ovog načela o bližnjima. Isus je nastojao proširiti razumijevanje ovog izraza kod svojih učenika napominjući da trebaju ljubiti ne samo svoje bližnje, već svakome činiti dobro: "A ja vam kažem: Ljubite svoje neprijatelje i molite za one koji vas progone, kako biste postali sinovi svoga Oca nebeskog, koji čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i da kiša pada pravednima i nepravednima." (Matej 5,44.45)

Međutim, kada zakonoznanac želi iskušati Isusa, on se vraća na pitanje o kojem se mnogo raspravljalo: "Tko je onda moj bližnji?" (Luka 10,29) Dajući odgovor, Isus je ispričao usporedbu o milosrdnom Samarijancu, ali konačan odgovor na zakonoznančevo pitanje nije trebao odrediti značenje izraza "bližnji". Umjesto toga, Isus je zapravo rekao: "Idi i budi bližnji svakome kome je potrebna tvoja pomoć." (vidi Luka 10,36.37)

Pročitajte Luka 10,30-37. Kakvo je značenje Isusove usporedbe triju osoba koje nalaze čovjeka pokraj puta kojem je potrebna njihova pomoć?

.....

Kao što je bilo uobičajeno kada je Isus poučavao, Njegove najoštrije kritike bile su usmjerene protiv onih koji su tvrdili da su pobožni, ali su pokazivali slabo zanimanje prema patnjama drugih. "U usporedbi o milosrdnom Samarijancu Krist je prikazao narav prave vjere. Pokazao je da se ona ne sastoji od sustava, vjerskih simbola ili obreda, već u vršenju djela ljubavi, u donošenju najvećeg dobra drugima, u pravoj dobroti." (Ellen G. White, *Isusov život*, 408; u izvorniku 497)

Isus je u svojem nauku ukazivao na odbačene, one koji su smatrani nevjernima Bogu, želeći pokazati svima koji tvrde da su Njegovi sljedbenici kakav je Božji poziv. Kada dođemo k Isusu pitajući Ga što trebamo činiti da bismo baštinili vječni život, On nam, kao i svojim prvim slušateljima, nalaže da idemo i budemo bližnji svima kojima je potrebna pomoć.

BOGATAŠ I LAZAR

U usporedbi o bogatašu i Lazaru (vidi Luka 16,19-31), Isus uspoređuje živote dvojice ljudi — jednog bogatog i jednog izuzetno siromašnog. Budući da nije bilo socijalne zaštite, državnih bolnica ili pučkih kuhinja, bio je običaj da nevoljni, invalidi ili ubogi iz nekog drugog razloga, prose ispred domova bogatih ljudi. Očekivalo se da će bogati biti velikodušni dajući mali dio svojeg bogatstva da bi ublažili tuđu patnju. Međutim, u ovoj usporedbi bogatog čovjeka “njegova sebičnost učinila je ravnodušnim prema potrebama svojega napaćenog brata”. (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, 173; u izvorniku 261) U životu su njihove prilike ostale nepromijenjene; ali nakon smrti, kada im je Bog sudio, prilike su se dramatično preokrenule.

Usporedite sljedeće tekstove: Luka 16,19-31; 12,13-21. Kakve su sličnosti i razlike između ove dvije usporedbe i čemu nas zajedno uče?

.....

.....

.....

Ni u jednoj od ovih usporedbi nema dokaza da su se ljudi obogatili na nepošten način. Možda su obojica naporno radila, savjesno upravljala poslovima i primila Božje blagoslove. Međutim, nešto je pošlo naopako u njihovom stavu prema životu, Bogu, novcu i drugim ljudima, i to ih je znatno stajalo za svu vječnost.

Utemeljena na općeprihvaćenoj slici života nakon smrti u Isusovo vrijeme, usporedba o bogatašu i Lazaru uči da odluke koje donosimo u ovom životu utječu na budući život. Naš odnos prema onima kojima je pomoć potrebna jedan je od pokazatelja naših odluka i najviših vrijednosti. Kao što je “Abraham” ukazao bogatom čovjeku koji je patio, Biblija nam pruža više nego odgovarajuće smjernice za donošenje boljih odluka: “Imaju Mojsija i Poroke. Neka njih slušaju!” (Luka 16,29)

Isus je učio da nas kušnja bogatstva — bilo da ga posjedujemo ili mu težimo — može odvojiti od Njegovog kraljevstva i drugih ljudi, i okrenuti sebičnosti i oslanjanju na samog sebe. Isus nas je pozvao da prvo tražimo Njegovo kraljevstvo i da s ljudima oko sebe, pogotovo nevoljnima, dijelimo blagoslove koje smo primili.

Bez obzira na vaše novčane prilike, što možete učiniti da ne dopustite da novac i ljubav prema novcu izopači vaše kršćansko gledanje na život?

NAJMANJIMA OD MOJE BRAĆE

Još jedan događaj kada je Isusu postavljeno pitanje na koje je dao prilično drugačiji odgovor nego što se očekivalo nalazimo u propovijedi zabilježenoj u 24. i 25. poglavlju Evanđelja po Mateju. Učenici su došli Isusu i upitali Ga o uništenju jeruzalemskog Hrama i vremenu Njegovog povratka (vidi Matej 24,1-3). Zaključak Isusovog proširenog odgovora na ovo pitanje odnosio se na hranjenje gladnih, pojenje žednih, ukazivanje dobrodošlice strancima, oblačenje golih, brigu o bolesnima i posjećivanje utamničanih. Rekao im je: “Kad učiniste — ili ne učiniste — jednome od ove moje najmanje braće i sestara, meni učiniste.” (vidi Matej 25,40.45)

Ovo je povezano sa slikom konačnog suda. U Mateju 24, Isus je dao više neposrednih odgovora na učenikova pitanja nabrajajući znakove i dajući upozorenja o uništenju Jeruzalema i svršetku vremena, ali je naglasio potrebu za bdjenjem i životom u svjetlu obećanja o Njegovom drugom dolasku. U prvom dijelu 25. poglavlja usporedba o mudrim i ludim djevicama ukazuje na potrebu za pripremom za neočekivani ili odgođeni dolazak; usporedba o trojici slugu govori o potrebi da živimo dobrim i korisnim životom dok čekamo, dok usporedba o ovcama i jarcima mnogo određuje govori o onome što Božji narod treba činiti.

Pročitajte Matej 25,31-46. Što Isus ovdje govori? Zašto nije riječ o spasenju djelima? Međutim, što prema Njegovim riječima u ovom tekstu znači imati spasonosnu vjeru?

.....

.....

Isusova tvrdnja da služimo Njemu kada služimo drugima, treba preobraziti sve naše odnose i stavove. Zamislite da možete pozvati Isusa na objed ili Ga posjetiti u bolnici ili zatvoru. Isus je rekao da mi to činimo kada služimo ljudima u svojoj zajednici. Kakva nevjerojatna prilika koju nam nudi na ovaj način!

Uz molitvu pročitajte što je Isus rekao u ovim redcima. Kako razumijemo misao da je On poistovjetio sebe s gladnima, golima, onima koji su u tamnici? Na što nas to obvezuje i kako u skladu s tim trebamo živjeti?

.....

.....

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte u knjizi Ellen G. White *Isusov život* poglavlje “Milosrdni Samarijanac”, 408—413, i poglavlje “Jednomu od ove moje najmanje braće”, 528—532; u knjizi *Isusove usporedbe* poglavlje “Nepremostiva provalija premošćena”, 171—181, i poglavlje “Tko je moj bližnji?”, 257—267.

“Krist ruši zid razdvajanja, samoljublja i nacionalnih predrasuda propovijedajući ljubav prema svim pripadnicima ljudske obitelji. On uzdiže ljude iz uskog kruga u koji ih je zatvorila njihova sebičnost, uklanjajući sve zemaljske granice i umjetno stvorene razlike u društvu. Ne pravi nikakvu razliku između susjeda i stranaca, prijatelja i neprijatelja. Krist nas uči da svaku dušu kojoj je potrebna pomoć gledamo kao svojeg bližnjeg, a cijeli svijet kao svoje područje rada.” (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, 41; u izvorniku 42)

“Mjerilo zlatnog pravila mjerilo je kršćanstva. Sve što je manje od toga, zapravo je prijevara. Lažna religija navodi ljude da malo cijene ljudska bića — a Krist ih je toliko cijenio da je dao život za njih — i da budu nemarni prema ljudskim potrebama, patnjama ili pravima. Omalovažavajući prava siromašnih, patnika i grešnika, pokazujemo da smo izdali Krista. Kršćanstvo u svijetu ima tako malo sile zato što ljudi samo nose Kristovo ime, a životom se odriču Njegova karaktera.” (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, 115,116; u izvorniku 137)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Koji je vaš omiljeni tekst koji smo proučavali ovoga tjedna? Zašto?

2. Pogledajte što je Ellen G. White napisala o tome kako je vjera koja navodi “da budemo nemarni prema ljudskim potrebama, patnjama ili pravima” lažna. Zašto moramo paziti da ne pomislimo kako ništa drugo nije važno zato što imamo “istinu” (što je točno)?

3. Kako redci u odsjeku od četvrtka pokazuju što obuhvaća posjedovanje “istine”?

Sažetak: Isusov nauk prikazuje drugačiji način života stanovnika i pripadnika Božjeg kraljevstva. Gradeći na temelju Starog zavjeta, On je ponovio i proširio pouke o brizi o siromašnima i potlačenima naglašavajući da će Njegovi sljedbenici živjeti kao osjećajni i milosrdni ljudi dok čekaju Njegov povratak.

Liječnik je zahtijevao pobačaj

Šezdesetgodišnja baka Dina, koja je živjela u Sovjetskom Savezu, molila se svaki put ujutro: "Gospodine, pošalji mi nekoga komu mogu svjedočiti o Tebi."

Jednoga dana Dina je primijetila trudnicu koja je čekala na autobusnoj postaji Petropavlovsk—Kamčatski.

"Očekujete li dijete?" — upitala je.

Žena, Ljuda Savostina, počela je plakati. Očekivala je sina, ali liječnik ju je nagovarao da pobaci.

"Liječnik je rekao da će, ako pokušam roditi, dijete biti mrtvorodeno, a ja ću umrijeti", tužila se.

Dina je utješila tu ženu i pozvala je da posjeti kućnu crkvu u subotu. Ljuda nikada nije bila u crkvi, ali je pristala doći.

U subotu je Dina i Ljudu upoznala s dvanaest drugih članova crkve.

Pastor Jakov Kulakov propovijedao je o Božjoj vjernosti. Nakon toga je Ljuda iznijela svoju dvojbu pastoru. Pastor ju je ohrabrio da vjeruje Bogu i molio se za nju.

U ponedjeljak je Ljuda rekla liječniku da će zadržati dijete.

"Jeste li poludjeli?" — rekao je liječnik.

Kad je nije mogao pokolebati, pozvao je njezinog supruga Vladimira. Kod kuće se Vladimir obrušio na Ljudu: "Jesi li tako sebična da si spremna umrijeti i ostaviti svoju kćer bez majke?" govorio je.

"Zadržat ću ovo dijete", odgovorila je Ljuda. "Vjerujem u Boga."

"Tko je taj Bog o kojem govoriš?" — upitao je on. "Nema Boga!"

Sljedeće subote Ljuda se vratila u crkvu. I sljedeće subote. Uskoro je bila krštena.

Pokazalo se da je liječnik u krivu. Dijete je rođeno živo, a Ljuda nije umrla. Ali mali Sergej je bio bolestan i trpio je napadaje.

Jednog dana Sergej je pretrpio teški napad. Prestao je disati za deset sekundi. Dvadeset sekundi. Usne su mu postale plave. Ljuda je pala na koljena i plakala,

"Gospodine, dao si život ovom dječaku; molim Te, nemoj ga uzeti!"

Njezin je suprug uletio u sobu. "Dodi ovamo i moli se!" — rekla mu je Ljuda. "Trebamo i tvoju vjeru!"

Vladimir je pao na koljena. "Gospodine, vjerujem!"

U tom trenutku dijete je počelo disati.

Cijela obitelj pristupila je Adventističkoj crkvi, a Sergej, koji je sada u svojim četrdesetima, ostao je vjerni član crkve sve do danas, svjedoči pastor Kulakov, koji danas ima šezdeset i šest godina, i umirovljen je nakon četrdeset i jedne godine službe, a živi u Podolsku, južno od Moskve.

Zašto je ta obitelj pristupila adventistima? Jedna starija žena se molila svakog jutra: "Gospodine, pošalji nekoga koga ću ja dovesti do Tebe danas", svjedoči pastor Kulakov. "Postoji moć u takvoj molitvi", uvjeren je on.

Služba u novozavjetnoj Crkvi

“Čisto i neokaljano bogoslužje pred Bogom i Ocem sastoji se u ovomu: pohađati sirote i udovice u njihovoj nevolji i čuvati samoga sebe čistim od ovog svijeta.” (Jakov 1,27)

Biblijski tekstovi: Djela 2,42-47; Djela 4,32-37; Matej 25,38.40; Djela 9,36; 2. Korinćanima 8,7-15; Rimljanima 12; Jakov 2,1-9.

Veliki nalog (Matej 28,18-20) spada među najpoznatije tekstove u Bibliji, makar među kršćanima. Često se prikazuje kao izjava o našoj misiji i nadahnuće je u različitim misijskim i evanđeoskim projektima. Nadahnuti ovim recima, kršćani su doista otišli u cijeli svijet, katkad po cijenu velikih osobnih poteškoća, kako bi navješćivali Evanđelje.

Što je Isus rekao u Velikom nalogu? Pozvao je svoje učenike da stvaraju nove učenike, da krštavaju, da poučavaju ljude “da vrše sve što sam vam zapovjedio” (Matej 28,20). Kao što smo vidjeli, velik dio onoga što nam je Isus naložio odnosi se na brigu o onima kojima je potrebna pomoć, koji se ne mogu sami brinuti o sebi. Ne trebamo zaboraviti da ovi nalozi koje je Isus uputio prvim učenicima nisu bili novina, nešto što prije nisu čuli ili vidjeli, već nastavak Isusovog poslanja među njima. Zato se ova strana Isusovih pouka jasno može zapaziti u životu nove crkvene zajednice kao dio ispunjavanja Velikog naloga.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlje 56

NOVA VRSTA ZAJEDNICE

Nakon Isusovog uzašašća i izlivanja Duha Svetoga na blagdan Pedesetnice, skupina vjernika, čiji je broj brzo rastao, osnovala je prvu Crkvu, novu vrstu zajednice među Isusovim sljedbenicima, koju su u početku vodili Isusovi prvi učenici. Međutim, ova nova zajednica nije bila njihova tvorevina; ona je utemeljena na Isusovom nauku i službi i dugoj povijesti hebrejskog Pisma i njihovih proroka.

Pročitajte Djela 2,42-47; 4,32-37. Koji su ključni elementi u ovim opisima prve Crkve?

.....

.....

.....

Dok Izraelci nikada nisu u potpunosti uspjeli uspostaviti pravedno i velikodušno društvo, rana crkvena zajednica ozbiljno je shvatila nalog „da ne bude siromaha kod tebe“ (Ponovljeni zakon 15,4). Jedan od praktičnih izraza njihove vjere bio je dijeljenje materijalnih dobara — prodavali su čak i svoja imanja i tako doprinosili rastu novčanih sredstava (vidi Djela 4,34-5,2) — da bi zadovoljili potrebe drugih vjernika, kao i da bi postali blagoslov onima koji nisu pripadali mladoj zajednici, pogotovo preko službe izlječenja (vidi Djela 3,1-11; 5,12-16).

Ova zajednica ni na koji način nije bila utopijsko društvo. Kako se broj vjernika povećavao, rasla je napetost oko upravljanja ovim sredstvima, posebno oko svakidašnjeg dijeljenja hrane udovicama (vidi Djela 6,1). Učenici, koji su prirodno bili vođe zajednice, željeli su se usredotočiti na propovijedanje Evanđelja. Da bi riješili nastalu situaciju, bilo je potrebno izvršiti reorganizaciju. Stoga je bilo izabrano sedam ljudi koji će se baviti praktičnim pitanjima crkvene zajednice. Ovo je možda bilo prvo prepoznavanje različitih službi i sposobnosti potrebnih u Crkvi; u isto vrijeme, to je bio pokazatelj koliko je važna praktična služba u crkvenom životu i svjedočenju. “Ovo isto načelo pobožnosti i pravednosti koje je u vrijeme Mojsija i Davida trebalo voditi vođe u Božjem narodu, trebali su slijediti oni kojima je bio povjeren nadzor nad organiziranom Božjom crkvom u kršćansko doba.” (Ellen G. White, *Djela apostolska*, 59; u izvorniku 95)

Pokušajte zamisliti kakve su prilike vladale u toj prvoj zajednici. Kako mi danas možemo njegovati ta ista načela?

.....

SRNINA SLUŽBA I SVJEDOČENJE

Kada se Crkva počela širiti — kako je Isus pretkazao — “u Jeruzalemu, u svoj Judeji, u Samariji i sve do kraja zemlje” (Djela 1,8), novi vjernici prihvaćali su Isusovu vjeru i službu. Među njima je bila i Srna — poznata i kao Tabita — iz grada Jope. Ona je ozbiljno shvatila Isusov nalog da odijeva gole, jer to čini Isusu osobno (vidi Matej 25,38.40).

Pročitajte izvještaj o Srni i njezinoj službi u Djelima 9,36. Kako vaš život i služba mogu biti opisani na sličan način? Kako biste voljeli da budu opisani?

.....

.....

.....

Čini se da je Srnina služba bila takva da je njezina uloga “učenice” (vidi Djela 9,36), njezina vjernost, energija i usmjerenost na druge bila poznata čak i izvan njezinog rodnog grada.

Kada je Petar posjetio grad nedaleko od Jope, stanovnici Jope zamolili su ga da dođe jer je Srna iznenada umrla (vidi Djela 9,37-41). Kada je stigao u Jopu, pred Petra su izišli mnogi kojima je Srna pomogla svojim zalaganjem za siromašne. Pokazali su mu odjeću koju je sašila i rekli kako je mnogima pružila pomoć.

Naravno, to što se Petar tada pomolio za Srnu i što ju je Bog vratio u život, nije jamstvo da će onima koji posvete svoj život službi drugima biti sve dobro u životu. Uostalom, Srna je podnijela bolest i smrt, dok je Stjepan, jedan od prvih đakona, određenih da služi udovicama u crkvi, postao prvi mučenik (vidi Djela 7,54-60). Život posvećen službi nije put na kojem se sve odvija glatko; katkad to može biti put brojnim poteškoćama.

Međutim, u ovom izvještaju Bog je, upotrijebivši činjenicu da je narod u Srninom životu i smrti prepoznao Njegovu ljubav i silu, izvršio snažan utjecaj na stanovnike Jope: “Vijest o tom raširi se po svoj Jopi te mnogi prigriše vjeru u Gospodina.” (Djela 9,42)

Kad biste vi umrli, bi li ljudi žalili za onim što ste činili, bi li im vaš rad nedostajao, kao što su se stanovnici Jope sjećali Srnine službe i žalili za njom? Kako u baštinu možemo ostaviti bolju službu? Koje praktične sposobnosti i vještine posjedujete — poput Srnine vještine šivanja odjeće — koje možete upotrijebiti u službi drugima?

DAVANJE KAO NAČIN OBJAVLJIVANJA EVANĐELJA

Apostol Pavao je nakon obraćenja prihvatio zadaću da odnese Evanđelje u poganski svijet. Uspjeh koji mu je Bog podario, pokrenuo je značajna pitanja o odnosu između židovskih korijena nastale kršćanske vjere i novih Isusovih sljedbenika iz poganstva. Na saboru u Jeruzalemu susreli su se kršćanski vođe iz judaizma i poganstva, razgovarali o tome i tražili Božje vodstvo u vezi s ovim složenim pitanjima. Izvještaj o tom sastanku i njegovi zaključci zabilježeni su u Djelima 15.

Međutim, u izvještaju o ovom sastanku u Galaćanima 2, Pavao dodaje još jednu važnu pojedinost uputama koje je primio nakon sabora u Jeruzalemu za svoju daljnju službu među poganima: “Jedino su htjeli da se i dalje sjećamo siromaha; to je baš ono što sam brižno i činio.” (Galaćanima 2,10)

Pavao je težio ovom cilju osobno (vidi Djela 20,35) i u svojoj službi. Poput prve Crkve u Jeruzalemu, Pavao je proširio viđenje kršćanske zajednice o prihvaćanju svih vjernika.

Pročitajte 2. Korinćanima 8,7-15. Kako Pavao povezuje Evanđelje i velikodušno davanje?

.....
 .....
 .....

Pavao spominje i dva starozavjetna teksta ne bi li potaknuo vjernike na velikodušnost i brigu o drugim vjernicima u teškim okolnostima. Naveo je izvještaj o Božjem velikodušnom davanju mane izraelskom narodu u pustinji kao model davanja i dijeljenja među širom crkvenom zajednicom (vidi 2. Korinćanima 8,15). Također je naveo Psalam 112,9: “Razdijeli, dade siromasima; njegova dobrotvornost ostaje zauvijek.” (2. Korinćanima 9,9)

Pavao je poticao svoje čitatelje da voljno daju, da redovno odvajaju dio svojih prihoda, jer će im to olakšati prikupljanje kada on ili Tit posjete njihovu crkvu kako bi skupljene darove odnijeli potrebitim kršćanima u Jeruzalem. On je upotrijebio primjer jedne crkve da bi ohrabrio druge crkve da pokažu sličnu velikodušnost. “Oni će, zahvaljujući vašoj prokušanoosti u ovoj službi milosrda, hvaliti Boga zbog vašega pokornog priznavanja Kristove Radosne vijesti i zbog darežljiva dijeljenja dobročinstva njima i svima.” (2. Korinćanima 9,13)

Kako treba postaviti prioritete u davanju kada nismo u mogućnosti dati za svaki izloženi cilj ili potrebu?

PAVLOV VODIČ ZA DOBRO ŽIVLJENJE I LJUBAV

Pavlova Poslanica Rimljanima najpoznatija je po opširnom objašnjenju važnog nauka o spasenju vjerom zahvaljujući Kristovoj smrti. Pavao nudi praktične smjernice o životu na temelju Božje milosti i ljubavi otkrivene u Isusu i Evanđelju: “Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim da prinesete sebe kao žrtvu živu, svetu i ugodnu Bogu — kao svoje duhovno bogoštovlje.” (Rimljanima 12,1) Pavao kaže da tako trebamo živjeti zbog onoga što je Bog učinio za nas u Isusu.

Pročitajte i ukratko iznesite svojim riječima 12. poglavlje Poslanice Rimljanima, posebno obraćajući pozornost na poziv da volimo druge i brinemo se o njima, posebno o nevoljnima.

.....

.....

.....

U Rimljanima 12 u određenom smislu iznosi se sažetak mnogih tema kojima Pavao posvećuje više pozornosti u drugim svojim poslanicama. On govori o različitim ulogama i darovima unutar crkvenog tijela, među kojima su služenje, pružanje ohrabrenja i velikodušno davanje (vidi retke 3-8). Međutim, to ne samo da treba činiti, već treba činiti na najbolji mogući način — s oduševljenjem i iznad svega s ljubavlju (vidi retke 9-11).

Pavao praktično opisuje ovakav način života. On potiče vjernike da budu strpljivi u poteškoćama i progonstvu, da se brinu o nevoljnima, da grade mir uvijek i svugdje, i — kao što smo prethodno vidjeli — da ljubazno podnose zlo i nepravdu pobjeđujući zlo činjenjem dobra (vidi Rimljanima 12,20.21).

Ovo poglavlje ističe što znači živjeti kao novo stvorenje, služeći Bogu kao pojedinac i kao dio zajednice vjernih. Pavao je rekao novim Isusovim sljedbenicima da se njihov život, vrijednosti i djela trebaju promijeniti kao odgovor na ono što je Isus učinio za njih svojom smrću na križu i na nadu u vječni život. Budući da su živjeli u okrutnom društvu sklonom tlačenju, u srcu Rimskog Carstva, Pavao ih poučava da žive drugačije. “Nemojte se prilagođivati ovom svijetu! Naprotiv, preobličavajte se obnovom svoga uma da možete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!” (Rimljanima 12,2)

Kojim se stavovima i običajima trebate oduprijeti u svojoj društvenoj zajednici kako biste kao Isusov sljedbenik pokazivali ljubav i živjeli promijenjenim životom?

JAKOV PRAVEDNIK

Prema kršćanskoj predaji Jakov, Isusov brat ili polubrat, postao je vođa prve Crkve u Jeruzalemu i upravo je on predsjedao saborom u Jeruzalemu (vidi Djela 15; Galaćanima 1; 2). Ako je tako, onda je vjerojatno on pisac poslanice sačuvane u Bibliji kao Jakovljeva poslanica.

Ime Jakov bilo je uobičajeno ime u to vrijeme, ali ako je u pitanju ista osoba, on je mogao biti i crkveni vođa poznat kao Jakov Pravednik, što ukazuje na mudrog vođu koji je na pravi način postavio prioritete kad je u pitanju ophođenje prema drugima i briga o zaboravljenima i potlačenima. Knjiga koja nosi njegovo ime opisana je kao “novozavjetna knjiga izreka”, jer je usredotočena na praktičnu pobožnost i mudro življenje Božjih sljedbenika. Pisac Jakovljeve poslanice podsjeća svoje kršćanske čitatelje da budu “izvršioци riječi, a ne samo slušaoci koji zavaravaju sami sebe” (Jakov 1,22), i da se prava vjera — čista i bez mane pred Bogom — brine o nevoljnima i potlačenima i odupire utjecaju društva (vidi Jakov 1,27).

Pročitajte Jakov 2,1-9; 5,1-5. Kako se Jakovljev stav prema bogatima razlikuje od uobičajenog stava u većini društava? Što savjetuje o tome kako se treba odnositi prema bogatima i siromašnima u crkvenoj zajednici?

.....
 .....

Jakov tvrdi da nekome nećemo pružiti utjehu ako mu poželimo sve najbolje — čak i Božji blagoslov — dok on podnosi hladnoću i glad. Pružanje hrane i odjeće bit će mnogo korisnije u izražavanju i pokazivanju brige prema njima od svih plemenitih osjećaja i lijepih želja (vidi Jakov 2,14-16). Jakov ovo koristi kao primjer uzajamnog utjecaja vjere i djela u okviru našeg odnosa s Bogom. On također ponavlja (Jakov 2,8) da je Isus učio da ljubimo bližnje kao sebe, pokazujući kako ovu zapovijed treba izvršavati u svakidašnjem životu. Bogu i ljudima služimo ne zato da bismo zaradili spasenje, već zato što tako pokazujemo pravu vjeru.

Zašto čak i podsvjesno veću pozornost posvećujemo bogatima?

.....
 .....

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte u knjizi Ellen G. White *Djela apostolska* poglavlje 32, "Darežljiva crkva", 211—217.

"Spasitelj je dao svoj dragocjeni život da bi osnovao Crkvu koja će biti sposobna voditi brigu o žalosnim dušama koje su u kušnji. Zajednica vjernih može biti siromašna, neobrazovana i nepoznata, ali u Kristu oni mogu obavljati rad u domu, u susjedstvu, u crkvi, pa čak i u 'drugim krajevima', čiji će rezultat biti tako dalekosežan kao vječnost." (Ellen G. White, *Isusov život*, 531; u izvorniku 640)

"Nesebična darežljivost izazvala je u prvoj Crkvi mnogo radosti jer su vjernici znali da njihov trud pomaže slanju evandeoske vijesti onima koji se nalaze u tami. Njihova dragovoljnost svjedočila je o tome da nisu uzalud primili Božju milost. Što je osim posvećenja Duhom moglo proizvesti takvu darežljivost? U očima vjernika i nevjernika bilo je to čudo milosti." (Ellen G. White, *Djela apostolska*, 216; u izvorniku 344)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kako vaša mjesna crkva može postati sličnija crkvi opisanoj u prvih nekoliko poglavlja Djela apostolskih? Koje praktične korake vodstvo vaše crkve može poduzeti da bi ohrabrilo crkvu u tom smjeru?

2. Crkva adventista sedmoga dana širom svijeta koristi neka od načela o kojima smo razgovarali u pouci za ovaj tjedan u raspodjeli desetina i darova u različitim dijelovima svijeta. Koje su prednosti ovakve raspodjele sredstava širom svijeta?

3. Jesu li upute za život, poput onih sažetih u Rimljanima 12, primjenjive u stvarnom svijetu, ili nas više podsjećaju na idealizirane slike "svetaca" na vitraju?

4. U Jakovu 5,1-5 upotrijebljen je snažan jezik kojim se ponavljaju oštra upozorenja starozavjetnih proroka. Zašto je takav snažan izraz prikladan i nužan?

Sažetak: Potaknuti Isusovim nalogom i silom Duha Svetoga, učenici i prvi vjernici širili su Isusovu poruku što su dalje mogli. Oslanjajući se na Isusov nauk i hebrejske spise, prva Crkva bila je nova vrsta zajednice koja je dijelila sve što je imala s nevoljnima, i unutar zajednice i izvan nje. Svojim primjerom i naukom zabilježenim u njihovim poslanicama upućenim ovim crkvama, prvi kršćanski vođe poticali su vjernike na život vjernosti i službe, pogotovo onima kojima je bila potrebna pomoć.

Oprost finskog oca

Finska je bila zaglavljena u krvavom građanskom ratu 1918. godine. Borci sastavljeni od radničke klase zvani *crveni*, bili su u sukobu s ljudima koje su zvali *bijelima*, uglavnom iz srednje i više društvene zajednice.

Moj pradjed Viktor Ståhlberg molio je svojeg sina, mojeg ujaka Väinöa Ståhlberga, da se ne pridružuje redovima *bijelih*. Viktor, koji se prije tri godine pridružio Crkvi adventista sedmog dana, naveo je Isusove riječi iz Mateja 26,52: "Jer svi koji uzmu mač, od mača će poginuti."

"Molim te, sine moj, ne idi s prijateljima u vojsku", rekao je.

No, Väinö je osjetio snažan poticaj da se bori za ono u što je vjerovao i napustio je dom pod okriljem noći. Susreo se s prijateljima u jednom zaljevu rano u nedjelju ujutro.

Gotovo odmah, vojnici *crvenih* uhvatili su Väinöa i ostale. Kasnije se pokazalo da je kućna pomoćnica, koja se zaljubila u Väinöa, otkrila njegove planove simpatizeru *crvenih*, koji je obavijestio njihovu vojsku.

Te noći mladiće su stavili na sanjke s konjskom vučom i dva naoružana vojnika *crvenih* odvezla su ih na zaleđeni zaljev.

Vojnici su izrezali rupu u ledu i naredili zatvorenicima da stoje u redu. Väinö je to odbio i ubili su ga na licu mjesta. Tada su ubili još tri mladića. Dvojica su pokušala pobjeći, ali i oni su ubijeni.

Nakon toga je druga skupina zatvorenika pobjegla. Dok su dva vojnika jurnula za njima, jedan od zatvorenika, koji su se pretvarali da su mrtvi blizu ledene rupe, pobjegao je u slobodu. Ispričao je drugima što se dogodilo.

Crveni gonitelji su se vratili natrag u zaljev i bacili tijela mrtvih u ledenu rupu.

Väinov otac Viktor i ostatak obitelji tugovali su danima.

Nakon nekog vremena *bijeli* su nadvladali i građanski rat je završen 1918.—1920. Zarobili su desetero vojnika *crvenih* i odlučili ih pogubiti da osvete smrt Väinöa i njegovih prijatelja.

Viktor je zgrabio svoju Bibliju i požurio do mjesta gdje su namjeravali izvršiti smaknuće. Stajao je na vrhu brežuljka.

"Dosta je ubijanja!" viknuo je. "Ne možete ubiti više niti jednog pripadnika *crvenih* za izgubljeni život mogega sina; niti jednog!"

Kako je propovijedao na brdu, slomio se krug osvete i životi zatvorenika *crvenih* bili su pošteđeni. Među tih deset *crvenih* bila su i dva sina mjesnog kovača. Vidjevši da su njegovi sinovi spašeni, radosni kovač je počeo čitati Bibliju i pridružio se Adventističkoj crkvi.

Bog je također blagoslovio Viktorovu obitelj. Osam članova te obitelji služilo je kao adventistički pastori, uključujući i mene i Väinovog brata Toivoa Seljavaara, koji je javni evangelizator i koji je krstio više od tisuću i pet stotina ljudi.

Akari Vehkavuori

Živjeti u skladu s Evanđeljem

“Da, milošću ste spašeni — po vjeri. To ne dolazi od vas; to je dar Božji! To ne dolazi od djela da se tko ne bi hvalisao. Njegovo smo, naime, stvorenje, stvoreni u Kristu Isusu radi djela ljubavi koja Bog unaprijed pripremi da u njima živimo.” (Efežanima 2,8-10)

Biblijski tekstovi: Rimljanima 8,20-23; Ivan 3,16.17; Matej 9,36; Efežanima 2,8-10; 1. Ivanova 3,16.17; Otkrivenje 14,6.7.

Čim počnemo govoriti o Božjim zapovijedima, zahtjevima ili uputama, suočavamo se s kušnjom da pomislimo kako na neki način onim što činimo možemo zaraditi spasenje ili steći Božju naklonost. Međutim, u Bibliji se ponavlja da smo grešnici spašeni Božjom milošću zahvaljujući Isusu i Njegovoj smrti na križu. Što tome možemo dodati? Ili kao što je Ellen G. White zapisala: “Kad biste spojili sve što je dobro, sveto, plemenito i lijepo u čovjeku, a zatim to predstavili Božjim anđelima kao doprinos spasenju ljudske duše ili kao zasluge, prijedlog bi bio odbačen kao izdajnički čin.” (*Faith and Works*, 24)

Naša djela milosrđa i suosjećanja prema nevoljnima ne trebaju biti shvaćena kao legalistička. Kada rastemo u spoznaji i razumijevanju spasenja, odnos između Božje ljubavi i Njegove brige o siromašnima i potlačenima bit će prenesen na nas, primatelje Njegove ljubavi. Pošto smo je primili, moći ćemo je i dati. Kada vidimo koliko Bog voli nas, uvidamo da voli i druge i da nas poziva da i mi pokažemo ljubav prema njima.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlje 57

“DA, BOG JE TAKO LJUBIO...”

Tekst u Ivanu 3,16 glasi: “Da, Bog je tako ljubio svijet...” Izvorna grčka riječ *kosmos* znači “svijet kao stvorena, uređena jedinica”. (*The SDA Bible Commentary*, sv. 5, 929) Ovaj redak govori o spasenju čovječanstva, ali plan spasenja ima utjecaja na sva djela stvaranja.

Pročitajte Rimljanima 8,20-23. Što ovi redci uče o općim pitanjima u planu spasenja?

.....

.....

.....

Naravno, spasenje se s jedne strane tiče svakoga od nas u našem osobnom odnosu s Bogom. Međutim, to nije sve. Opravdanje nije samo oprost grijeha. U idealnom smislu odnosi se i na to kako preko Isusa i sile Duha Svetoga Gospodin stvara Božju obitelj koja slavi oprost i sigurnost spasenja time što, između ostalog, svjedoči svijetu svojim dobrim djelima.

Pročitajte Ivan 3,16.17. Kako 17. redak doprinosi širem razumijevanju 16. retka?

.....

.....

Jasno nam je da Bog voli i druge ljude, a ne samo nas. On voli one koje mi volimo, i tome se radujemo. On voli i one koji Ga još nisu upoznali, i prepoznavanje ove istine potiče nas da im se približimo. Međutim, On također voli one u čijem nam društvu nije ugodno ili one kojih se plašimo. Bog voli sve ljude, svuda, čak i one koje možda mi ne volimo.

Ta je ljubav prigodom stvaranja pokazana na djelu. Biblija neprestano upućuje na svijet oko nas kao na dokaz Božje dobrote: “Koji čini da njegovo sunce izlazi nad zlima i dobrima, i da kiša pada pravednima i nepravednima.” (Matej 5,45) Čak je i sam život dar od Boga i bez obzira na odgovor pojedinca ili njegov stav prema Bogu, svaka je osoba primatelj tog dara.

Kako se naš stav prema drugima i njihovim prilikama treba promijeniti kada prepoznamo da su oni bića koja je Bog stvorio i koja voli?

SAŽALJENJE I POKAJANJE

Isprepleteni izvještaji o spasenju i velikoj borbi pozivaju nas da priznamo istinu o životu koja je bitna za naše razumijevanje svijeta i sebe, a koja glasi: mi i naš svijet smo pali, slabi i grešni. Naš svijet nije onakav kakav je stvoren pa iako još uvijek nosimo obličje Boga koji nas je stvorio, mi smo dio oslabljenog svijeta. Grijeh u našem životu je zlo koje uzrokuje toliku bol, tlačenje i izrabljivanje širom svijeta.

Prema tome, u redu je da osjetimo bol, nelagodu, tugu i nesreću ovoga svijeta i života ljudi koji nas okružuju. Trebali bismo biti roboti da ne bismo osjetili muku života. Jadikovanje u Psalmima, Jeremijina žalost i tuga drugih proroka, Isusove suze i sažaljenje pokazuju da je ovakva reakcija na svijet i njegovo zlo normalna, pogotovo kad se radi o onima koji su često pogodeni tim zlom.

Pročitajte sljedeće tekstove: Matej 9,36; 14,14; Luka 19,41.42; Ivan 11,35. Što je u svakom od ovih tekstova pokrenulo Isusovo sažaljenje? Kako naše srce može smekšati prema boli koja nas okružuje?

.....
 .....

Ne trebamo zaboraviti da grijeh i zlo nisu samo “negdje tamo”, posljedica pada nekoga drugog: “Ako tvrdimo da grijeha nemamo, sami sebe varamo, i u nama nema istine.” (1. Ivanova 1,8) Prema razumijevanju biblijskih proroka, grijeh nije postao koban prvenstveno zato što je netko prekršio “pravila”, već zato što je narušio odnos između Boga i Njegovog naroda, i zato što naš grijeh povređuje druge ljude. Ovo se može dogoditi u užem ili širem opsegu, ali je u pitanju isto zlo.

Sebičnost, pohlepa, zloba, predrasude, neznanje i nemar korijen su svih zala, nepravde, siromaštva i tlačenja u svijetu. Priznanje vlastite grešnosti prvi je korak u suočavanju s ovim zlom, kao i prvi korak da dopustimo da Božja ljubav zauzme svoje mjesto u našem srcu: “Ako priznajemo svoje grijeha, vjeran je on i pravedan: oprostiti će nam grijeha i očisti nas od svake nepravde.” (1. Ivanova 1,9)

Pogledajte sebe. U kojem ste smislu i vi slabi i dio većeg problema? Što je jedini odgovor i gdje ga jedino možemo potražiti?

.....
 .....

MILOSRĐE I DOBRA DJELA

Svojim riječima ukratko izložite tekst u Efežanima 2,8-10. Što ovi redci govore o odnosu između milosrđa i dobrih djela?

.....

.....

.....

Biblija kaže da smo, između ostalog, stvoreni da se klanjamo Bogu i služimo drugima. Samo u mašti možemo pokušati shvatiti kako bi ti postupci izgledali u bezgrešnom okruženju.

Mi sada zbog grijeha poznajemo samo slabi i pali svijet. Na našu sreću, Božja milost, izražena i ostvarena u Isusovoj žrtvi prinesenoj za grijeh svijeta, otvara put oprost i iscjeljenju. Dakle, čak i usred ove narušene stvarnosti naš život potpunije postaje Božje djelo, a Bog nas koristi kao svoje suradnike u iscjeljivanju i obnovi života drugih ljudi (vidi Efežanima 2,10). "Onaj tko prima, treba dalje davati. Pozivi za pomoć dolaze sa svih strana. Bog poziva ljude da radosno služe svojim bližnjima." (Ellen G. White, *Služba liječenja*, 54; u izvorniku 103)

Ponovimo još jednom, mi ne činimo dobra djela — ne brinemo se o siromašnima, ne podižemo potlačene, ne hranimo gladne — da bismo zaradili spasenje ili položaj pred Bogom. U Kristu vjerom zauzimamo položaj pred Bogom koji vrijedi. Bolje rečeno, mi prepoznajemo sebe kao grešnike i kao žrtve grijeha koje Bog usprkos svemu voli i koje je otkupio. Iako se još borimo sa sebičnošću i pohlepom, samopožrtvovna Božja milost nudi nam novi život i ljubav koja će preobraziti naš život.

Kada pogledamo na križ, vidimo uzvišenu i potpunu žrtvu prinesenu za nas, i uvidamo da ne možemo dodati ništa onome što nam se nudi u Kristu. Međutim, to ne znači da ne trebamo učiniti nešto kao odgovor na ono što nam je dano u Kristu. Naprotiv, moramo odgovoriti, a koji je bolji način da odgovorimo na ljubav koja nam je pokazana nego da je i mi pokažemo drugima?

Pročitajte 1. Ivanova 3,16.17. Što ovi redci tako snažno govore o tome kakav treba biti naš odgovor na križ?

.....

.....

NAŠA ZAJEDNIČKA ČOVJEČNOST

Isus je svojom službom i naukom poticao potpunu uključenost. Sve koji su s iskrenim pobudama tražili Njegovu pomoć — bilo žene na lošem glasu, bilo carinici, gubavci, Samarijanci, rimski stotnici, vjerski vođe ili djeca — On je primao s istinskom toplinom i brižljivošću. To je trebala činiti i prva Crkva.

Kada su prvi vjernici polako prepoznali sveobuhvatnu narav Evanđelja, oni nisu samo svojoj vjeri dodavali dobra djela kao nešto "lijepo" što treba činiti. Takvo postupanje činilo je srž njihovog razumijevanja Evanđelja, kako su ga doživjeli u Isusovom životu, službi i smrti. Dok su se suočavali s teškoćama i problemima, prvo pojedinačno, kao u slučaju vođa Pavla i Petra (vidi Djela 10,9-20), zatim kao crkveno tijelo na saboru u Jeruzalemu (vidi Djela 15), počeli su shvaćati dramatičnu promjenu koju je ova Radosna vijest unijela u njihovo razumijevanje Božje ljubavi i kako to treba biti ostvareno u životu onih koji tvrde da Ga slijede.

Što sljedeći tekstovi uče o našoj zajedničkoj čovječnosti? Kako svaka misao treba utjecati na naš stav prema drugima?

Malahija 2,10 .....

Djela 17,26 .....

Rimljanima 3,23 .....

Galaćanima 3,28 .....

Galaćanima 3,28 teološki je sažetak praktične usporedbe koju je Isus ispričao o milosrdnom Samarijancu. Umjesto da se prepiremo oko toga kome smo dužni služiti, jednostavno idite i služite, i možda čak budete spremni da vam služe oni od kojih to možda ne biste očekivali. Zajednički element svjetske ljudske obitelji ostvaruje se na višem stupnju u zajedničkoj obitelji onih koji su međusobno povezani Evanđeljem, spasonosnom Božjom ljubavlju koja nas poziva na jedinstvo u Njemu: "Uistinu, mi smo svi — bilo Židovi bilo Grci, bilo robovi bilo slobodnjaci — kršteni jednim Duhom u jedno tijelo. I svi smo napojeni jednim Duhom." (1. Korinćanima 12,13)

VJEČNO EVANĐELJE

Navješćivanje Evanđelja “svakom narodu i plemenu, jeziku i puku” (Otkrivenje 14,6) nastavilo se kroz kršćansku povijest. Međutim, Otkrivenje opisuje da će se objavljivanje ove Radosne vijesti o Isusu i svemu što ona obuhvaća obnoviti na svršetku vremena.

Pročitajte Otkrivenje 14,6.7. Kako je Evanđelje — najčešće sažeto retkom u Ivanu 3,16 — uključeno u andeosku poruku u 7. retku?

.....

.....

.....

Tekst u Otkrivenju 14,7 spaja tri ključna elementa koja smo već zapazili u ovom proučavanju o Božjem postupanju prema zlu, siromaštvu i tlačenju u biblijskom izvještaju:

Sud. Poziv na sud — na izvršenje pravde — poziv je koji ponavljaju oni koji su podnosili tlačenje tijekom povijesti. Na sreću, Biblija prikazuje Boga kao Onoga koji čuje plač ožalošćenih. Kao što je često izraženo u Psalmima, oni prema kojima se nepošteno postupalo, sud smatraju radosnom viješću.

Bogoslužje. Spisi hebrejskih proroka često povezuju bogoslužje i dobra djela, pogotovo kada uspoređuju bogoslužje onih koji tvrde da su Božji narod s nepravdama koje su počinili i čine. U Izaiji 58, na primjer, Bog je jasno rekao da se bogoslužje kakvo najviše želi sastoji od djela ljubavnosti i brige prema siromašnima i nevoljnima (vidi Izaija 58,6.7).

Stvaranje. Kao što smo vidjeli, Božji poziv da činimo pravicu zasni-va se na činjenici da smo svi stvoreni na Njegovu sliku i da nas voli, da smo svi vrijedni u Njegovim očima i da nitko ne treba biti izrabljivan ili tlačen radi nepravednog dobitka ili tuđe pohlepe. Ovakvo objavljivanje Evanđelja na svršetku vremena širok je i dalekosežan poziv da prihvatimo izbavljenje, otkupljenje i obnovljenje koje Bog želi podariti palom čovječanstvu. Stoga čak i usred pitanja u vezi s pravim i lažnim bogoslužjem i progonstvima (vidi Otkrivenje 14,8-12), Bog će imati ljude koji će se čak i usred najvećeg zla zalagati za ono što je pravo, za Božje zapovijedi i vjeru Isusovu.

Na koje sve načine možemo služiti onima kojima je potrebna pomoć, dijeleći s njima istodobno i nadu i opomenu koje pronalazimo u trostrukoj andeoskoj vijesti?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte u knjizi Ellen G. White *Isusov život* poglavlje “Bog je s nama”, 7—13; u *Službi liječenja* poglavlje “Spašen da služi”, 49—57.

“Bog polaže pravo na cijelu Zemlju kao na svoj vinograd. Iako je sada u rukama uzurpatora, ona pripada Bogu. Ona je Njegova ne samo stvaranjem, već i otkupljenjem. Kristova žrtva bila je prinesena za svijet. ‘Da, Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina.’ (Ivan 3,16) Upravo preko tog jednog dara, ljudima su bili dani svi ostali darovi. Iz dana u dan cijeli svijet prima blagoslove od Boga. Svaka kap kiše, svaka zraka svjetla koja obasjava ovaj naš nezahvalni rod, svaki list, cvijet i plod svjedoče o Božjoj velikoj strpljivosti i ljubavi.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, 204; u izvorniku 301,302)

“Bez obzira na razlike u vjerovanjima koje nas dijele, mi moramo čuti svaki poziv napaćenih ljudi, na svaki se moramo odazvati. ...

Svugdje oko nas su jadne, napaćene duše kojima su potrebne suosjećajne riječi i ruka pomoćnica. Ima udovica kojima je potrebno naše suosjećanje i naša pomoć. Ima siročića koje je Krist preporučio svojim sljedbenicima kao svoje štitićenike. Mi ih vrlo često zanemarujemo. Oni mogu biti poderani, neuredni, na svaki način neprivilačni, ali ipak su Božje vlasništvo. I oni su kupljeni skupo i isto su toliko dragocjeni u Njegovim očima kao i mi. Oni su pripadnici Božje velike obitelji, i kršćani su kao Božji upravitelji odgovorni za njih.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, 264,265; u izvorniku 386,387)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. U nastojanju da činimo dobra djela i pomazemo drugima, kako se možemo oduprijeti kušnji da pomislimo kako nas to na određeni način čini boljima i da time stječemo zasluge koje nam Bog treba priznati?

2. Postoje li u vašoj mjesnoj crkvi razlike, ili su svi jedno u Kristu? Koliko je vaša crkva spremna prihvatiti druge ljude?

3. Kako pronalazimo pravu ravnotežu u činjenju dobra onima kojima je pomoć potrebna, dok im se istodobno približavamo istinom Evandjelja? Kako možemo činiti oboje, i zašto je to najbolje?

Sažetak: Božja ljubav izražena u planu spasenja i ostvarena u Isusovom životu i žrtvi nudi nam oprost, život i nadu. Kao primatelji ove milosti, nastojmo je dijeliti s drugima, ne da bismo zaradili spasenje, već zato što smo stvoreni da to činimo. Evandjelje preobražava odnose i pokreće nas da služimo, pogotovo onima kojima je pomoć najviše potrebna.

Polovica kruha

Maja je obišla Valentinu sa štrucom bijelog kruha nakon bogoslužja.

“Valja, molim te uzmi ovo”, rekla je ispruživši kruh.

Valentina, koja je imala četrdeset godina, gladno je pogledala kruh. Nije pojela mrvicu kruha više od šest mjeseci. Bilo je nemoguće pronaći kruh u trgovini Sukhumi, glavnom gradu odcijepljene Gruzije Abhazije. To je bilo 1993. godine, za vrijeme višemjesečnog oružanog sukoba između gruzijskih i abhazijskih snaga, što je rezultiralo velikim nedostatkom hrane.

“Uzmi ovo, molim te.” ponovno je rekla 45-godišnja Maja, još uvijek nudeći kruh. “Ovo je od mene za tebe.”

Valentina je polako odmahнула glavom. “Ne mogu ovo uzeti od tebe”, rekla je.

“Trebaš kruh; jednako si u krizi kao i ja.”

Maja je počela plakati. “Molim te, uzmi ovo”, rekla je. “Hodala si tako daleko da pomogneš nama. To je dar koji ti želim dati, ali ti ga odbijaš prihvatiti.”

“U redu”, rekla je Valentina, napokon popustivši. “Ali razrežimo kruh na pola. Ti uzmi pola, a ja ću uzeti pola.”

Žene su podijelile kruh nožem iz kuhinje kućne crkve, gdje se četrdesetero ljudi redovito okupljalo kako bi molili i čitali Bibliju pod vodstvom Valentininog supruga, adventističkog pastora Pavla Dmitrienkoa.

Nekoliko trenutaka kasnije Valentina i Pavel napustili su kuću i započeo je put od petnaest kilometara do njihove kuće.

Valentina se nasmiješila dok je razmišljala o kruhu u torbici. Razmišljala je unaprijed kako će uživati uz jednostavnu juhu od ječma i vode te večeri. I konačno, malo kruha.

“Napravit ću juhu i pojest ćemo je s pravim kruhom”, rekla je.

Pavel je uzvratio njezinom osmijehu sreće. Također je želio jesti kruh.

Negdje na pola puta je par susreo staru ženu na mostu. Bila je mršava i prljave odjeće. Pogledala je Valentinu.

“Kćeri”, rekla je drhtavim glasom, “imate li slučajno komad kruha?”

Valentina je odmah izvadila polovicu kruha iz torbice i pokazala je ženi.

“Da, imam, draga bako”, rekla je. “Molim vas, uzmite ovo.”

Starija je žena plakala dok je prihvaćala kruh. “Hvala”, rekla je, suze su joj oblivale prljave i naborane obraze. “Nisam jela tri dana. Spasila si me od smrti.”

Valentina i Pavel nastavili su svojim putem kući. Bili su sretni što su uspjeli žrtvovati svoj dragocjeni kruh. “Dali smo nešto što smo željeli najviše od svega, i spasili joj život.” rekla je Valentina, koja danas ima šezdeset i pet godina, u intervjuu u svojem domu u Belgorodu, u Rusiji. “To je bila prava žrtva, i to nas je učinilo sretnijima nego ikada prije.”

Andrew Mc Chesney, Adventist Mission

Živjeti prema adventnoj nadi

“Prema tome, braćo moja ljubljena, budite čvrsti, nepokolebljivi, uvijek napredujte u djelu Gospodnjem, svjesni da vaš trud u Gospodinu nije uzaludan!” (1. Korinćanima 15,58)

Biblijski tekstovi: Luka 18,1-8; Matej 24; Matej 25; 1. Korinćanima 15,12-19; Propovjednik 8,14; Propovjednik 12,13.14; Otkrivenje 21,1-5; Otkrivenje 22,1-5.

Isus je objavio da je Božje kraljevstvo sadašnja stvarnost čiji dio možemo biti već danas. On je poslao učenike da objave ovu vijest i uspostave Njegovo kraljevstvo propovijedanjem Evanđelja i služenjem drugima; odnosno, besplatnim davanjem jer su besplatno i primili (vidi Matej 10,5-8).

Međutim, Isus je jasno istaknuo da je Njegovo kraljevstvo drugačije — “moje kraljevstvo nije odavde” (Ivan 18,36) — i da će tek doći u punini. Njegovim je utjelovljenjem, službom, smrću i uskrsnućem Božje kraljevstvo uspostavljeno, ali se Isus radovao trenutku kada će Njegovo kraljevstvo u potpunosti zamijeniti kraljevstva ovoga svijeta, a Božja vladavina postati potpuna.

Nesumnjivo je da su adventistički kršćani koji čekaju Isusov dolazak i Njegovo kraljevstvo ljudi nade. Međutim, ta se nada ne odnosi samo na budući novi svijet. Iako nada gleda u budućnost, ona preobražava i sadašnjost. S tom nadom živimo u sadašnjosti onako kako očekujemo da ćemo živjeti u budućnosti, i počinjemo unositi promjene koje odgovaraju našim očekivanjima svijeta koji dolazi.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Djela apostolska, Znaci vremena*, 2011., poglavlje 58

“DOKLE, GOSPODARU?”

Kroz cijeli biblijski izvještaj pripadnici Božjeg naroda — pogotovo oni koji su doživjeli ropstvo, izgnanstvo, tlačanje, siromaštvo i druge nepravde i nesreće — iznova upućuju poziv Bogu da djeluje. Robovi u Egiptu, sužnjevi u Babilonu i mnogi drugi pozivaju Boga da vidi i čuje njihovu patnju i ispravi nepravde. U Bibliji su zabilježeni mnogi primjeri Božjeg djelovanja s ciljem da izbavi i obnovi svoj narod, katkad se čak osvećujući njihovim tlačiteljima i neprijateljima.

Međutim, ova izbavljenja obično su bila kratkoročna pa su mnogi proroci i dalje ukazivali na konačno djelovanje, kada će Bog uništiti zlo i podići klonule. Ovi proroci su vapili: “Dokle, Gospodaru?” Na primjer, anđeo Gospodnji upitao je o progonu Izraelaca: “Jahve nad Vojskama, kada ćeš se već jednom smilovati?” (Zaharija 1,12)

U Psalmima zapažamo mnogo tužbalica zbog napretka i sreće zlih, dok pravedni podnose tlačanje, izrabljivanje i siromaštvo. Psalmist neprestano poziva Boga da se umiješa, vjerujući da u svijetu trenutačno ne vlada poredak kakav je Bog stvorio i kakav želi da vlada, prenoseći vapaj proroka i potlačenih. “Dokle, Gospodaru?” (vidi Psalam 94,3-7)

U određenom smislu nepravdu teže podnose oni koji vjeruju u pravednog Boga koji želi pravdu za sve pripadnike svojeg naroda. Božji narod uvijek će njegovati osjećaj nestrpljenja kad je u pitanju zlo u svijetu — a Božje prividno nedjelovanje još je jedan izvor nestrpljenja. Otuda katkad oštra pitanja proroka: “Dokle ću, Jahve, zapomagati, a da ti ne čuješ? Vikati k tebi ‘Nasilje!’ a da ti ne spasiš?” (Habakuk 1,2)

Sličan vapaj zapažamo u Novom zavjetu, u kojem je prikazano da čak i djela stvaranja uzdišu za Božjim izbavljenjem i obnovom (vidi Rimljanima 8,19-22). U Otkrivenju 6,10 (Varaždinska Biblija) ovaj vapaj — “Dokle, Gospodaru?” — upućen je od strane onih koji su bili mučeni zbog svoje vjere u Boga. Ali to je isti vapaj kojim se poziva Bog da se zauzme za svoj potlačeni i progonjeni narod.

Pročitajte Luka 18,1-8. Što Isus govori o Božjem odgovoru na stalne vapaje i molitve Njegovog naroda da djeluje? Kako je to povezano s potrebom za vjerom?

.....

.....

.....

.....

ODREĐENA NADA

Religiji se često upućuje kritika da vjernike odvraća od sadašnjeg ovozemaljskog života i usmjerava njihove misli prema boljem životu u budućnosti. Kritizira se upućivanje na drugo kraljevstvo kao oblik posvećenog bijega od stvarnosti (eskapizam) i čini da vjernik manje doprinosi svijetu i društvu. Katkad vjernici prime i saslušaju ovakve kritike, a katkad njeguju, propovijedaju i primjenjuju takve stavove.

Imamo također strašne primjere ljudi na vlasti koji pozivaju siromašne i potlačene da jednostavno prihvate svoju žalosnu sudbinu jer će sve biti u redu kada se Isus vrati. Da, naš svijet je palo, slabo i tragično mjesto — i nije ništa pogrešno ili neumjesno ako čeznemo za vremenom kada će Bog obnoviti ovaj svijet, kada će uništiti nepravdu, bol i tugu i kada će zamijeniti sadašnji kaos svojim slavnim i pravednim kraljevstvom. Uostalom, bez te nade, bez tog obećanja ne bismo imali nikakvu nadu.

Govoreći o svršetku svijeta (vidi Matej 24; 25), Isus je prvu polovinu svoje propovijedi posvetio obrazlaganju potrebe za bijegom, došavši do točke kad je rekao: "I kad se ne bi skratili ti dani, nitko se ne bi spasio." (Matej 24,22) Međutim, ove riječi čine uvod u Njegovo objašnjenje Božjih obećanja. Ako se jedino — ili prvenstveno — usredotočimo na aspekt "bijega" u okviru kršćanske nade za budućnost, znači da ćemo propustiti neke od dubljih zaključaka koje je Isus iznio.

Pročitajte Matej 24 i 25 poglavlje. Prema onome što ste pročitali, koje su najvažnije pojedinosti Isusove propovijedi? Kako biste saželi Isusove upute o tome kako trebamo živjeti dok čekamo Njegov povratak?

.....

.....

.....

.....

Ono što vjerujemo u vezi s budućnošću bitno utječe na naš sadašnji život. Zdravo oslanjanje na Božja obećanja o budućnosti našeg svijeta treba biti poticaj za energično djelovanje, iskru plodonosnog i silnog života koji vrši utjecaj na druge.

Kako nada i obećanje o Isusovom povratku može i treba utjecati na naš sadašnji život, pogotovo u okviru pomaganja onima kojima je potrebna pomoć?

USKRSLA NADA

Kršćanska nada u Isusov drugi dolazak ne odnosi se samo na radosno očekivanje svijetle budućnosti. Tjelesno Isusovo uskrsnuće pružilo je prvim kršćanima čvrstu sigurnost u Njegov povratak. Ako se može vratiti iz mrtvih — čega su i sami bili svjedoci — On će se sigurno vratiti i ispuniti svoj plan, ukloniti grijeh i njegove posljedice i obnoviti svijet (vidi 1. Korinćanima 15,22,23).

Za apostola Pavla uskrsnuće je bilo ključni element adventne nade. Bio je spreman temeljiti vjerodostojnost svega što je propovijedao na tom najuzvišenijem čudu u izvještaju o Isusu: "A ako Krist nije uskrsnuo ... neosnovana je i vaša vjera." (1. Korinćanima 15,17) Razmislite o njegovim riječima i o tome koliko je Kristovo uskrsnuće važno za sve čemu se nadamo.

Pročitajte 1. Korinćanima 15,12-19. Kako biste zainteresiranom nevjerniku objasnili zašto je istina o uskrsnuću temelj kršćanske nade?

.....

.....

Prisutnost uskrslog Isusa preobrazila je prve učenike. Kao što smo vidjeli, Isus ih je prethodno poslao da objave i uspostave Božje kraljevstvo (vidi Matej 10,5-8), ali Njegova smrt ih je u tome pokolebala. Kad ih je Isus nakon svojega uskrsnuća ponovno poslao (Matej 28,18-20), i nakon što se na njih izlio Duh Sveti (vidi Djela 2,1-4), oni su krenuli mijenjati svijet i ostvarivati kraljevstvo koje je Isus osnovao.

Oslobodeni sile smrti i straha od nje, prvi su vjernici hrabro živjeli i objavljivali vijest u Isusovo ime (vidi, na primjer, 1. Korinćanima 15,30,31). Zlo koje donosi smrt isto je zlo koje donosi patnju, nepravdu, siromaštvo i tlačenje u svim oblicima. Ipak, zahvaljujući Isusu i Njegovoj pobjedi nad smrću, sve će se to jednoga dana završiti. "Neprijatelj koji će posljednji biti uništen jest smrt." (1. Korinćanima 15,26)

Bez obzira na to što sada pomažemo ljudima, oni će ipak na kraju umrijeti. Čemu nas ova okrutna istina uči o tome koliko je važno da drugima govorimo o nadi koju mogu pronaći u Isusovoj smrti i uskrsnuću?

.....

.....

NADA U SUD

Pročitajte Propovjednik 8,14. Na koje načine zapažate jasnu i snažnu stvarnost onoga što je u ovom retku zapisano?

.....

.....

.....

Iako je samo po sebi teško podnositi patnju, tlačenje i nesreću, još je teže podnositi povredu ili uvredu ako se čini da je besmislena ili neopažena. Moguća besmislenost tuge teža je od prvobitnog tereta. Svijet bez konačne pravde odlikuje krajnja okrutna apsurdnost. Nije čudo što su ateistički pisci u dvadesetom stoljeću jadikovali zbog "apsurdnosti" ljudskog stanja. Bez nade u pravdu, bez nade u sud, bez nade da će se prilike popraviti, naš svijet doista bi bio besmislen.

Međutim, vapaj u Propovjedniku 8,14 nije kraj izvještaja. Na kraju svojih prigovora, Salomon čini iznenadni zaokret. Usred jadikovanja o besmislu, on u osnovi kaže: *Pričekaj malo, Bog će suditi, tako da nije sve besmisleno; sve i svatko je važan.*

Pročitajte Propovjednik 12,13.14. Koliko je prema ovom tekstu važno sve što činimo?

.....

.....

.....

Nada u sud svodi se na vjerovanje u Božju narav, život i svijet u kojem živimo. Kao što smo vidjeli, Biblija uporno tvrdi da živimo u svijetu koji je Bog stvorio i koji voli, ali svijetu koji je pogriješio i u kojem Bog zahvaljujući Isusovom životu i smrti ostvaruje svoj plan o ponovnom stvaranju. Božji sud je ključna pojedinost u Njegovom ispravljanju svijeta. Za one koji su doživjeli toliko mnogo nepravdi u svijetu — koji su odbačeni, prema kojima se okrutno postupa, koji su potlačeni i izrabljivani — obećanje o sudu sigurno je radosna vijest.

Što za vas znači da će jednoga dana, na načine koje ne možemo zamisliti, pravda za kojom smo toliko mnogo čeznuli konačno biti ostvarena? Kako možemo crpsti nadu iz ovog obećanja?

NEMA VIŠE SUZA NI BOLI

Pročitajte sljedeće tekstove: Otkrivenje 21,1-5; 22,1-5. Provedite određeno vrijeme zamišljajući život opisan u ovim tekstovima. Zašto je teško zamisliti život bez grijeha, smrti, boli i suza?

.....

.....

.....

.....

Biblijski opisi našeg života nakon grijeha neprijeporno su uzvišeni i slavni, i ni približno ne prikazuju ono što nas čeka. Čak i u ovim redcima opisi skoro da više govore o tome čega tamo neće biti, nego čega hoće. Budući da je ovaj svijet sve što poznajemo, teško je zamisliti život bez boli, patnje, smrti, straha, nepravde i siromaštva.

Ne samo da prethodno navedenog tamo više nema, već je u ovom opisu dodana rečenica: “I otrt će Bog svaku suzu s očiju njihovih.” (Otkrivenje 21,4 — Varaždinska Biblija) Kad govorimo o spašenima, Božje suosjećanje prema onima koji su patili kroz ljudsku povijest dostiže najvišu točku u ovoj jednoj rečenici. Bog ne samo da okončava njihovu patnju, već osobno briše njihove suze.

Iako šibani i ranjeni od strane života grijeha, svijeta nepravde i tragedije, u Otkrivenju možemo zapaziti nagovještaje procesa izlječenja svih nas koji smo na različite načine žrtve grijeha. Opisujući stablo života, Ivan objašnjava da je “lišće od stabala za ozdravljenje narodima” (Otkrivenje 22,2 — Varaždinska Biblija). Uz to, Bog pokazuje razumijevanje i suosjećanje prema tome što znači biti čovjek, što znači osjetiti, iskusiti, svjedočiti, čak i sudjelovati u zlu ovoga svijeta. Njegov plan ponovnog stvaranja svijeta obuhvaća obnovu i iscjeljenje svakoga od nas.

Do tog trenutka budimo u Kristu čineći svoj dio, nesiguran i mali, kakav naš dio može biti, i služimo ljudima oko sebe kojima je potrebno ono što im imamo ponuditi. Što god bilo u pitanju — ljubazne riječi, topao obrok, medicinska pomoć, stomatološke usluge, odijevanje, savjetovanje — sve trebamo činiti ljubazno, s ljubavlju prožetim samoodricanjem i samopožrtvovnošću kakvu je Isus pokazao kada je bio ovdje na Zemlji. Naravno, svijet postaje sve gori, usprkos našim najvećim naporima. Isus je to znao, pa ipak Ga ta istina nije spriječila da služi drugima i ne bi trebala ni nas zaustaviti.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte sljedeće tekstove: Ellen G. White, *Djela apostolska*, 30. poglavlje, "Pozvani na postizanje višeg mjerila"; *Velika borba*, 41. poglavlje, "Zemlja pretvorena u pustoš".

"Kada Božji glas izmijeni udes Njegova naroda, dolazi do velikog otrežnjenja među onima koji su u velikom životnom sukobu izgubili sve. Za trajanja vremena milosti bili su zaslijepljeni Sotoninim obmanama i opravdavali svoj grešni put. Bogati su se ponosili svojom nadmoćnosti nad onima koji nisu imali takve prilike, a svoje su bogatstvo stekli kršenjem Božjeg zakona. Zanemarili su nahraniti gladne, odjenuti gole, postupati pravično i ljubiti milosrde. ... Prodali su svoje duše za zemaljska bogatstva i uživanja, i nisu se trudili bogatiti u Bogu. Posljedica je promašen život; njihova su uživanja pretvorena u gorčinu, a njihovo blago u trulež." (Ellen G. White, *Velika borba*, 561,562; u izvorniku 654)

"Veliki je sukob završen. Grijeha i grešnika više nema. Cijeli je svemir čist. Bilo neizmijerna svemira kuca istim otkučajem sklada i radosti. Od Njega koji je sve stvorio teče život, svjetlost i radost kroz prostranstva beskrajnog svemira. Od najmanjeg atoma do najvećeg svijeta, sve, živo i neživo, u svojoj nepomućenoj ljepoti i savršenoj radosti objavljuje da je Bog ljubav." (Ellen G. White, *Velika borba*, 583; u izvorniku 678)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Objasnite kako ono o čemu ste proučavali ovaj tjedan pokazuje da je život ovdje i sada važan. Usporedite to s vjerovanjem pojedinih ljudi da se ne trebamo brinuti o ovom životu i ovom svijetu zato što će ga Bog uništiti i ponovno stvoriti. Kako možemo paziti da zbog ove istine, obećanja o novom životu, ne zanemarimo nevoljne (uostalom, Bog će na kraju sve srediti)? Što je još gore, kako možemo biti sigurni da nismo među onima koji su iskoristili ovu istinu da izrabljuju druge?

2. Prema adventističkom razumijevanju biblijskog proročanstva, zlo, nevolje i patnja uvećavat će se kako se bude bližio Isusov drugi dolazak. Kada se takve stvari događaju, obično ukazujemo na 24. poglavlje Evanđelja po Mateju. Kako trebamo sagledati ove nesreće u svjetlu 25. poglavlja?

Sažetak: Naš Bog neće dopustiti da zlo vječno traje. Uzvišena nada u Bibliji glasi da će Isus uništiti zlo kada se vrati, ispraviti nepravdu i stvoriti nov svijet kakav je trebao biti. Na temelju Isusovog uskrsnuća, ova nada preobražava nas danas i pruža nam hrabrost da služimo Bogu i bližnjima dok čekamo Njegov povratak.

Televizija privlači ljude

Kao djevojčici na Novom Zelandu, Coralie Schofield su upozorili na moguće opasnosti od gledanja televizije i savjetovali su je da se drži podalje od nje.

Ali danas je iznenađena i presretna što ljudi hrle u Adventističku crkvu širom zemlje zbog televizije. "To je samo najskromnije iskustvo za vidjeti. To je samo televizija", kaže Coralie, supruga pastora Nealea Schofielda, upravitelja Hope Channel New Zealand, mjesne podružnice Adventističke crkve na tom međunarodnom kanalu.

"Kad sam odrastala u Adventističkoj crkvi, gledala sam televiziju s oprezom", rekla je Coralie, koja nadgleda korespondenciju gledatelja Hope Channela. "Ali sada su se izbori za gledanje proširili. Dobili smo Adventistički kanal koji svjedoči dvadeset i četiri sata i tako sedam dana u tjednu."

Gledatelji prilaze Coralie i njezinom suprugu na bogoslužju u subotu na Novom Zelandu. U jednoj crkvi stariji par je rekao kako je njihova kći, kao odrasla osoba, pregledavala kanale i zaustavila se na Hope Channelu. Uskoro je redovito gledala, a onda je rekla i svojim roditeljima i sestri o tom kanalu. Cijela obitelj počela ga je redovito gledati.

"Sada je četvero njih kršteno!" kaže Coralie.

U drugoj mjesnoj crkvi Coralie je čula za ženu koja je došla jedne subote i zatražila proučavanje Biblije. Kad je pastor stigao u njezin dom, zatekao je jedanaest žena koje su čekale na proučavanje Biblije. Žena je pozvala deset prijateljica. Polovica njih sada je krštena.

Hope Channel počeo je besplatne emisije diljem Novog Zelanda 2016. godine, uz pomoć dara trinaeste subote. Danas ima oko dvije stotine tisuća gledatelja mjesečno, ili pet posto stanovništva, prema istraživaču tržišta Nielsenu. Adventistička crkva ima oko dvanaest tisuća članova u Novom Zelandu, zemlji s vrlo posvjetovljenim društvom u kojem se crkva mučila da se probije.

Gledatelji se pojavljuju na neočekivanim mjestima. Dok leti na domaćim linijama, pastor Neale Schofield je jednom radio na svojem prijenosnom računalu, a suputnik je vidio logotip Hope Channela na zaslonu njegovog računala.

"Jeste li povezani s Hope Channelom?" pitao je stranac.

Čovjek se predstavio kao pastor jedne kršćanske denominacije u Aucklandu i rekao kako on i njegove kćeri od petnaest i osamnaest godina gledaju samo Hope Channel.

"Smatram prednošću biti dio tog posla, da se sretnemo s tim ljudima i vidimo potpunu radost na njihovim licima." kaže Coralie. "To je kao da su došli kući."

Ljubiti milost

“Čestitima sviće ko svjetlost u tami: blag, milosrdan i pravedan Jahve. Dobro je čovjeku koji je milostiv i daje u zajam, koji poslove svoje obavlja pravedno.” (Psalam 112, 4.5)

Biblijski tekstovi: Matej 6,25-33; Jakov 1,5-8; Jakov 2,15.16; Izaija 52,7; 1. Ivanova 3,16-18; Izaija 58,1-10.

Kao što smo vidjeli, u Bibliji nalazimo mnogo snažnih prikaza Božje brige o siromašnima i potlačenima, kao i pozive upućene Njegovom narodu da im pomogne. Uprkos pozornosti posvećenoj ovim pitanjima, ovaj biblijski nalog samo je djelomično ispunjen, a u potpunosti će biti izvršen tek prigodom Kristovog dolaska i natprirodnih događaja koji će uslijediti.

Dotada će zlo postojati u mnogim oblicima, potaknuto mračnim duhovnim utjecajima đavola i njegovih anđela. Ovo zlo često je najvidljivije u siromaštvu, nasilju, tlačenju, ropstvu, izrabljivanju, sebičnosti i pohlepi. Naše zajednice, naše crkve i naše obitelji u takvom svijetu trebaju se suprotstaviti ovom zlu, koliko god to bilo teško. Kao odgovor na Božju ljubav i zapovijedi, živeći u svjetlu Isusove službe i žrtve, i osnaženi i vođeni Duhom Svetim, moramo biti suosjećajni i hrabri i “samo činiti pravicu, milosrđe ljubiti i smjerno sa svojim Bogom hoditi” (Mihej 6,8).

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Velika borba*, Znaci vremena, 2010., poglavlje 1

NAJVIŠE VRIJEDNOSTI KRALJEVSTVA

Kao što je jasno rečeno u Isusovom nauku i spisima novozavjetnih pisaca, članovi Božjeg kraljevstva žive prema drugačijim vrijednostima i prioritetima u odnosu na svijet.

Pročitajte Matej 6,25-33. Kakvo nam ohrabrenje pružaju ovi redci i kako ono treba utjecati na naše najviše vrijednosti?

.....

.....

.....

Isus je poučavao da je “život vredniji od hrane, a tijelo od odijela” (Matej 6,25). Hrana i odjeća su, naravno, važni, ali ih moramo promatrati u svjetlu Božjeg kraljevstva, što znači da na stvarne i praktične načine moramo postaviti prioritete u svojem životu. Kada u Bibliji prepoznamo poziv da podupiremo druge i brinemo se o njima, ovaj poziv postaje jedan od naših prioriteta dok nastojimo slijediti Isusov primjer. Idealno bi bilo kada bi nam ovaj poziv pomogao da budemo manje usredotočeni na sebe, a više na druge.

Ovako promijenjeni prioritete mijenjaju i naš odnos prema onima koji imaju vlast nad nama i prema potlačenima. Iako Biblija nalaže kršćanima da poštuju vlasti i da im budu poslušni koliko god je to moguće (vidi Rimljanima 13,1-7), ima i trenutaka kada trebamo reći zajedno s Petrom: “Treba se više pokoravati Bogu nego ljudima.” (Djela 5,29) Isus je uskladio ova dva načela u svojem odgovoru upućenom onima koji su Ga pokušali prevariti u vezi s ovim pitanjem: “Podajte caru carevo, a Bogu Božje!” (Matej 22,21)

Oni koji imaju vlast, bilo državnu ili neku drugu, često je provode i čuvaju prijetnjama ili primjenom sile. Kao što smo vidjeli u Isusovom životu, život vjere ne iziskuje uvijek i u svakoj prilici da budemo pasivni kada se suočimo sa zlom. Na primjer, u vezi s ropstvom u Americi Ellen G. White je napisala: “Kad se ljudski zakoni sukobe s Božjom riječju i zakonom, mi trebamo poslušati ove posljednje bez obzira na posljedice. Zakon naše zemlje koji zahtijeva da roba predamo njegovom gospodaru ne trebamo poslušati, ali moramo snositi posljedice zbog kršenja tog zakona. Rob nije vlasništvo nijednog čovjeka. Bog je njegov pravi gospodar i čovjek nema pravo uzeti djelo Božjih ruku u svoje ruke i tvrditi da pripada njemu.” (*Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 1, 182; u izvorniku 201,202)

Gdje je granica između poslušnosti vlastima i zalaganja za one koji su možda žrtve tlačiteljske vlasti?

UMOR OD SUOSJEĆANJA

Dok se odupiremo mogućnosti da naše dobre namjere budu nadvladane nevoljama u svijetu, mnogi od nas rado bi učinili više i unijeli promjenu u život napaćenih. Brojni stavovi i postupci mogu nam pomoći da se postavimo pozitivno prema oni kojima je potrebna pomoć.

Suosjećanje: Kao što smo vidjeli, prepoznavanje tuđe boli i empatija prema onima koji pate prvi su koraci koje možemo poduzeti. Trebamo njegovati i čuvati osjetljivost prema napaćenima. Danas se govori o "umoru od suosjećanja", što znači da smo toliko izloženi žalosti i nesrećama da mnoge od nas umara mnoštvo razloga koji zahtijevaju našu emocionalnu snagu i novčanu pomoć. Isus je bio potpuno svjestan zla i boli u svojem okruženju, pa ipak je i dalje bio suosjećajan. Tako i mi moramo činiti.

Učenje: Budući da su mnoge okolnosti u kojima vlada nepravda i siromaštvo složene, važno je slušati i učiti. Ima mnogo primjera da su dobronamjerni ljudi nanijeli štetu drugim ljudima pokušavajući im pomoći. To nije izgovor za nedjelovanje, ali se trebamo uključiti na promišljen način, tek nakon što smo se o svemu obavijestili.

Molitva: Kada uočimo problem, naša je prva misao da poduzmemo "praktične" korake. Međutim, Biblija nas podsjeća da je molitva praktična. Na život siromašnih i potlačenih možemo utjecati svojim molitvama za njih i za one koji imaju vlast nad njima (vidi 1. Timoteju 2,1.2), kao i tražiti od Boga da nam pokaže kako im na najbolji način možemo pomoći (vidi Izreke 2,7.8).

Očekivanja: Još jedan važan čimbenik u nastojanju da ublažimo patnje jesu odgovarajuća očekivanja s obzirom na složenost društvenih, političkih i osobnih okolnosti. Nada koju mi nudimo treba se sastojati u tome da ljudima pružimo mogućnosti i prilike koje drugačije možda ne bi imali. Katkad ćemo biti razočarani time kako ljudi koriste ove prilike, ali moramo poštovati njihove odluke. Na kakav god način pokušali raditi u korist napaćenih, naše vodeće načelo mora glasiti: "Sve što želite da ljudi čine vama, činite i vi njima!" (Matej 7,12)

Pročitajte Jakov 1,5-8. Kakvu ulogu molitva treba imati u kršćanskom radu? Što se u Jakovu 2,15.16 govori o tome kako možemo doprinijeti uslišenju naših molitava za druge?

.....

.....

.....

VELIKODUŠNOST

“Bog ljubi vesela darivaoca” (2. Korinćanima 9,7), a velikodušno davanje važna je strana kršćanskog života. Iako moramo dopustiti Bibliji da usmjerava naša davanja i prioritete u financijskom smislu, velikodušnost je više od ulaganja novca za određeni cilj, koliko god bio vrijedan. Točnije, velikodušnost je jedan od najuzvišenijih životnih stavova i ključna osobina onih koji se boje Boga, kao što je mnogo puta zabilježeno u Psalmu 112: “Dobro je čovjeku koji je milostiv i daje u zajam, koji poslove svoje obavlja pravedno.” (Psalam 112,5)

Što sljedeći tekstovi uče o velikodušnosti prema nevoljnima? Levitski zakonik 25,35-37; Psalam 119,36; 2. Korinćanima 8,12-15; 1. Ivanova 3,16-18; 1. Timoteju 6,17-19.

.....

.....

Pavao je u svojim poslanicama često navodio da je Božja velikodušnost — najpotpunije izražena u Isusovom polaganju života za nas — izvor kršćanske nade. Zauzvrat, Njegova smrt umjesto nas poticaj je da živimo velikodušnim životom u odnosu na druge: “Da ona zajednica koja potječe od tvoje vjere bude djelotvorna u iskazivanju svakog dobra koje se čini i mora činiti među vama radi Krista.” (Filemonu 6)

Velikodušnost je plemenit, odvažan i sveobuhvatan stav prema životu. Mnogo toga u osobnom životu, društvu i kulturi nagoni nas da se usredotočimo na sebe, da se čuvamo za sebe koliko god je moguće. Za većinu od nas podrazumijevani obrazac ionako uvijek glasi *ja, ja, ja*.

Ako je naša vjera stvarna, odbacit ćemo svoje “ja” i živjeti za druge. Vjera nam pomaže da zamislimo svijet i ljude onako kako ih Bog vidi, i u njihovoj dobroti i u njihovoj slabosti, i potiče nas da, koliko god je to moguće, pomognemo onima kojima je pomoć potrebna. Kao osobina, velikodušnost se očekuje od strane dobrotvornih društava i onih koji prikupljaju novčane priloge. Takva velikodušnost je mjerljiva i neposredno praktična. Međutim, velike donacije ne ukazuju nužno na velikodušan način života (vidi Marko 12,41-44). Velikodušan život plemenitiji je i vredniji od bilo kakvog priloga. Mi trebamo više cijeniti i njegovati velikodušni duh u svemu što činimo. Za većinu ljudi, velikodušnost ne dolazi prirodno; to je blagodat koju trebamo izraziti u svojem životu aktivno i svjesno, bez obzira na utjecaj grešne, sebične ljudske naravi.

Osim davanja novčanih sredstava, čak i velikodušno, na kakve još načine trebamo pokazati duh velikodušnosti?

GRADITELJI MIRA

Pročitajte Matej 5,9. Kako u svijetu u kojem živimo činimo ono što Isus kaže u ovom retku? Koliko na kraju možemo biti uspješni? Vidi Marko 13,7.

.....

.....

Ratni sukob izrazit je uzrok patnje. U cijenu rata uključene su neposredne žrtve i uništeni životi; sredstva se ulažu u vojnu mašineriju umjesto za olakšavanje ljudskih potreba i patnje veterana i preživjelih u ratu, čak i među "pobjednicima". Zatim, tu su mnogi manji sukobi koji nanose štetu nebrojenim životima u obiteljima i zajednicama. Prema tome, žar prema pravdi ne smije zanemariti nalog za građenje mira.

U srcu Isusovog Evanđelja nalazi se poziv na građenja mira, na pomirenje grešnih ljudskih bića sa svojim Stvoriteljem (vidi 2. Korinćanima 5,18-21). Pomirenje koje primamo uzor je na koji se trebamo ugledati kako bismo postali predstavnici ovog pomirenja među drugim ljudima.

Pročitajte Izaija 52,7. Kako u svojem životu možemo primijeniti ovaj redak?

.....

.....

Evanđelje mira postaje poticaj, primjer i izvor zalaganja za mir u nasilnom svijetu: "Srce koje je u skladu s Bogom ispunjeno je nebeskim mirom i širi njegov blagoslovljeni utjecaj na sve oko sebe. Duh mira spuštati će se kao rosa na srca koja su umorna i izmučena od svjetovnih sukoba." (Ellen G. White, *Misli s Gore Blaženstava*, 30; u izvorniku 28)

U Govoru na gori Isus je rekao: "Blago mirotvorcima, jer će se zvati sinovi Božji." (Matej 5,9) Dalje u tekstu ne samo da je potvrdio zapovijed koja nalaže da ne ubijamo, već je rekao da se ne trebamo gnjeviti ili biti zavidni (vidi Matej 5,21-26), da trebamo ljubiti svoje neprijatelje i moliti se za one koji nas progone (vidi Matej 5,43-48), što znači da trebamo poduzimati odlučne korake težeći dobru drugih. Ima mnogo nadahnutih izvještaja o ljudima koji su posvetili svoj život građenju mira u područjima u kojima vladaju neprilike, omogućujući letimičan uvid u pomirenje i izlječenje, često ublažavajući nepravdu i patnju koje ovi sukobi izazivaju.

Kako vaša mjesna crkva može vršiti ulogu graditelja mira?

GLAS ZA ONE KOJI GA NEMAJU

Salomon je zapisao da postoji “vrijeme šutnje i vrijeme govorenja” (Propovjednik 3,7). Bio je u pravu, ali pronaći takvu ravnotežu nikome nije jednostavno. Međutim, kad je riječ o tome da se trebamo zalagati za potlačene, biti glas nijemih i pobijediti zlo dobrim, je li moguće da smo kao Crkva griješili u smislu da smo previše šutjeli kada se naš glas trebao čuti?

Kršćani često govore da su oni Isusove ruke i noge, ukazujući na poziv na praktičnu službu drugima kao što bi Isus želio da činimo. Međutim, u okviru proročke uloge, kako je prikazano u Bibliji, Božji prvi poziv upućen ljudima jest da budu Njegov glas govoreći u Njegovo ime, kao i u ime onih koje Bog želi obraniti (vidi Psalam 146,6-10).

Pročitajte Izaija 58,1-10. Što ova poruka, dana u određeno vrijeme, na određenom mjestu i u određenom okviru, poručuje nama danas koji živimo u drugačijem vremenu, mjestu i okviru? U kojoj su se mjeri prilike promijenile od trenutka kada je Izaija zabilježio ove riječi do današnjeg vremena?

.....

Poziv na pravdu koji su proroci upućivali nikada nije bio prihvaćen. Međutim, nadahnuti nalogom koji su primili od Boga, shvaćajući Božji žar prema pravdi, suosjećajući sa siromašnima i potlačenima, težeći boljem društvu, ovi proroci su bili glas nijemih u svojem vremenu i mjestu usprkos protivljenjima, neugodnostima i opasnostima (vidi 1. Petrova 3,17).

Na temelju svojeg shvaćanja Evandjelja i poziva da odsjaju Isusa u svijetu, adventistički kršćani mogu mnogo toga ponuditi u vezi sa suočavanjem sa zlom u svijetu.

Na primjer: “Adventistički kršćani vjeruju da su djela kojima se smanjuje siromaštvo i nepravda važan dio kršćanske društvene odgovornosti. Biblija jasno otkriva Božje posebno zanimanje za siromašne i Njegova očekivanja od Njegovih sljedbenika u vezi s postupanjem prema onima koji se ne mogu sami brinuti o sebi. Sva ljudska bića nose Božje obličje i primaju Božje blagoslove (Luka 6,20). Radeći sa siromašnima, mi slijedimo Isusov primjer i pouke (Matej 25,35.36). Kao duhovna zajednica, adventistički kršćani zalažu se za pravdu za siromašne i ‘otvaraju usta svoja za nijemoga’ (Izreke 31,8) i ustaju protiv onih koji ‘otimlju pravo sirotinji’ (Izaija 10,2). Mi surađujemo s Bogom koji će ‘dati pravo ubogu’ (Psalam 140,13).” (*Seventh-day Adventist Official Statement on Global Poverty*, 24. lipnja 2010.)

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte u knjizi Ellen G. White *Služba liječenja* 43. poglavlje: "Uzvišenije iskustvo", 323—332.

"Pretražite Nebo i Zemlju, ali nećete naći da se ijedna istina otkrila tako silno kao istina objavljena djelima milosrđa prema onima kojima je potrebno suosjećanje i pomoć. To je istina kakva je u Isusu. Kad nositelji Kristovog imena ostvare načela zlatnoga pravila, otkrit će se ista sila koja je pratila djelo Evanđelja u doba apostola." (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, 116; u izvorniku 137)

"Vrhunska ljubav prema Bogu i nesebična ljubav jednih prema drugima — to je najbolji dar što ga naš nebeski Otac može dati. Ova ljubav nije trenutačna pobuda, već božansko načelo, trajna snaga. Ona ne može poteći iz neposvećenog srca niti je ono može proizvesti. Ona se nalazi samo u srcu u kojem vlada Isus. ... Ova ljubav, njegovana u duši, sladi život i širi profinjeni utjecaj na sve oko sebe." (Ellen G. White, *Djela apostolska*, 347; u izvorniku 551)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kao što smo vidjeli u pouci za ovaj tjedan, Evanđelje je i dalje uzor i nadahnuće za djelovanje u ime drugih, kao što je Isus djelovao u naše ime. Kako je to proširilo vaše razumijevanje i vrednovanje Radosne vijesti, onoga što je Bog učinio za nas i načina kako pokazuje svoju ljubav prema nama?

2. Podizanje glasa za nijeme, zalaganje za mir i slične aktivnosti mogu nas uvesti u javne i političke krugove. Međutim, Crkva adventista sedmoga dana pobornik je razdvajanja crkve i države. Koja je razlika između neprikladne političke uključenosti i javnog zalaganja za gradnju mira?

3. Koji biste korak ili djelo o kojima smo razgovarali u pouci za ovaj tjedan željeli poduzeti u svojem životu i zajednici? Kako to možete ostvariti?

4. Protiv kakvog ste se oblika zla ili tlačenja odlučili moliti u svojoj zajednici ili šire?

Sažetak: Kada postanemo Isusovi sljedbenici, naš će se život umnogome promijeniti. Između ostaloga, u nama će se javiti želja da se pridružimo Bogu u Njegovoj brizi o siromašnima i ubogima. To nikada nije laka zadaća i rijetko kad je općeprihvaćena. To će promijeniti naše prioritete i potaknuti nas da poduzmemo određene korake i iscijelimo ranjene u svijetu oko nas.

Američki bajker prihvaća subotu

Poziv je zaprepastio Richarda Smitha dok se zaustavio u centru za starije osobe, i dok je preuzimao obroke kako bi ih razvezao umirovljenicima na svojem motociklu Harley-Davidson u američkoj saveznoj državi West Virginia.

“Želite li sa mnom ići u Crkvu adventista sedmog dana?” — pitala je Ruth, koja je također radila u tom centru za starije osobe.

“Ne znam,” odgovorio je Richard. “Ne znam ništa o Adventističkoj crkvi.”

Richard, koji ima sedamdeset i dvije godine, posjetio je razne crkve koje svetkuju nedjelju. Dosad je imao dva braka i promijenio dva radna mjesta. Ali nikada nije bio kršten. Nije znao zašto bi se pridružio nekoj crkvi, i često je mislio: “Ako me Bog jednog dana probudi i kaže: Idi! — idem u drugu crkvu. Želim biti u mogućnosti spakirati stvari i premjestiti se.”

Kad ga je Ruth pozvala u crkvu, odgovorio je: “Pokušajmo najprije s mojom crkvom.”

Upitao je Ruth, inače svoju razvedenu sestru, koja je šest godina mlada od njega, za njezino mišljenje nakon posjeta crkvi zajedno u nedjelju.

“Ako sam samo htjela doručak, bilo je dobro”, rekla je Ruth o crkvi. “I krafne i voćni sok.”

Kao odgovor na svoje pitanje nakon posjeta dugoj crkvi, Ruth je primijetila da je župnik proveo mnogo više vremena u najavama od same propovijedi.

Ruthina zapažanja pružila su Richardu novu perspektivu, i on je konačno pristao otići s njom u Adventističku crkvu. Uskoro je počeo salijetati pastora Billa Hunta s pitanjima o Bibliji i bio zadivljen odgovorima.

“Kao da sam imao neki zastor preko očiju.” — kaže Richard. “Mogao sam vidjeti kroz njega, ali sve je bilo nekako mutno. Bill je maknuo taj zastor s mojih očiju, i rekao sam: “To! Stvari su jasne kao dan!”

Richard je također imao nešto zajedničko s pastorom; obojica su ljubitelji motora.

Zatim je pastor pozvao Richarda da prisustvuje evangelizacijskom nizu, na jedan od trideset i pet evangelizacijskih nizova u Virdžiniji, koji su financirani do 2015. godine darom trinaeste subote. Richard je prisustvovao s Ruth i bili su kršteni.

Ukupno je osmero ljudi kršteno nakon niza predavanja 2016. godine u crkvi Huntington.

Danas Richard ima sedamdeset i dvije godine i objavljuje svoju ljubav prema Isusu svima koji hoće slušati.

“Gospodin se tako dobro brine o meni, a ja mislim: Zašto?” kaže Richard. “Znam da se brine o svima, ali zašto? To je kao da sjedim za stolom, gledam svoj tanjur, i sve na njemu volim jesti. Što još mogu tražiti?”

Zajednica slugu

“Držimo nepokolebljivim ispovijedanje naše nade — vjeran je, naime, onaj koji je obećao — i pazimo jedan na drugoga da se potičemo na ljubav i dobra djela!” (Hebrejima 10,23.24)

Biblijski tekstovi: 2. Korinćanima 2,14-16; Izlazak 32,1-14; 1. Petrova 2,12; Filipljanima 2,15; Efežanima 2,19; Hebrejima 10,23-25.

U težnji da ispunimo kršćansko poslanje, ne trebamo podcijeniti potencijal crkve kao organizirane zajednice vjernika. Već smo zapazili izazove s kojima se možemo suočiti kada naidemo na nepravdu i siromaštvo. Međutim, radeći s drugim vjericima u zajednici vjernih, možemo postati blagoslov ljudima oko sebe.

Nama prijeti kušnja da se u crkvi sve odvija nesmetano na našim okupljanjima, zaboravljajući da ona postoji zato da služi svijetu u koji ju je Bog postavio. Kao crkveno tijelo, ne smijemo zanemarivati patnju i zlo koji vladaju oko nas. Ako ih Krist nije zanemarivao, ne smijemo ni mi. Moramo biti vjerni nalogu da propovijedamo Evanđelje, a osim propovijedanja trebamo pomagati potlačenima, gladnima, golima i bespomoćnima.

Kao crkvena zajednica i organizacija, mi smo Kristovo tijelo (vidi 1. Korinćanima 12,12-20). Kao takvi, trebamo hoditi kao što je Isus hodio, raditi s drugima kao što je Isusu radio i služiti u današnjem svijetu kao Isusove ruke, noge, glas i srce.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White,
Velika borba, Znaci vremena, 2010., poglavlje 2

PREDSTAVNICI PROMJENA

U prvim poglavljima Djela apostolskih vidimo da su prvi kršćani osnovali drugačiji oblik zajednice, da su se brinuli o nevoljnima koji su bili među njima, zajedno se približavajući ljudima izvan zajednice, nudeći im pomoć kakva im je potrebna i pozivajući ih da se pridruže onome što je Bog činio među njima.

Nadovezujući se na Isusove usporedbe o soli i svjetlu, Pavao se koristi brojnim metaforama kojima prikazuje djelovanje Crkve u svijetu. Između ostaloga, opisuje Božji narod kao žrtvu (vidi Rimljanima 12,1), Kristovo tijelo (vidi 1. Korinćanima 12,12-20), poslanike (vidi 2. Korinćanima 5,18-20) i miris (vidi 2. Korinćanima 2,14-16). Svaka od ovih slika govori o ulozi predstavnika i zastupnika Božjeg kraljevstva čak i sada u svijetu razorenom velikom borbom.

Razmotrite svaki od ovih opisa predstavnika. Koji najbolje prikazuje kako biste vi željeli predstavljati Boga i Njegove putove u svojoj zajednici, i zašto?

.....

.....

.....

Sa svakom od ovih slika povezana su određena djela, koja nisu sredstva zahvaljujući kojima bi nas Bog prihvatio, već su djela ljudi koje je Bog već prihvatio na osnovi Kristove žrtve, ljudi koji su odgovorili na Božju ljubav i milost time što su Njegovi predstavnici u napaćenom i umirućem svijetu.

Međutim, ove slike mogu biti razmotrene na još višem stupnju: budući da se Božje kraljevstvo zasniva na Božjoj ljubavi i milosrđu, kada se ophodimo prema drugima s ljubavlju i milosrdem, mi već sada uspostavljamo vječno kraljevstvo i uzimamo udjela u njemu.

Veleposlanstvo se prema međunarodnom pravu smatra dijelom države koju predstavlja, čak i kada je smještena u stranoj zemlji, možda vrlo daleko od svoje matične zemlje. Na sličan način, uspostavljanje putova Božjeg kraljevstva nudi letimičan uvid u vječnu stvarnost ovdje i sada, i ukazuje na konačnu propast zla. Tako mi kao Kristovi poslanici i predstavnici možemo iskusiti stvarnost Njegove ljubavi i pravde u svojem osobnom životu, u crkvi i u životu onih kojima služimo.

Pročitajte 2. Korinćanima 2,16. Kakva je razlika između ova dva mirisa i kako možemo znati koji miris mi predstavljamo?

OSTATAK KOJI SLUŽI

Uobičajenu definiciju naroda ostatka u biblijskom proročanstvu pronalazimo u Otkrivenju 12,17: "... koji vrše Božje zapovijedi i čuvaju Isusovo svjedočanstvo." (vidi Otkrivenje 14,12) Prema biblijskom izvještaju, ove odlike njeguje Božji narod u posljednjem razdoblju zemaljske povijesti. U biblijskim izvještajima možemo pronaći i primjere kako takav ostatak djeluje, a posebno kako služi drugima.

Poznat nam je Mojsijev primjer posredovanja. Pročitajte Izlazak 32,1-14. Kakva je sličnost između Mojsija u ovom izvještaju i ostatka opisanog u Otkrivenju 12,17?

.....

Razgnjevivši se na izraelski narod, Bog je zaprijetio da će ih uništiti i da će obećanja dana Abrahamu — da će njegovi potomci postati velik narod — prenijeti na Mojsija i njegovu obitelj (vidi Izlazak 32,10). Ali Mojsije to nije želio. Umjesto toga, smogao je hrabrosti i upustio se u raspravu s Bogom, ukazujući da će o Njemu biti stvorena loša slika ako postupi onako kako je zaprijetio (Izlazak 32,11-13). Mojsije tada ide korak dalje i izlaže se opasnosti zalažući se za ovaj slučaj pred Bogom. Mojsije je vodio svoj narod kroz pustinju. Narod se žalio i gundao gotovo od trenutka kada ih je poveo u slobodu. Pa ipak, Mojsije kaže Bogu: Ako im nećeš oprostiti, "onda i mene izbriši iz svoje knjige koju si napisao" (Izlazak 32,32). Mojsije se odriče vječnosti da bi spasio one s kojima je bio na tom putovanju. Kakav je to snažan primjer samopožrtvovnosti i zauzimanja za one koji to ne zaslužuju! To je simbol plana spasenja!

"Dok je Mojsije posredovao za Izrael, njegova bojažljivost je ustupila mjesto njegovoj predanosti i ljubavi prema onima koji su, u Božjim rukama, bili oruđe preko kojeg je tako mnogo učinjeno. Bog je poslušao njegovu molbu i udovoljio njegovoj nesebičnoj molitvi. Kušao je svojega slugu, provjeravao je njegovu vjernost i ljubav prema tom grešnom, nezahvalnom narodu i Mojsije je plemenito izdržao kušnju. Sebični motivi nisu bili izvor njegovog zanimanja za Izrael. Njemu je napredak Božjeg izabranog naroda bio draži nego osobna čast, draži nego prednost da postane otac velikog naroda. Bog je bio zadovoljan njegovom vjernošću, jednostavnošću njegova srca, njegovim poštenjem, i On mu je kao vjernom pastiru predao veliku odgovornost da Izrael vodi u obećanu zemlju." (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, 260; u izvorniku 319)

Što nam ovaj tekst govori o tome kako se, do mjere u kojoj je to moguće, trebamo ophoditi prema zalutalima?

DOSEZANJE DUŠA

Katkad se vode crkvene rasprave o tome treba li veću pozornost posvećivati društvenom ili evanđeoskom radu, dobrotvornim priložima ili svjedočenju, zalaganju za pravdu ili evangelizmu. Kada bolje shvatimo svaki od ovih pojmova i kada promatramo Isusovu službu, razlike se gube. Propovijedanje Evanđelja i pomaganje drugima su usko povezani.

U jednoj od svojih najpoznatijih izjava, Ellen G. White je to objasnila na sljedeći način: "Jedino će Kristov način rada donijeti pravi uspjeh u dosezanju ljudi. Spasitelj je stupao u dodir s ljudima kao Onaj kome je na srcu bilo njihovo dobro. On im je pokazao svoju naklonost, služio im u njihovim potrebama i zadobivao njihovo povjerenje. Zatim ih je pozvao: 'Hajdete za mnom.' ... Treba pomoći siromašnima, treba njegovati bolesnike, treba tješiti one koji su opterećeni brigama ili gubitkom nekoga iz obitelji, poučavati neuke i neiskusne. Trebamo plakati s onima koji plaču, radovati se s onima koji se raduju." (Ellen G. White, *Služba liječenja*, 79,80; u izvorniku 143)

Kao što smo vidjeli, pravda i evangelizam, elementi Kraljevstva, bili su usko isprepleteni ne samo u Isusovoj službi, već i u Isusovom prvom nalogu Njegovim učenicima: "Na svom putu navješćujte: Blizu je kraljevstvo nebesko! Liječite bolesnike, uskrisujte mrtvace, čistite gubavce, izgonite zle duhove! Badava ste primili, badava i dajte!" (Matej 10,7.8) Ukratko rečeno, jedan od najboljih načina da drugima navijestimo evanđeosku poruku jest da služimo njihovim potrebama.

Pročitajte 1. Petrova 2,12; Filipljanima 2,15. Što Petar i Pavao kažu o sili koju dobra djela Božjeg naroda imaju u svjedočenju?

.....

Kada steknemo šire razumijevanje Božje radosne vijesti, shvaćamo da evangelizam nema smisla ako se ne njeguje ljubav prema ljudima. Tekstovi kao što su 1. Ivanova 3,16-18 i Jakov 2,16 naglašavaju proturječnost ako propovijedamo Evanđelje a ne živimo u skladu s njim. U najboljem slučaju, evangelizam — koji donosi radosnu vijest nade, izbaavljenje, pokajanje, promjenu i Božju sveobuhvatnu ljubav — izraz je pravde. I evangelizam i želja za pravdom proistječu iz prepoznavanja Božje ljubavi prema izgubljenima, slabima i ranjenima — ljubavi koja raste u srcu pod Božjim utjecajem u našem životu. Mi ne biramo jedno ili drugo; umjesto toga, mi surađujemo s Bogom u radu za druge ljude ispunjavajući njihove stvarne potrebe i koristeći se svim mogućim sredstvima koja nam je Bog povjerio.

Zašto moramo paziti da dok činimo dobra djela drugima ne zapostavljamo propovijedanje Radosne vijesti o spasenju?

MILOSRĐE U CRKVI

Na početku Knjige o Jobu, Bog ukazuje na Joba i njegovu vjernost kao dokaz da su Božji putovi dobri, kao i Njegovo postupanje prema palom ljudskom rodu (vidi Job 1,8). Nevjerojatno je da Bog dopušta da Njegov ugled ovisi o tome kako ljudi žive na Zemlji. Međutim, Pavao je ovo povjerenje koju je Bog imao u neke od svojih "svetih" proširio na čitavu crkvenu zajednicu: "Da se sada po Crkvi saopći mnogolika Božja mudrost poglavarstvima i vlastima na nebesima." (Efežanima 3,10)

Pročitajte Efežanima 2,19. Što znači da smo "Božji ukučani"? Što ovaj opis govori o načinu na koji djeluje organizirana crkva?

.....

.....

U bilo kojoj zajednici ili organizaciji, način ophođenja tog tijela prema svojim članovima odražava osnovne vrijednosti skupine. Kao Božje kućanstvo, Kristovo tijelo i zajednica Duha, Crkva ima najuzvišeniji poziv da u svojem životu ostvari i ispuni riječi: "Jer Bog nije Bog nereda, nego mira, kao što je u svim crkvama svetih." (1. Korinćanima 14,33 — Varaždinska Biblija)

Pravda, milosrđe i ljubav — prikazani u Božjoj pravdi, milosrđu i ljubavi — trebaju upravljati svime što se događa u Crkvi. Od mjesnih crkava do svjetske crkvene organizacije, ovim načelima trebaju se upravljati crkveni vođe u vođenju Crkve, donošenju odluka i brizi o "najmanjima" u crkvenoj zajednici. Oni se također trebaju baviti rješavanjem sukoba koji se s vremena na vrijeme javljaju među članovima. Ako se prema onima koji su među nama ne možemo ophoditi pošteno i dostojanstveno, kako ćemo to činiti prema drugima?

Kada crkvena organizacija zapošljava ljude, ona treba biti velikodušni poslodavac, koji iznad svega cijeni ljude i bori se protiv nepoštenog ophođenja prema svojim članovima. Crkve trebaju biti sigurno mjesto na kojem svi vjernici čine što je u njihovoj moći da zaštite ranjive. Članovi crkvene zajednice, kao što vidimo u prvoj Crkvi, trebaju biti posebno pripremljeni za pružanje pomoći onim pripadnicima svoje crkvene "obitelji" koji stradaju ili im je potrebna pomoć.

Isus je to dao kao zapovijed, govoreći da takvo postupanje ne samo da će preobraziti zajednicu vjernih, već će pokazati stvarnost njihove vjere onima koji ih promatraju: "Novu vam zapovijed dajem: Ljubite jedan drugoga; kao što sam ja ljubio vas, ljubite i vi jedan drugoga. Ako imadnete ljubavi jedan prema drugome, po tom će svi upoznati da ste moji učenici." (Ivan 13,34.35)

POTIČITE JEDNI DRUGE NA DOBRA DJELA

Čak i kada imamo najbolje pobude i namjere, i kada vjerujemo da smo na strani Boga i dobrote, raditi za Gospodina može biti teško i obeshrabrujuće. Tuga i bol našega svijeta su stvarnost. To je jedan od razloga zašto nam je potrebna crkvena zajednica. Isus je oblikovao ovakvu vrstu potpore u zajednici sa svojim učenicima. On je rijetko kada slao ljude same, a čak i tada bi se ubrzo okupili da podijele svoja iskustva i obnove snagu i hrabrost.

Pročitajte Hebrejima 10,23-25. Redak 25 najpoznatiji je u ovom tekstu. Kako nam prethodna dva retka pomažu da bolje shvatimo ovaj poznati redak? Kako možemo poticati jedni druge “na ljubav i dobra djela”?

.....

.....

.....

U gotovo svakom zadatku, cilju ili projektu, ljudi koji rade zajedno mogu postići više od onih koji rade pojedinačno. To nas ponovno podsjeća na sliku Crkve kao Kristovog tijela (vidi Rimljanima 12,3-6), u kojem svi imamo različite uloge koje se nadopunjuju. Kada svatko od nas čini ono što najbolje zna, ali tako da svoje snage udružuje s drugima, možemo vjerovati da će naš život i rad izvršiti utjecaj za vječnost.

Kada želimo činiti ono što je ispravno, važan je ishod jer se tiče ljudi i njihovog života; stoga to moramo prepustiti Bogu. U našim nastojanjima da ublažimo siromaštvo, da zaštitimo ranjive, da oslobodimo potlačene i da govorimo u ime nijemih, katkad ćemo vidjeti mali napredak. Međutim, imamo nadu da radimo zbog mnogo uzvišenijeg i pobjedonosnog cilja: “Neka nam ne dodija činiti dobro, jer ćemo u svoje vrijeme žeti ako sad ne malakšemo. Prema tome, dok imamo povoljnu priliku, činimo dobro svima, posebno onima koji po ovoj vjeri pripadaju istoj obitelji.” (Galaćanima 6,9.10; vidi također Hebrejima 13,16)

To je razlog zašto smo pozvani da hrabrimo — u doslovnom smislu da nadahnemo hrabrošću — jedni druge. Živjeti vjerno radosno je i teško iskustvo. Naš Bog pravde i naša zajednica pravde naše su najveće potpore i razlog zašto pozivamo i druge da nam se pridruže.

Koga poznajete tko redovno nastoji ublažiti patnje drugih? Kako možete ohrabriti tu osobu ili skupinu u obavljanju tog velikušnog zadatka?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Djela apostolska* pročitajte 54. poglavlje “Vjerni svjedok”, 344–350; u izvorniku 546–556.

“I mi trebamo vršiti zadaću koju su učenici obavljali. Svaki kršćanin treba biti misionar. S razumijevanjem i sućuti služimo onima kojima je potrebna pomoć, zalažimo se s nesebičnom ozbiljnošću da bismo olakšali bolove napaćenom čovječanstvu. ...

Kristova ljubav u nesebičnoj službi učinit će više za promjenu jednog zlikovca negoli mač ili ruka pravde, koji imaju samo jednu svrhu — prestrašiti prekršitelja zakona. Često će srce koje otvrdne pod prijekom omekšati ako se s njim postupa s ljubavlju kao što je to Krist činio.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, 54,56; u izvorniku 104,106)

“Ropstvo, klasni sustav, nepravedne rasne predrasude, tlačenje siromašnih, zanemarivanje nesretnih — sve ovo prikazano je kao nekršćansko, kao ozbiljna prijetnja dobru ljudskog roda, i kao zlo koje Kristova crkva, koju je Gospodin ustanovio, treba odbaciti.” (Iz govora koji je A. G. Daniels, predsjednik Generalne konferencije, održao na sahrani Ellen G. White, *Life Sketches of Ellen G. White*, 473)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Mnogi ljudi, udruge i organizacije nastoje olakšati potrebe u svijetu. Kakvom jedinstvenom snagom, shvaćanjima i sredstvima Crkva adventista sedmoga dana može doprinijeti ovom zadatku?

2. Možete li se sjetiti trenutka kada vas je crkvena zajednica ohrabrila i pomogla vam? Kako na osnovi tog iskustva možete pružiti isto ohrabrenje drugima?

3. Osim potpore crkvene zajednice, što vam još može pomoći da se ne “umorite od činjenja dobra”?

4. Je li vam poznato koje projekte i inicijative Crkva adventista sedmoga provodi širom svijeta u vezi sa siromaštvom i zalaganjem za pravdu? Kako možete doprinijeti ovom aspektu crkvenog rada?

Sažetak: Da, kao kršćani pozvani smo da služimo potrebama drugih, pogotovo onima koji pate, stradaju ili su tlačeni. Iako u tome imamo odgovornost kao pojedinci, možemo biti mnogo uspješniji ako radimo zajedno kao crkvena obitelj.

Taksist vodi putnike Kristu

Byungeun Oh, vozač taksija u seoskom području Južne Koreje, nikoga nije doveo Kristu nakon više godina boravka u crkvi, i on je to odlučio promijeniti.

Byungeun je imao mnogo stalnih putnika i počeo je s njima graditi odnose. Prikupio je brojeve mobitela svojih stalnih putnika i, zajedno sa svojom suprugom, odveo bi ih na večeru ili posjetio kod kuće.

Jedno subotnje poslijepodne Byungeun i njegova supruga, Mihyun Yun, posjetili su dom putnika kojemu je ime Choi. Čavrljali su neko vrijeme i Byungeun je tog čovjeka pozvao na večeru. Dok su izlazili iz kuće, gospodin Choi je pokazao na malu crkvu u blizini i rekao da je ondje jednom bio na bogoslužju.

Byungeun je vidio priliku pojasniti svoju vjeru.

“Imamo vrlo lijepu crkvu”, rekao je. “Želite li je posjetiti?”

Gospodin Choi je pristao do posjetiti crkvu u gradu Chuncheonu.

Byungeun se odvezao do mjesnog restorana. Vlasnik restorana bio je adventist. Izrazio je svoje zadovoljstvo što je gospodin Choi odlučio posjetiti crkvu i izjavio je da kuća časti obrokom heljdinih rezanaca. Ljubaznost je iznenadila gospodina Choia i on je ojačao svoju odlučnost da posjeti crkvu.

Nakon te prve subote, gospodin Choi se vratio u crkvu i nastavio je pohađati svaki tjedan, te je na kraju bio kršten.

Byungeun je osvojio svoju prvu dušu za Krista, i nije namjeravao stati.

Jednog je dana vidio kako jedan starac izlazi iz kuće, dok je on prolazio tom ulicom. Vidio je tog čovjeka negdje prije i zaustavio se kako bi ga pozdravio.

“Namjeravao sam pozvati taksi.” — rekao je čovjek.

Byungeun je brzo ponudio da ga odveze do odredišta. Dok su se vozili, saznao je da je čovjeku ime Park i odlučio je posjetiti ga te večeri kod kuće.

Byungeun i njegova žena pojavili su se s nekoliko malih darova. Gospodin Park ih je uveo u dnevnu sobu i predstavio svoju ženu Chunja An. Byungeun je saznao da žena ima problem. Nije mogla pohađati nedjeljne službe u svojoj crkvi jer je radila šest dana u tjednu, a subotama je bila slobodna.

“Mi idemo u crkvu subotom”, rekao je Byungeun. “Zašto ne biste pošli s nama?” Uskoro je žena krštena.

U dvije godine Byungeun je doveo Kristu tri osobe. On je uvjeren da, ako on, 58-godišnji taksist, može to učiniti, može i svatko.

“Smanjite svoju količinu rada kako biste mogli obavljati Božje djelo”, savjetuje on. “Pojednostavite svoj život, a zatim ga ispunite radošću susreta s dušama.”

Andrew Mc Chesney, Adventist Mission

Misijska iskustva preveo Ivan Đidara

Dnevnik posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Dio je Božjeg plana da nam kao odgovor na molitvu vjere dade ono što nam ne bi dao da Ga nismo molili.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 415) “Razvijajte naviku da razgovarate sa Spasiteljem. ... Neka se vaše srce uvijek diže u tihoj molitvi za pomoć, za svjetlost, za snagu, za mudrost. Neka svaki vaš dah bude molitva.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 328)

Krist je naš Uzor

1	P	Psalam 119,97	Stajati uz načelo
2	U	Rimljanima 12,2	Stalno se penjite
3	S	1. Ivanova 1,5	Svjetlo svijeta
4	Č	Daniel 8,14	Naš nauk o Svetišću
5	P	1. Petrova 5,8	Stalna budnost
6	S	Matej 6,30	Mjera božanske skrbi
7	N	1. Ivanova 2,15	Jeste li svjesni svojeg stanja?
8	P	Propovjednik 12,13	Otkrivenja o sudu
9	U	2. Petrova 1,10	Razvijanje karaktera za Nebo
10	S	Matej 13,52	Budite vjerni domaćin
11	Č	Psalam 37,6	Uravnotežen kršćanski razvoj
12	P	Otkrivenje 2,1.2	Bog je na svakom mjestu
13	S	Jakov 3,17	Tražite mudrost odozgo
14	N	Galaćanima 3,1	Čudesna razmjena
15	P	Matej 12,37	Posvetite Bogu dar govora
16	U	Psalam 55,22	Stavi svoje breme na Gospodina
17	S	Psalam 103,1.2	Naš milostivi Bog
18	Č	Ivan 6,53	Unesi Božju riječ u svoj život
19	P	Matej 16,24	Kristove posebne snage
20	S	Izaija 2,3	Tvoja je Riječ svjetiljka
21	N	Matej 7,2	Ne sudite
22	P	1. Timoteju 6,12	Krist je naš Uzor
23	U	Juda 24	Kršćansko savršenstvo
24	S	Psalam 130,4.5	Potpuni i besplatni oprost
25	Č	Matej 10,34	Mir, ali ne po svaku cijenu
26	P	Luka 10,27	Poslušnost je cijena
27	S	Psalam 42,6	Uzdaj se u Boga
28	N	1. Ivanova 4,10	Kristova smrt donosi život
29	P	Otkrivenje 22,2	Jesti lišće sa stabla života
30	U	1. Solunjanima 4,9	Ljubite se kao braća
31	S	Psalam 121,1	Uzdizem oči svoje

Krist ima silu za nas

1	Č	Galaćanima 5,22.23	Neka Duh Sveti upravlja
2	P	Postanak 5,24	Henok je ugodio Bogu
3	S	1. Ivanova 2,6	Veliki zdravstveni Misionar
4	N	Jakov 1,22	Kristovi pravi vojnici
5	P	2. Korinćanima 6,14	Lažno posvećenje
6	U	Matej 21,33	Napisano za opomenu nama
7	S	Izreke 4,18	Jedino svjetlo koje će obasjati put
8	Č	Jeremija 7,23	Ono što Bog osuđuje nije sigurno
9	P	Matej 11,29	Slijedite Kristov primjer žrtvovanja
10	S	Luka 4,22	Potrebne su milosne riječi
11	N	Efežanima 4,29	Svakidašnje posvećenje
12	P	Kološanima 2,10	Krist ima silu za nas
13	U	1. Korinćanima 2,2	Uklonite smeće kritiziranja
14	S	Zaharija 3,7	Potreba za obnovom
15	Č	Izaija 58,9	Obećanje o božanskoj pomoći
16	P	1. Petrova 4,12	Mi smo Kristovi predstavnici
17	S	Rimljanima 14,7	Upotrijebi svoj talent utjecaja
18	N	Malahija 3,18	Vjera koja čini razliku
19	P	Otkrivenje 21,7	Budimo pobjednici već ovdje
20	U	Otkrivenje 21,27	Slijedite velikog Učitelja
21	S	1. Korinćanima 3,11	Zidajte na Stijeni
22	Č	Job 22,21	Upoznajte Boga
23	P	Efežanima 6,4	Imajte u vidu Božju slavu
24	S	Luka 19,17	Vjernost u malom
25	N	Efežanima 6,13	Klonite se magle skepticizma
26	P	Ivan 15,1.2	Krist orezuje s razlogom
27	U	Daniel 1,8	Budite kao Daniel
28	S	Otkrivenje 14,9.10	Vijest trećeg anđela je pouzdana
29	Č	Ivan 3,16	Nebo je dalo svoje najskupocjenije blago
30	P	Psalam 94,21.22	Krist kao ljestve
31	S	Ivan 17,2	Krist visoko uzdiže mjerila

Jedinstvo kakvo Krist traži

1	N 2. Korinćanima 3,2	Što bi Isus učinio?
2	P Izaija 61,3	Korist od nepovoljnih okolnosti
3	U 1. Timoteju 3,16	Tajna utjelovljenja
4	S Ponovljeni zakon 32,22	Prizori Isusovog drugog dolaska
5	Č Psalam 111,7.8	Bitka oko Božjeg zakona
6	P Matej 28,11	Shvaćanje Uskrsa
7	S Izaija 58,6.7	Svjedočenje drugima
8	N Izaija 43,1	Obećana pomoć za borbu
9	P 2. Timoteju 1,7	Hrabrost u Gospodinu
10	U 2. Petrova 1,11	Život stalne pobjede
11	S Hebrejima 12,1	Stalno gledajte gore
12	Č 2. Solunjanima 2,10	Naše "ja" mora umrijeti
13	P Titu 3,9	Izbjegavajte rasprave i oštre napade
14	S Efežanima 4,11-13	Jedinstvo kakvo Krist traži
15	N Matej 25,45.46	Ozbiljnost konačnog suda
16	P Matej 25,14	Svakom čovjeku njegov posao
17	U Otkrivenje 14,8	Gradove treba opomenuti
18	S Ivan 14,23	Aktivan vjernik
19	Č Psalam 118,6	Vjeruj u Boga
20	P Otkrivenje 1,19	Poruka svijetu
21	S 1. Korinćanima 1,17	Bog znanosti i otkrivenja
22	N Ezekiel 3,11	Stojte čvrsto u Bogu
23	P Matej 18,10	Isus sluša pokajnike
24	U 1. Petrova 2,5	Božja crkva je Hram
25	S Jakov 1,2	Kako se suočiti s kušnjom
26	Č Zaharija 10,1	Priprema za kasnu kišu
27	P Matej 5,6	Svetiji, još svetiji
28	S Ivan 15,20	Dva duha u svijetu
29	N Rimljanima 6,13	Neka nas Božji Duh oblikuje
30	P Joel 2,23	Pripremi se za kasnu kišu

**znaci
vremena**

www.znaci-vremena.com
tel. 01 2361-920

NOVO!
Naručite preko povjerenika
za literaturu u svojoj
mjesnoj crkvi ili izravno
kod nakladnika!

VEČERNJE BOGOSLUŽJE U OBITELJI

SRPANJ

1. Psalam 3.
2. Psalam 4.
3. Psalam 5.
4. Psalam 6.
5. Psalam 7.
6. Psalam 8.

7. Psalam 9.
8. Psalam 10.
9. Psalam 11.
10. Psalam 12.
11. Psalam 13.
12. Psalam 14.
13. Psalam 15.

14. Psalam 16.
15. Psalam 17.
16. Psalam 18,1-25.
17. Psalam 18,26-50.
18. Psalam 19.
19. Psalam 20.
20. Psalam 21.

21. Psalam 22,1-16.
22. Psalam 22,17-31.
23. Psalam 23.
24. Psalam 24.
25. Psalam 25.
26. Psalam 26.
27. Psalam 27.

28. Psalam 28.
29. Psalam 29.
30. Psalam 30.
31. Psalam 31.

KOLOVOZ

1. Psalam 32.
2. Psalam 33.
3. Psalam 34.

4. Psalam 35,1-12.
5. Psalam 35,13-28.
6. Psalam 36.
7. Psalam 37,1-19.
8. Psalam 37,20-40.
9. Psalam 38.
10. Psalam 39.

11. Psalam 40.
12. Psalam 41.
13. Psalam 42.
14. Psalam 43.
15. Psalam 44,1-12.
16. Psalam 44,13-27.
17. Psalam 45.

18. Psalam 46.
19. Psalam 47.
20. Psalam 48.
21. Psalam 49.
22. Psalam 50.
23. Psalam 51.
24. Psalam 52.

25. Psalam 53.
26. Psalam 54.
27. Psalam 55.
28. Psalam 56.
29. Psalam 57.
30. Psalam 58.
31. Psalam 59.

RUJAN

1. Psalam 60.
2. Psalam 61.
3. Psalam 62.
4. Psalam 63.
5. Psalam 64.
6. Psalam 65.
7. Psalam 66.

8. Psalam 67.
9. Psalam 68,1-19.
10. Psalam 68,20-36.
11. Psalam 69,1-13.
12. Psalam 69,14-37.
13. Psalam 70.
14. Psalam 71,1-13.

15. Psalam 71,14-24.
16. Psalam 72.
17. Psalam 73,1-17.
18. Psalam 73,18-28.
19. Psalam 74.
20. Psalam 75.
21. Psalam 76.

22. Psalam 77.
23. Psalam 78,1-20.
24. Psalam 78,21-55.
25. Psalam 78,56-72.
26. Psalam 79.
27. Psalam 80.
28. Psalam 81.

29. Psalam 82.
30. Psalam 83.

ČITANJE BIBLIJE REDOM

SRPANJ

1. Psalam 102-104
2. Psalam 105-107
3. Psalam 108-111
4. Psalam 112-114
5. Psalam 115-118
6. Psalam 119-120

7. Psalam 121-123
8. Psalam 124-126
9. Psalam 127-133
10. Psalam 134-137
11. Psalam 138-141
12. Psalam 142-146
13. Psalam 147-150

14. Izreke 1-3
15. Izreke 4-6
16. Izreke 7-10
17. Izreke 11-13
18. Izreke 14-16
19. Izreke 17-20
20. Izreke 21-24

21. Izreke 25-27
22. Izreke 28-31
23. Propovjednik 1-5
24. Propovjednik 6-9
25. Propovjednik 10-12
26. Pjesma 1-4
27. Pjesma 5-8

28. Izaija 1-4
29. Izaija 5-7
30. Izaija 8-10
31. Izaija 11-13

KOLOVOZ

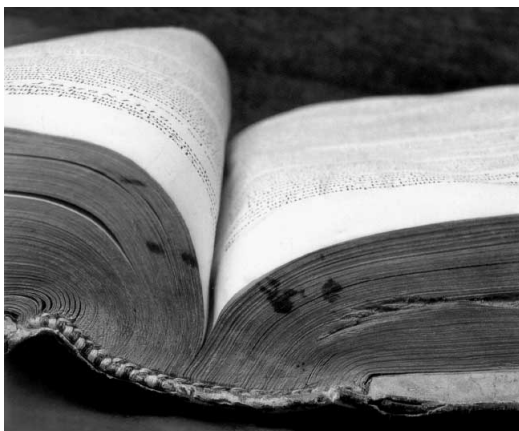
1. Izaija 14-16
2. Izaija 17-21
3. Izaija 22-25

4. Izaija 26-28
5. Izaija 29-31
6. Izaija 32-34
7. Izaija 35-37
8. Izaija 38-40
9. Izaija 41-44
10. Izaija 45-47

11. Izaija 48-50
12. Izaija 51-54
13. Izaija 55-57
14. Izaija 58-60
15. Izaija 61-63
16. Izaija 64-66
17. Jeremija 1-4

18. Jeremija 5-7
19. Jeremija 8-10
20. Jeremija 11-14
21. Jeremija 15-17
22. Jeremija 18-20
23. Jeremija 21-24
24. Jeremija 25-27

25. Jeremija 28-30
26. Jeremija 31-33
27. Jeremija 34-37
28. Jeremija 38-40
29. Jeremija 41-43
30. Jeremija 44-46
31. Jeremija 47-49

RUJAN

1. Jeremija 50-52
2. Tužaljke 1-3
3. Tužaljke 4-5
4. Ezekiel 1-3
5. Ezekiel 4-6
6. Ezekiel 7-10
7. Ezekiel 11-13

8. Ezekiel 14-16
9. Ezekiel 17-19
10. Ezekiel 20-22
11. Ezekiel 23-25
12. Ezekiel 26-28
13. Ezekiel 29-32
14. Ezekiel 33-35

15. Ezekiel 36-38
16. Ezekiel 39-42
17. Ezekiel 43-45
18. Ezekiel 46-48
19. Daniel 1-4
20. Daniel 5-9
21. Daniel 10-12

22. Hošea 1-3
23. Hošea 4-6
24. Hošea 7-11
25. Hošea 12-14
26. Joel 1-3
27. Amos 1-3
28. Amos 4-6

29. Amos 7-9
30. Obadija i Jona

ČITANJE BIBLIJE REDOM — JEDNO POGLAVLJE DNEVNO

SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN
1. 1. Samuelova 23	1. 2. Samuelova 23	1. 2. o Kraljevima 8
2. 1. Samuelova 24	2. 2. Samuelova 24	2. 2. o Kraljevima 9
3. 1. Samuelova 25	3. 1. o Kraljevima 1	3. 2. o Kraljevima 10
4. 1. Samuelova 26		4. 2. o Kraljevima 11
5. 1. Samuelova 27	4. 1. o Kraljevima 2	5. 2. o Kraljevima 12
6. 1. Samuelova 28	5. 1. o Kraljevima 3	6. 2. o Kraljevima 13
	6. 1. o Kraljevima 4	7. 2. o Kraljevima 14
7. 1. Samuelova 29	7. 1. o Kraljevima 5	
8. 1. Samuelova 30	8. 1. o Kraljevima 6	8. 2. o Kraljevima 15
9. 1. Samuelova 31	9. 1. o Kraljevima 7	9. 2. o Kraljevima 16
10. 2. Samuelova 1	10. 1. o Kraljevima 8	10. 2. o Kraljevima 17
11. 2. Samuelova 2		11. 2. o Kraljevima 18
12. 2. Samuelova 3	11. 1. o Kraljevima 9	12. 2. o Kraljevima 19
13. 2. Samuelova 4	12. 1. o Kraljevima 10	13. 2. o Kraljevima 20
	13. 1. o Kraljevima 11	14. 2. o Kraljevima 21
14. 2. Samuelova 5	14. 1. o Kraljevima 12	
15. 2. Samuelova 6	15. 1. o Kraljevima 13	15. 2. o Kraljevima 22
16. 2. Samuelova 7	16. 1. o Kraljevima 14	16. 2. o Kraljevima 23
17. 2. Samuelova 8	17. 1. o Kraljevima 15	17. 2. o Kraljevima 24
18. 2. Samuelova 9		18. 2. o Kraljevima 25
19. 2. Samuelova 10	18. 1. o Kraljevima 16	19. 1. Ljetopisa 1
20. 2. Samuelova 11	19. 1. o Kraljevima 17	20. 1. Ljetopisa 2
	20. 1. o Kraljevima 18	21. 1. Ljetopisa 3
21. 2. Samuelova 12	21. 1. o Kraljevima 19	
22. 2. Samuelova 13	22. 1. o Kraljevima 20	22. 1. Ljetopisa 4
23. 2. Samuelova 14	23. 1. o Kraljevima 21	23. 1. Ljetopisa 5
24. 2. Samuelova 15	24. 1. o Kraljevima 22	24. 1. Ljetopisa 6
25. 2. Samuelova 16		25. 1. Ljetopisa 7
26. 2. Samuelova 17	25. 2. o Kraljevima 1	26. 1. Ljetopisa 8
27. 2. Samuelova 18	26. 2. o Kraljevima 2	27. 1. Ljetopisa 9
	27. 2. o Kraljevima 3	28. 1. Ljetopisa 10
28. 2. Samuelova 19	28. 2. o Kraljevima 4	
29. 2. Samuelova 20	29. 2. o Kraljevima 5	29. 1. Ljetopisa 11
30. 2. Samuelova 21	30. 2. o Kraljevima 6	30. 1. Ljetopisa 12
31. 2. Samuelova 22	31. 2. o Kraljevima 7	

UPOZNAJTE SE S BIBLIJOM!
*Dopisnim putem upoznajte
njezine junake, proroke, pjesnike, pisce...*

Dopisni biblijski tečaj **BIBLIJA GOVORI**

26 lekcija biblijskoga gradiva iz kojih ćete na brz i jednostavan način steći najosnovnija znanja iz Biblije ili Svetog pisma — najstarije, najviše čitane i najviše izdavane knjige. Proučavajte ovu jedinstvenu i svetu Knjigu Božje objave — dopisnim putem, besplatno i bez obveze, u vrijeme koje Vam odgovara te načinom i brzinom koju sami odredite.

Naručite još danas na naslov:
ZNACI VREMENA, DOPISNA BIBLIJSKA ŠKOLA
Prilaz Gjure Deželića 75 (p.p. 925), 10001 ZAGREB

Dopisna biblijska škola online:
[www.http://biblija-govori.hr/otkrijmo/](http://biblija-govori.hr/otkrijmo/) • www.biblija.hr

POČECI SUBOTA U SRPNJU, KOLOVOZU I RUJNU 2019.

MJESTO	SRPANJ				KOLOVOZ					RUJAN			
	5.7.	12.7.	19.7.	26.7.	2.8.	9.8.	16.8.	23.8.	30.8.	6.9.	13.9.	20.9.	27.9.
Beli Manastir	20.38	20.34	20.29	20.22	20.14	20.04	19.53	19.41	19.28	19.16	19.03	18.49	18.36
Biograd	20.43	20.40	20.35	20.28	20.20	20.11	20.01	19.50	19.38	19.27	19.14	19.01	18.49
Bjelovar	20.46	20.42	20.36	20.29	20.21	20.11	20.01	19.49	19.36	19.24	19.10	18.57	18.43
Borovo	20.36	20.32	20.27	20.20	20.12	20.02	19.52	19.40	19.27	19.16	19.02	18.49	18.35
Brač	20.37	20.34	20.29	20.23	20.15	20.06	19.56	19.45	19.33	19.22	19.10	18.57	18.44
Cres	20.50	20.47	20.42	20.35	20.28	20.18	20.07	19.56	19.44	19.32	19.19	19.06	18.53
Crikvenica	20.52	20.49	20.43	20.36	20.28	20.19	20.08	19.56	19.44	19.32	19.19	19.05	18.52
Čakovec	20.49	20.45	20.40	20.32	20.24	20.14	20.03	19.50	19.38	19.26	19.12	18.58	18.44
Dalj	20.36	20.32	20.27	20.20	20.12	20.02	19.52	19.40	19.27	19.16	19.02	18.49	18.35
Daruvar	20.42	20.38	20.33	20.26	20.18	20.08	19.58	19.46	19.33	19.21	19.08	18.55	18.41
Delnice	20.52	20.49	20.43	20.36	20.28	20.19	20.08	19.56	19.44	19.32	19.19	19.05	18.52
Dubrovnik	20.28	20.25	20.20	20.14	20.07	19.58	19.48	19.37	19.26	19.14	19.02	18.50	18.38
Dugi Otok	20.46	20.42	20.37	20.31	20.23	20.14	20.03	19.52	19.40	19.28	19.16	19.02	18.50
Djakovo	20.37	20.34	20.28	20.21	20.13	20.04	19.53	19.41	19.28	19.17	19.04	18.50	18.37
Garešnica	20.44	20.41	20.35	20.28	20.20	20.11	19.59	19.48	19.35	19.23	19.10	18.56	18.43
Gospić	20.46	20.43	20.37	20.31	20.23	20.13	20.03	19.52	19.40	19.28	19.15	19.02	18.49
Grubišno Polje	20.42	20.38	20.33	20.26	20.18	20.08	19.58	19.46	19.33	19.21	19.08	18.55	18.41
Hvar	20.37	20.34	20.29	20.23	20.16	20.07	19.56	19.45	19.34	19.22	19.10	18.58	18.44
Ilok	20.33	20.29	20.24	20.17	20.09	19.59	19.49	19.37	19.25	19.13	18.59	18.46	18.32
Karlovac	20.49	20.46	20.40	20.33	20.25	20.16	20.04	19.53	19.40	19.28	19.15	19.02	18.48
Knin	20.41	20.38	20.32	20.26	20.18	20.09	19.58	19.47	19.35	19.23	19.11	18.58	18.45
Koprivnica	20.47	20.44	20.38	20.31	20.23	20.13	20.01	19.49	19.37	19.25	19.11	18.57	18.43
Korčula	20.32	20.29	20.24	20.18	20.11	20.02	19.52	19.41	19.30	19.19	19.07	18.54	18.41
Kornat	20.43	20.40	20.35	20.28	20.21	20.11	20.01	19.50	19.38	19.27	19.14	19.02	18.49
Krapina	20.52	20.47	20.42	20.35	20.26	20.17	20.05	19.53	19.41	19.28	19.15	19.01	18.47
Križevci	20.48	20.44	20.38	20.31	20.23	20.13	20.02	19.50	19.37	19.25	19.11	18.58	18.44
Krk	20.52	20.49	20.43	20.36	20.28	20.19	20.08	19.56	19.44	19.32	19.19	19.05	18.52
Kutina	20.44	20.41	20.35	20.28	20.20	20.11	20.00	19.48	19.35	19.24	19.10	18.57	18.44
Lastovo	20.34	20.31	20.26	20.20	20.13	20.04	19.54	19.43	19.32	19.21	19.08	18.56	18.44
Lipik	20.42	20.38	20.33	20.26	20.18	20.08	19.58	19.46	19.33	19.21	19.08	18.55	18.41
Lošinj	20.50	20.46	20.41	20.34	20.26	20.17	20.07	19.55	19.43	19.32	19.19	19.05	18.52
Makarska	20.35	20.31	20.26	20.20	20.13	20.04	19.53	19.43	19.31	19.20	19.07	18.55	18.41
Maruševac	20.49	20.46	20.40	20.32	20.25	20.14	20.03	19.51	19.38	19.26	19.13	18.59	18.45
Metković	20.32	20.29	20.25	20.18	20.11	20.02	19.52	19.41	19.29	19.18	19.05	18.53	18.40

POČECI SUBOTA U SRPNJU, KOLOVOZU I RUJNU 2019.

MJESTO	SRPANJ				KOLOVOZ					RUJAN			
	5.7.	12.7.	19.7.	26.7.	2.8.	9.8.	16.8.	23.8.	30.8.	6.9.	13.9.	20.9.	27.9.
Mljet	20.31	20.28	20.23	20.17	20.10	20.01	19.51	19.40	19.29	19.17	19.05	18.53	18.41
Našice	20.38	20.35	20.29	20.22	20.14	20.04	19.53	19.42	19.29	19.17	19.04	18.50	18.37
Nova Gradiška	20.41	20.37	20.32	20.25	20.17	20.07	19.56	19.45	19.32	19.20	19.07	18.54	18.41
Novska	20.44	20.40	20.35	20.28	20.20	20.10	19.59	19.47	19.35	19.23	19.10	18.56	18.43
Opatija	20.53	20.50	20.44	20.37	20.29	20.20	20.09	19.57	19.44	19.33	19.20	19.06	18.53
Osijek	20.37	20.34	20.28	20.21	20.13	20.03	19.52	19.40	19.28	19.16	19.03	18.49	18.36
Otočac	20.47	20.43	20.38	20.31	20.24	20.14	20.04	19.52	19.40	19.28	19.16	19.02	18.49
Pag	20.46	20.43	20.38	20.31	20.23	20.14	20.04	19.52	19.40	19.28	19.16	19.02	18.49
Pakrac	20.42	20.38	20.33	20.26	20.18	20.08	19.57	19.46	19.33	19.21	19.08	18.55	18.41
Pelješac	20.31	20.28	20.23	20.17	20.10	20.01	19.51	19.40	19.29	19.18	19.06	18.53	18.41
Petrinja	20.46	20.42	20.37	20.29	20.22	20.12	20.01	19.49	19.37	19.25	19.11	18.58	18.45
Ploče	20.33	20.30	20.25	20.19	20.11	20.02	19.52	19.41	19.29	19.19	19.06	18.53	18.41
Poreč	20.56	20.53	20.47	20.40	20.32	20.23	20.12	20.00	19.48	19.36	19.23	19.10	18.56
Požega	20.40	20.37	20.31	20.25	20.17	20.07	19.56	19.44	19.32	19.20	19.07	18.53	18.40
Pula	20.53	20.50	20.45	20.38	20.30	20.21	20.10	19.59	19.46	19.35	19.22	19.08	18.56
Rab	20.50	20.46	20.41	20.34	20.26	20.17	20.07	19.55	19.43	19.31	19.18	19.05	18.52
Rijeka	20.53	20.49	20.44	20.37	20.29	20.19	20.08	19.57	19.44	19.32	19.19	19.06	18.52
Rovinj	20.56	20.52	20.47	20.40	20.32	20.23	20.12	20.00	19.47	19.36	19.23	19.09	18.56
Sinj	20.38	20.35	20.29	20.23	20.16	20.07	19.56	19.46	19.34	19.22	19.10	18.57	18.44
Sisak	20.46	20.42	20.37	20.29	20.22	20.12	20.01	19.49	19.37	19.25	19.11	18.58	18.44
Slatina	20.41	20.38	20.32	20.25	20.17	20.07	19.56	19.44	19.32	19.20	19.07	18.53	18.40
Slavonski Brod	20.38	20.34	20.29	20.22	20.14	20.04	19.53	19.41	19.29	19.17	19.04	18.51	18.37
Slunj	20.48	20.44	20.39	20.32	20.25	20.15	20.04	19.52	19.40	19.28	19.15	19.01	18.48
Split	20.38	20.35	20.30	20.23	20.16	20.07	19.56	19.46	19.34	19.23	19.10	18.58	18.44
Šibenik	20.42	20.39	20.34	20.28	20.20	20.11	20.01	19.50	19.38	19.26	19.14	19.01	18.49
Varaždin	20.49	20.46	20.40	20.32	20.24	20.14	20.03	19.51	19.38	19.26	19.12	18.58	18.44
Vinkovci	20.36	20.32	20.27	20.20	20.12	20.02	19.52	19.40	19.28	19.16	19.02	18.49	18.35
Virovitica	20.42	20.38	20.33	20.26	20.18	20.08	19.58	19.46	19.33	19.21	19.08	18.54	18.40
Vis	20.38	20.35	20.30	20.23	20.16	20.07	19.57	19.46	19.34	19.23	19.11	18.58	18.46
Vukovar	20.35	20.32	20.27	20.20	20.12	20.02	19.51	19.40	19.27	19.15	19.02	18.49	18.35
Zadar	20.45	20.42	20.37	20.30	20.22	20.13	20.02	19.52	19.40	19.28	19.15	19.02	18.49
Zagreb	20.49	20.45	20.40	20.32	20.25	20.15	20.04	19.52	19.40	19.28	19.14	19.01	18.47
Županja	20.36	20.32	20.27	20.20	20.12	20.02	19.52	19.40	19.28	19.16	19.02	18.49	18.36

(Vremena u ovoj tablici navedena su po ljetnom računanju.)

**znaci
vremena**

www.znaci-vremena.com

tel. 01 2361-920

120

**Knjiga za
svaku obitelj**
Naručite preko povjerenika
za literaturu u svojoj
mjesnoj crkvi ili izravno
kod nakladnika!

Južnopacifička divizija

Unjle	Cikve	Skupine	Vjermlka	Stanovalmlka
Australslka unjla konkurencija	429	107	61.338	24.487.000
Novozelandska unjla konkurencija	146	50	20.474	5.378.000
Papuanorogvnslka unjla mlslja	1.045	3.182	315.739	8.317.000
Transpaciflka unjla mlslja	530	701	120.445	2.333.000
Ukupno	2.150	4.040	518.016	40.515.000

Misljskl projektl

1. Proizvoenlja armltrane serlje u trlnest nastavlka "Dancl za djecu", koja prall Danclla l trojlcu njeovoh prljateljla, u Australjll
2. Kampanjla "Spaslmo 10.000 palceva", prevencijlne amputacijle kroz zdravlstvenu skrb na Polzljlju, Vanuatu, Salomonsklm otoclna, Samoa, Kiribatlju l Tongjl
3. Opremanje televlzljskog l radljskog studija Hope TV u Tongalopolu, Tonga

Više: www.AdventistMission.org

